

ผลของการเล่นกีฬาก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

สร้างพิมพ์ นำนัดฉบับ

นางสาวสายทิพย์ บำบัดภัย
ผู้วิจัย

อาจารย์ปิยะธิดา ขจรชัยกุล,
ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพร อภินันทเวช,
พ.บ., วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์วิรินทร์ กิตติพิชัย,
วท.ค. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ปิยะธิดา ขจรชัยกุล,
ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว
วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2552

.....

นางสาวสายทิพย์ บำบัดภัย

ผู้วิจัย

.....

รองศาสตราจารย์ระวีวรรณ แสงฉาย,
M.P.H. (Social Medicine)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์ปิยะธิดา ขจรชัยกุล,

ค.ค. (จิตวิทยาการศึกษา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์วีรินทร์ กิตติพิชัย,

วท.ค. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพร อภินันทเวช,

พ.บ.,วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

รองศาสตราจารย์พิทยา จารุพูนผล,

M.D., อ.ว. (ระบาควิทยา)

คณบดี

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากคณะอาจารย์หลายท่าน ที่กรุณาช่วยเหลือ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร. ปิยะธิดา ขจรชัยกุล (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก) ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็นรวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ เมตตา ห่วงใย และคอยให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณ ผศ.พญ.สุพร อภินันทเวช และ ดร.วิรัช กิตติพิชัย (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม) ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพประโยชน์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ระวีวรรณ แสงฉาย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย รวมทั้ง ผศ.ชูพงษ์ ปัญจมะวัต , อ.ดร.พิมสุภาว จันทนะโสทธิ และอ.ชัยวัฒน์ วงอาษา ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความถูกต้องเหมาะสมทางเนื้อหาและภาษามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชาอนามัยครอบครัวทุกท่านที่ให้ความรู้และคอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนมหาวิทยาลัยมหิดลที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง)และโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงประชากรักษ์) คุณครูทุกท่าน นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งบุคลากรทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ และขอขอบคุณญาติพี่น้องทุกคน ปราโมทย์ และเพื่อนร่วมรุ่นที่คอยให้คำปรึกษา ให้ความรัก ความห่วงใย ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ แก่ผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณกำลังใจจากทุกๆท่าน ที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ที่มีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอมอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้คุณพ่อสายัณห์ บำบัดภัย ผู้ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความอดทนทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

สายทิพย์ บำบัดภัย

ผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

EFFECT OF BEDTIME STORYTELLING BY PARENTS ON MORAL BEHAVIORS IN PRESCHOOL CHILDREN

สายทิพย์ บำบัดภัย 4837538 PHPH/M

วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ปิยะธิดา ขจรชัยกุล, ค.ด. (จิตวิทยาการศึกษา)

สุพร อภินันทเวช, พ.บ., วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น), อ.ว. (เวชศาสตร์ครอบครัว)

วิรินทร์ กิตติพิชัย, วท.ค. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง คือเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 5 ถึง 6 ปี โรงเรียนอนุบาลบ้านนา(วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คนและกลุ่มควบคุม โรงเรียนอนุบาลองค์รักษ์(ผดุงประชากรักษ์) อำเภอองค์รักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คนซึ่งได้จากการเลือกโรงเรียนตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มทดลองได้รับการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ประกอบด้วย นิทานส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อ รวมทั้งหมด 6 เรื่อง เก็บรวบรวมข้อมูล จากตัวเด็กปฐมวัย พ่อแม่และครู ก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square Independent sample t-test และ Paired sample t-test

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนทดลองทั้งด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) และยังพบว่า จากการตอบแบบสอบถามของพ่อแม่ และครูต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเช่นกัน จากผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ผลการเล่านิทานก่อนนอนของพ่อแม่ ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจริยธรรมได้ ดังนั้นจึงควรนำผลการเล่านิทานก่อนนอนดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มอื่นต่อไป

คำสำคัญ : จริยธรรม / เด็กปฐมวัย / การเล่านิทานก่อนนอน

194 หน้า

EFFECT OF BEDTIME STORYTELLING BY PARENTS ON MORAL BEHAVIORS IN PRESCHOOL CHILDREN

SAITHIP BAMBUDPAI 4837538 PPHP/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH), MAJOR IN FAMILY HEALTH

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIYATHIDA KACHORNCHAIKUL, Ph.D.
(EDUCATIONAL PSYCHOLOGY), SUPORN APINUNTAVEJ, Dr., CERTIFICATE
IN CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY, Ph.D. (FAMILY MEDICINE),
WIRIN KITTIPICHAI, Ph.D. (APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE RESEARCH)

ABSTRACT

This research represented quasi-experimental research and aimed to examine the results of bedtime storytelling by parents on moral behavior in preschool children. The research subjects were divided into 2 experimental groups each comprised of 30 preschool girls and boys ages 5-6, studying at Ban Na (Wat Chang) Kindergarten at Amphoe Ban Na, Nakhon Nayok, and a control group comprised of 30 preschool girls and boys studying at Ongkarak (Padung Pracharak) Kindergarten at Amphoe Ongkarak, Nakhon Nayok. These subjects were selected by purposive sampling. The experimental group received bedtime storytelling by parents. The bedtime tales consisted of 3 tales promoting ethics in term of discipline, and another 3 tales which promoted ethics in term of generosity so that these preschool children improved in these two categories of behavior. The data was collected 2 times from the preschool children, parents, and teachers before and after the experiment. The data analysis was done by using frequency distribution, percentage, mean, Standard Deviation, Chi-square, Independent sample t-test, and Paired sample t-test.

The results showed that the experimental group's ethical scores after the experiment were higher than the pre-experiment scores in terms of discipline and generosity at a statistical test level ($p\text{-value} < 0.001$). The results also showed that, preschool children's behavior improved as well. These results indicated that bedtime storytelling by parents could make preschool children improve in the area of ethical behavior. Thus, these results should be implemented with other groups.

KEY WORDS : ETHICS / PRESCHOOL CHILD / BEDTIME STORYTELLING

194 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามของการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ทั่วไป	5
สมมติฐานการศึกษา	5
ขอบเขตการศึกษา	6
นิยามศัพท์การวิจัย	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
1. พัฒนาการเด็กปฐมวัย	9
2. จริยธรรม	14
3. นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย	27
4. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง	34
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย	45
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
1. รูปแบบวิธีวิจัย	47
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
3. การสร้างเครื่องมือ	51
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	57
6. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมการวิจัย	58
7. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	58
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	63
เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย	66
เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่	72
เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยครู	78
บทที่ 5 อภิปรายผล	
อภิปรายระเบียบวิธีวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย	93
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	100
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	104
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	106
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	128
รายการอ้างอิง	154
ภาคผนวก	161
ประวัติผู้วิจัย	194

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัย	53
2	เนื้อหาและจำนวนข้อแบบทดสอบสำหรับเด็กปฐมวัย	54
3	เนื้อหาและจำนวนข้อสำหรับพ่อแม่	55
4	เนื้อหาและจำนวนข้อสำหรับครู	56
5	ร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	64
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัย	71
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่	77
8	เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยโดยครู	83
9	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	84

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

- 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2 แบบแผนการทดลอง
- 3 ฟังก์ชันตอนดำเนินการทดลอง

หน้า

- 46
- 47
- 61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และเพื่อให้บรรลุผลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) แนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม จากยุทธศาสตร์ที่ 1 นั้นได้เน้นถึงการพัฒนากันทั้งในมิติจริยธรรมและมิติของความรู้มุ่งสู่ “สังคมที่มีความสุขยั่งยืน”(1) ในส่วนของการพัฒนาการเรียนรู้ต้องควบคู่กับการพัฒนาด้านจิตใจ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการในหมวดที่ 1 บททั่วไป มาตราที่ 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(2) ซึ่งจะส่งผลกระทบยาวให้แก่สังคมและประเทศชาติ เพื่อให้มีพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต

การสร้างเด็กให้มีความเอื้อเฟื้อ มีวินัยในตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เคารพและรักษากฎเกณฑ์ของสังคม ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 นั้นได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพคนซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กด้วย(3)

ดังนั้นค่านิยมทางด้านวัตถุที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจและการดำรงชีวิตของคนไทย ถดถอยลง ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป วินัยซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญและมีความจำเป็นในประเทศที่เป็นประชาธิปไตย เห็นได้จาก การขึ้นรถประจำทางที่ทุกคนต่างแย่ง เบียดเสียดกันขึ้น-ลงรถ การข้ามถนนได้สะพานลอย และการทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นต้น ปัจจุบันส่วนใหญ่เด็กที่เกิดในครอบครัวที่พ่อแม่มีการศึกษานั้น มักจะมีคนทำทุกอย่างให้ ไม่สอนเด็กให้ช่วยเหลืองานบ้าน ช่วยเหลือตนเอง ขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเอง มักใช้เวลาอยู่ที่หน้าจอโทรทัศน์ จอคอมพิวเตอร์ หรือวิดีโอเกม ทำให้พ่อแม่ตระหนักว่า ปัญหาสำคัญของลูกคือการขาดวินัย จึงเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้อุปนิสัยที่ติดตัวคนไทยมาแต่ดั้งเดิมนั้น เป็นคนขี้มั่วแ่มแ่มใส จิตใจดี มีความเอื้อเฟื้อกัน และกันนั้น ปัจจุบันมักแฝงด้วยผลประโยชน์ ขาดความจริงใจ เห็นแก่ตัวมากขึ้น(4) ประจักษ์พยาน

ในสังคม จะเห็นได้จากข้อความที่เขียนบนรถประจำทางระบุที่นั่งไว้ว่า “ที่นั่งสำหรับพระภิกษุ , ที่นั่งคนพิการและที่นั่งหญิงตั้งครรภ์” คงจะยืนยันได้ว่าความเอื้อเฟื้อได้ถูกละเลยไปมาก และจากคำกล่าวของไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (5) ที่ระบุไว้ว่า จริยธรรมความเอื้อเฟื้อเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในปัจจุบัน โดยเฉพาะสังคมที่มีระบบการแข่งขัน ความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง เยาวชนของชาติเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่เข้าอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และการประกอบอาชีพ ทำให้บางครั้งยอมทำตนให้ขาดจริยธรรมอย่างมาก ฉะนั้นการพัฒนาคนในภาวะที่มีแต่การแข่งขัน ต้องเน้นจริยธรรมให้ควบคู่กับการศึกษาด้วย

จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่า การที่คนเราขาดวินัยทั้งในตนเองและมารยาทในสังคม ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองภายใต้ระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมได้ ดังนั้นประชาชนต้องเคารพกฎ กติกา และมารยาทของสังคม หากคนในชาติไม่ได้รับการพัฒนาวินัย ประเทศชาติไม่เจริญ มีแต่ความเห็นแก่ตัว ไม่เกิดความเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นปัญหาวิกฤตที่ควรได้รับการแก้ไขให้ทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นพฤติกรรมดังกล่าวจึงจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก (6)(7)

โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยนั้น เป็นช่วงวัยแห่งการเจริญเติบโตที่รวดเร็วเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่นๆ เน้นการเจริญเติบโตของสมอง ซึ่งคุณภาพการเรียนรู้ในวัยนี้จะมีผลอย่างสูงต่อการพัฒนาการในทุกๆ ด้าน และสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ดี (8)(9) ในวัยนี้เส้นสายสัมพันธ์ของเซลล์สมองจะเพิ่มอย่างรวดเร็ว คือ ร้อยละ 70-80 ของเซลล์ทั้งหมด ความเจริญเติบโตของเส้นสายสมองทำให้น้ำหนักสมองเพิ่มขึ้น มาซารุ อิบูกะ (Masaru Ibuka) กล่าวไว้ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา กษภักดิ์ ที่พบว่าช่วง 6 ปีแรก เป็นช่วงสำคัญที่สุด สมองเด็กจะมีน้ำหนักเป็น ร้อยละ 90 ของสมองผู้ใหญ่ ยิ่งได้สอน เซลล์สมองจะเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงควรส่งเสริมการเรียนรู้ในช่วงวัยนี้ เพราะจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้เร็วและง่าย (10)

ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg)(11) นักจิตวิทยาเชื่อว่า พัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานพัฒนาการจริยธรรมนั้น การเรียนรู้ที่จะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ จะเข้าใจลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม ฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้อง จึงต้องเริ่มทำวัยนี้ และจะพัฒนาตามขั้นตอนโดยไม่มีข้ามขั้น ดังนั้นการที่เด็กจะเรียนรู้และมีค่านิยมเกี่ยวกับจริยธรรมในขั้นสูงๆ ขึ้นไปตามลำดับ เด็กจะต้องมีความพร้อมและได้ฝึกฝนการใช้เหตุผลในขั้นแรกๆ มาตั้งแต่อายุน้อย จึงจะเป็นพื้นฐานให้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูงได้อย่างเต็มที่เมื่ออยู่ในช่วงวัยอันสมควร

ในส่วนของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปีนั้น เป็นระยะที่มีพัฒนาการทางด้านภาษา สามารถพูดได้ เป็นประโยคที่ชัดเจน รู้จักฟัง เข้าใจ ทำตามคำสั่งได้ สนใจฟังเรื่องราวและชอบเล่าเรื่อง ชอบซักถาม

ชอบคิดจินตนาการ สนใจสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เริ่มแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาให้เห็น เช่น การร่วมมือ การยอมรับฟัง เริ่มรู้จักการแข่งขัน มักจะมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน แย่งของเล่น (12)(13)

นอกจากนี้ยังระบุว่าเป็นวัยที่ปฏิบัติตามความต้องการของสังคม มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และจะเรียนรู้พฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน สิ่งเหล่านี้จะแทรกซึมเข้าไปกลายเป็นบุคลิกภาพของเด็กที่ฝังแน่นอยู่ในตัวเขาจนเป็นวัยผู้ใหญ่ การปลูกฝังเมื่อเด็กเข้าสู่วัยเด็กโตแล้วอาจทำให้ยากขึ้นและ ต้องใช้เวลานานกว่า และบางครั้งอาจจะสายเกินไป ส่วนของพฤติกรรมด้านการแบ่งปันและการรอคอยยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้นเด็กปฐมวัยจึงควรได้รับการฝึกฝนและเรียนรู้ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น(4)(14) สอดคล้องกับอรรถวรรณ สุ่มประดิษฐ์(15) ที่กล่าวว่า ถ้าเด็กได้รับการอบรมปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสมตามกฎเกณฑ์ของสังคมแล้ว จะส่งผลให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้และเรียนรู้บทบาทของตนเองเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้นการมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ ต้องเกิดมาจากการวางพื้นฐานตั้งแต่แรกเกิด ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้คุณค่าของการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมที่ดีไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น สร้างมิตรภาพและสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ สิ่งต่างๆเหล่านี้ขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูภายในครอบครัวเป็นหลัก(16)

ครอบครัวมีหน้าที่ปลูกฝังเด็กดีที่สุด เพราะเป็นสถาบันแรกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเด็กโดยตรง กล่าวได้ว่าพ่อแม่ คือ ครูคนแรกของบุตร โดยเด็กจะเติบโตและมีคุณภาพชีวิตบุคลิกภาพอย่างไร จะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์ให้สังคมหรือเป็นคนสร้างปัญหาแก่สังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูของบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ เป็นแบบอย่างในการหล่อหลอมความรู้สึนึกคิด พฤติกรรม จิตสำนึก ค่านิยม และปลูกฝังคุณค่าของการมีชีวิตอีกด้วย นอกจากนั้น พ่อแม่มียหน้าที่อบรมเลี้ยงดูให้เด็กเจริญเติบโต มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการในทุกด้าน ในการปลูกฝังความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อให้กับเด็กนั้นเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญที่พ่อแม่ต้องกระทำตั้งแต่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เมื่อเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน รูปแบบการฝึกฝนจะชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจะซึมซับและเรียนรู้ประสบการณ์จากสังคมนอกบ้านอีกด้วย (16)(17)(18)

ดังนั้นพ่อแม่จึงควรช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กซึ่งมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีการอ่านนิทานก่อนนอนให้เด็กฟัง ที่ช่วยให้พ่อแม่ได้สื่อสารกับเด็ก ได้แสดงความรักและความรู้สึกที่ดีช่วยแก้ปัญหาในวัยไมเคิลของเด็กได้ ดังคำกล่าวของ ประเวศ วะสี ที่ระบุว่า การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันก่อนนอนหรือเวลาอื่นก็ตาม จะเป็นประโยชน์หลายอย่าง เกิดความรัก ความผูกพันระหว่างพ่อแม่ ลูก เพราะเด็กชอบฟังนิทาน เด็กได้รับฟังเสียงจากพ่อแม่ คนที่เขาถือว่ารักเขามากที่สุด อ่านประจำทุกวันมีการสัมผัส โอบกอดกัน ลูกก็มีความสุข นอนไปด้วย

ความสุข กระตุ้นให้สมองเจริญเติบโต ซึ่งวิธีนี้จะใช้เป็นสื่อสอนเด็กสร้างแนวคิด ความเข้าใจ และการรับรู้จริยธรรมให้แก่เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (18)(19)

การเล่นิทานเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ กับเด็ก ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจ และสร้างความต้องการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครที่เด็กพึงพอใจ นิทานที่แฝงด้วยคติสอนใจ คุณธรรมและจริยธรรมสามารถซึมซับพฤติกรรมที่ดีงามเข้าไปสู่จิตใจเด็ก สะท้อนคุณและโทษของการกระทำโดยส่งผ่านตัวละคร นอกจากนี้ขณะที่เล่นิทานให้เด็กฟัง จะเป็นการกระตุ้นให้เด็กคิดตามและอาจมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กค้นหาคำตอบ ทำให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลด้านจริยธรรม และเป็นการพัฒนาการด้านภาษา และสติปัญญาอีกทั้งยังช่วยปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นด้วย (20)(21)(22) สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิน (23) และนิตดา หงษ์วิวัฒน์ (24) ที่ระบุว่า การให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละคร เป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพราะเป็นการสอนลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับเด็ก นอกจากนี้ยังช่วยปรับบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชอบ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเล่นิทานมักเป็นเวลาก่อนนอนทั้งเวลากลางวันหรือกลางคืน เพราะเป็นช่วงที่เด็กพร้อมจะอยู่นิ่งเพื่อรอเวลานอนหลับพักผ่อน เป็นการเตรียมเด็กไปสู่การพักผ่อนที่สงบ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัย ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครนายก เนื่องจาก ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ในจังหวัดนครนายก อีกทั้งต้องการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก ให้เชื่อมโยงกับงานของโรงพยาบาลที่มีการดำเนินงานพัฒนาเด็ก ในหลักสูตรโรงเรียนพ่อแม่และการดำเนินโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ซึ่งเป็นบริการของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกัน มุ่งหวังจะพัฒนาคุณภาพพ่อแม่ให้มีความพร้อมทางด้านความรู้ เจตคติ และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยทั้งร่างกายและอารมณ์ (25) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอนุบาลบ้านนา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นคนดี มีคุณธรรม และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ (26) ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆอีกต่อไป

คำถามการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยกลุ่มที่ได้รับฟังการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ มีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และความเอื้อเฟื้อหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองหรือไม่
2. เด็กปฐมวัย กลุ่มที่ได้รับฟังการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ มีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และความเอื้อเฟื้อ สูงกว่ากลุ่มควบคุมหรือไม่

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลอง ระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลอง ระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานการศึกษา

1. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
2. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
3. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม
4. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

5. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง
6. ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
7. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง
8. ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการเล่นนิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย โดยศึกษาในเด็กปฐมวัยอายุ 5 ถึง 6 ปี โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้มีความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้น
2. ส่งเสริมการพัฒนาครอบครัวให้มีความรักและความใกล้ชิด ความผูกพันกันมากขึ้น
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ต่อไป ให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริง

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ การเล่นนิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย 2 ด้าน แบ่งเป็น

1. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย

- 1.1 วินัยในตนเอง ได้แก่

- 1.1.1 ช่วยเหลือตนเองได้

- 1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต

- 1.1.3 การมีระเบียบ

1.2 วินัยในหมู่คณะ ได้แก่

1.2.1 ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

1.2.2 รักษาสาธารณสมบัติ

1.2.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น

2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย

2.1 ทางกาย

2.2 ทางกำลังทรัพย์

2.3 ทางจิตใจ

นियามศัพท์การวิจัย

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุ 5–6 ปี ทั้งชายและหญิง ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก

2. พ่อหรือแม่ หมายถึง บุคคลที่มีความผูกพันกันทางสายโลหิต ทำหน้าที่สั่งสอน อนุเคราะห์เด็กปฐมวัย และอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน

3. การเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ หมายถึง การที่พ่อหรือแม่ เล่าเรื่องและการถ่ายทอดเรื่องราวในหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ให้เด็กปฐมวัยฟังนิทานก่อนนอนที่บ้าน

4. พฤติกรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติของเด็กที่ต้องอาศัยการฝึกฝน การสอน การเลียนแบบ โดยแสดงออกถึงการกระทำสิ่งที่ดีควรกระทำเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ทั้ง 2 ด้าน แบ่งเป็น

4.1 ความมีวินัย หมายถึง พฤติกรรมที่ช่วยให้เด็กสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามตามกติกาของสังคมตาม ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

4.1.1 วินัยในตนเอง หมายถึง เด็กสามารถควบคุมตนเองให้ เคารพ กฎ กติกา อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องมีใครเตือน ในการศึกษา นี้ ประกอบด้วย

4.1.1.1 ช่วยเหลือตนเองได้ หมายถึง ทำด้วยตนเอง พึ่งพาคนอื่นน้อยลง

4.1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ไม่ลักทรัพย์ของผู้อื่น ไม่พูดโกหก

4.1.1.3 การมีระเบียบวินัย หมายถึง เด็กปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้

4.1.2 วินัยสำหรับหมู่คณะ หมายถึง วินัยที่บังคับให้ส่วนรวมปฏิบัติตามให้เกิดความมีระเบียบเรียบร้อย ดังกฎเกณฑ์ให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้ ในการศึกษา นี้ ประกอบด้วย

4.1.2.1 ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หมายถึง รับฟังเมื่อมีคนว่ากล่าวตักเตือน

4.1.2.2 รักษาสาธารณสมบัติ หมายถึง ไม่ทำลายของส่วนรวม

4.1.2.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น หมายถึง ไม่ไปแย่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

4.2 ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงการช่วยเหลือเพื่อน ครู พ่อแม่ แบ่งปันของเล่นให้ด้วยความเต็มใจโดยไม่ได้อะไรตอบแทนหรือขอร้อง ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้

4.2.1 ทางกาย หมายถึง เด็กช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกายด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

4.2.2 ทางกำลังทรัพย์ หมายถึง การที่เด็กแบ่งสิ่งของ ของตนให้ผู้อื่น

4.2.3 ทางจิตใจ หมายถึง การที่เด็กให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น เห็นใจผู้อื่น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาผลของการเล่นกีฬาก่อนนอนโดยพ่อแม่เพื่อพัฒนาจริยธรรมเด็กปฐมวัย โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. พัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. จริยธรรม
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม
 - 2.2 ทฤษฎีจริยธรรมของโคลเบอร์ก
 - 2.3 ลักษณะและรูปแบบจริยธรรมของเด็กปฐมวัย
 - 2.4 ความมีวินัย
 - 2.5 ความเอื้อเฟื้อ
3. นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 3.1 ความหมายและคุณค่าของนิทาน
 - 3.2 ประเภทของนิทาน
 - 3.3 เทคนิคการเล่นนิทาน
 - 3.4 ประโยชน์ของการเล่นนิทาน
4. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง
 - 4.1 บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในการช่วยเด็กพัฒนาจริยธรรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 5 ด้าน ดังนี้

พัฒนาการเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านจริยธรรม (67)(68)(69)

1.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยจะเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว แต่ยังไม่รวดเร็วเท่าเด็กทารก กล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสทำหน้าที่ให้ดีขึ้น มีสัดส่วนร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากทารก ได้แก่ หน้าตาเปลี่ยนไปเป็นรูปหน้ายาวขึ้น แขนขายาวขึ้นได้ขนาดกับลำตัว คอยาว ศีรษะ ได้ขนาดกับลำตัวแก้มและคางกางออก ผมมีสีเข้มขึ้น เท้าใหญ่ ไหล่กว้างโครงกระดูกแข็งแรงขึ้น การเคลื่อนไหวเร็วขึ้น คล่องแคล่วไม่ชอบอยู่นิ่ง ซนมาก การใช้มือดีขึ้นตามอายุ ใช้สายตาได้ดี

เด็กระยะนี้ควรหัดการใช้มือ เท้า และส่วนอื่นๆของร่างกาย ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง เพราะถ้าเด็กทำอะไรเองก็จะช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนายิ่งขึ้น ได้แก่ การรับประทานอาหารเอง ถอดเสื้อผ้าและใส่เสื้อผ้าเอง สร้างสุขนิสัยในเรื่องของการขับถ่าย การอาบน้ำและทำความสะอาดร่างกาย การสอนให้รับประทานอาหารชนิดต่างๆ ฝึกการรับประทานอาหารเป็นเวลา และมารยาทการรับประทานอาหารอย่างง่ายๆ การหัดให้เด็กช่วยเหลือตนเอง จะทำให้เด็กพร้อมที่จะปรับตัวไปใช้ชีวิตนอกบ้าน

1.2 พัฒนาการด้านอารมณ์

เป็นความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับเด็ก การแสดงออกทางอารมณ์นั้นเป็นสิ่งที่มีความตั้งแต่กำเนิด เด็กจะเริ่มค้นเรียนรู้โอกาสที่จะแสดงอารมณ์ภายใต้การควบคุมของตนเอง และโอกาสที่เหมาะสม ต่อมาก็จะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเกิดการเรียนรู้มากขึ้น พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กในช่วงนี้จะแบ่งได้เป็น 5 ชนิด คือ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว ความอิจฉาริษยา ความอยากรู้อยากเห็น อารมณ์พึงพอใจหรืออารมณ์เบิกบาน

1.2.1 อารมณ์โกรธ จะเกิดขึ้นเมื่อเด็ก มีความรู้สึกว่าคุณขัดขวางที่จะทำในสิ่งที่ต้องการเกิดความคับข้องใจในสิ่งต่างๆ อาจจะแสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัด โดยแสดงอาการก้าวร้าว อาจจะแสดงออกโดยการร้องไห้ กระแทกเท้า อาจทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น เด็กจึงควรได้รับการฝึกหัดให้ค่อยๆเข้าใจเหตุผล ฝึกควบคุมอารมณ์โกรธ เปลี่ยนการแสดงอารมณ์แบบรุนแรงมากเป็นการบอกความรู้สึกและความต้องการของตนเอง

1.2.2 อารมณ์กลัว เกิดขึ้นเมื่อเด็กรู้สึกว่าตนไม่ปลอดภัย เป็นการเรียนรู้เพราะเมื่อเด็กโตขึ้นจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาทำให้สามารถมองเห็นอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนได้ เช่น กลัวความมืด กลัวเสียง กลัวคนแปลกหน้า หรือกลัวสัตว์ต่างๆ บุคคลใกล้ชิดต้องช่วยอธิบายให้เด็กเข้าใจในสิ่งที่กลัว และแสดงความกล้าให้เด็กเห็น และเมื่อเด็กโตขึ้นจะค่อยๆ กลัวน้อยจนหายไป เพราะเด็กจะเริ่มเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆมากขึ้น

1.2.3 ความอิจฉาริษยา จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กรู้สึกว่าตนเองต้องแข่งขันกับผู้อื่น และเริ่มรู้สึกว่าตนกำลังจะสูญเสียสิ่งที่ตนรัก เนื่องจากเด็กวัยนี้ต้องการความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่เป็นพิเศษ ผู้ใหญ่ควรใช้คำพูดเพื่อบอกให้เด็กรู้ว่า เข้าใจในความรู้สึกของเขา เมื่อเด็กแสดง ความอิจฉาริษยา

1.2.4 ความอยากรู้อยากเห็น เด็กในวัยนี้ช่างซักถาม ถามถึงสิ่งต่างๆ เพราะเด็กเริ่มจะเรียนรู้เหตุผล เริ่มต้องการเป็นตัวเอง เมื่อผู้ใหญ่ตอบสนองด้วยการตอบคำถาม และอธิบายเหตุผลในระดับที่เหมาะสมที่เด็กจะเข้าใจ ได้รับคำตอบที่พอใจ ก็จะช่วยให้เด็กพัฒนาในด้านการใช้เหตุผล ช่วยให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างนิสัยใฝ่หาความรู้ แต่หากผู้ใหญ่เบื่อหรือไม่พอใจที่ตอบคำถามของเด็ก เด็กจะหยุดถามในสิ่งนั้นๆ ทำให้เด็กจะมีการเจริญเติบโตของสติปัญญาช้า ขาดเหตุผล เชื่ออะไรง่าย

1.2.5 อารมณ์พึงพอใจหรือเบิกบาน เป็นอารมณ์แห่งความสุข เกิดขึ้นเมื่อเด็กสามารถทำในสิ่งที่ตนต้องการ สามารถแสดงความเป็นตนเองได้ พอใจเมื่อตนเองได้รับคำชมเชย มีความสัมพันธ์อย่างอบอุ่นกับผู้ใหญ่ เด็กจะมีอารมณ์ดีนี้เกิดจาก การได้รับการตอบสนองที่เหมาะสมจากผู้ดูแลที่เข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยนี้

1.3 พัฒนาการด้านสังคม

จะปรากฏขึ้นและมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว เด็กวัยนี้ รู้จักทำตนเองให้เป็นที่รักของครอบครัว เมื่อมีประสบการณ์ทางสังคมขั้นแรก เด็กจะปรับตัวเพื่อสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ และปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสังคมภายนอกได้ มีทัศนคติพื้นฐานทางสังคม มีความรู้สึกต่อคน กลุ่มคนและชีวิตทางสังคม ซึ่งลักษณะพฤติกรรมทางสังคมที่เจริญขึ้น ได้แก่

1.3.1 ความร่วมมือ ในระยะแรกของวัยนี้ความร่วมมือน้อยมาก เพราะเด็กจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง แต่ต่อมาก็จะให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ และมีระยะเวลานานขึ้น

1.3.2 การทะเลาะวิวาท เกิดจากการขัดใจกับผู้อื่นเกิดขึ้น เพราะเด็กขาดประสบการณ์การอยู่ร่วมกัน ผลของพฤติกรรมจะร้องไห้หรือทำร้ายร่างกายกัน แต่เมื่อมีประสบการณ์การอยู่ร่วมกันมากขึ้น มีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีขึ้น การทะเลาะวิวาทจะน้อยลง

1.3.3 ความโกรธ เกิดเป็นปกติของเด็ก และจะเพิ่มขึ้นโดยเกิดจากผู้ใหญ่วินัยเข้มงวดปกครองเด็ก อาจแสดงออกเป็นคำพูด หรือเงียบไม่โต้ตอบ แต่เมื่อโตขึ้นจะหายไปเอง

1.3.4 ความก้าวร้าวรุนแรง เด็กจะแสดงความก้าวร้าวรุนแรงเมื่อมีความคับข้องใจอย่างรุนแรง เช่น เมื่อเด็กถูกทำโทษอย่างรุนแรง เด็กจะแสดงความก้าวร้าวโดยร้องไห้ หรือต่อสู้ด้วยกำลัง ผู้ใหญ่จะต้องอธิบายด้วยเหตุผลให้เข้าใจไม่ตามใจเมื่อมีความก้าวร้าวเกิดขึ้น

1.3.5 การยอมรับ ในระยะแรกความเห็นชอบและความก้าวร้าวของผู้ใหญ่มีความสำคัญมากกว่าการได้รับจากเด็กวัยเดียวกัน แต่เมื่อเด็กสนใจเพื่อนมากขึ้น ความเห็นชอบและการยอมรับของผู้ใหญ่มีความสำคัญน้อยกว่าการได้รับจากเด็กวัยเดียวกัน

1.3.6 ความเข้าใจในจริยธรรม ความคิดของเด็กนั้นจะนึกคิดเอาเอง โดยตัดสินใจจากการกระทำของตนเองจากผลที่เกิดขึ้นหลังจากการกระทำลงไปแล้วภายหลัง

1.3.7 การเป็นผู้นำ เด็กที่มีลักษณะการเป็นผู้นำของสังคมจะมีสติปัญญาสูงหรืออายุมากกว่าคนอื่น ๆ จะแนะนำการเล่นในกลุ่มได้ เด็กที่เป็นผู้นำในวัยนี้ไม่คำนึงถึงผู้อื่น บังคับให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และเด็กคนอื่น ๆ จะยินดีที่จะทำตามผู้นำซึ่งเป็นผลจากความคุ้นเคยกับผู้ใหญ่และฝึกฝนให้เชื่อฟังผู้ใหญ่

1.4 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นการพัฒนาด้านภาษาและความคิด โดยด้านภาษาจะเริ่มตั้งแต่วัยทารก การใช้คำพูดเป็นรากฐานของภาษาพูดในวัยต่อไป และต่อมาเด็กปฐมวัยจะใช้ภาษาพูดได้ดีพอเข้าใจภาษาพูดของผู้ใหญ่ เด็กจะใช้ภาษามากและดีขึ้น เด็กชอบซักถาม ชอบพูด ซึ่งสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ดีช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา ความคิด ความเข้าใจในศัพท์ต่างๆ ไม่ได้ขึ้นกับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว ขึ้นกับโอกาสและสิ่งจูงใจด้วย การใช้ภาษา ช่วยให้เด็กมีการติดต่อกับบุคคลต่างๆ ในสังคม ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษาของเด็กให้เจริญขึ้น การเรียนรู้ การมองเห็น การได้ยิน การได้สัมผัส สิ่งเหล่านี้จะช่วยในการเจริญเติบโตด้านสติปัญญาของเด็กทำให้เด็กมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอื่นๆ

พัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กในวัยนี้ จะแยกได้ว่าทำที่ คำพูด และการกระทำใดถูกหรือผิด เมื่อกระทำผิด หรือรู้สึกสำนึกผิด เด็กจะรู้สึกกังวล แม้จะไม่ได้รู้ว่าเหตุใดเขาจึงกังวลก็ตาม สาเหตุคือ การที่เขาต้องยอมรับหลักเกณฑ์ ในการกระทำที่ถูก หรือละเว้นการกระทำที่ผิด ซึ่งเป็นของพ่อแม่เข้ามาเป็นหลักเกณฑ์ของตน ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมในเด็กจะเกิดได้ดีเมื่อเด็กมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด และมั่นคงกับพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู ถ้าความสัมพันธ์นี้ บกพร่อง การเกิดจริยธรรมในเด็กก็จะบกพร่องไปด้วย

1.5 พัฒนาการด้านจริยธรรม

พัฒนาการด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัย เป็นการเรียนรู้ เลียนแบบ และรับเอาแบบอย่าง การกระทำของผู้ใหญ่ ที่ไม่ใช่แต่เฉพาะท่าทางภายนอก แต่การเลียนแบบนั้นจะซึมซับเข้าไปในจิตใจ โดยเด็กเองไม่รู้ตัว ในขั้นแรกเด็กจะกระทำตามโดยไม่เข้าใจในเหตุผล ต่อไปจะค่อยๆ เรียนรู้เหตุผล ในการตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่ถูกและไม่กระทำในสิ่งที่ผิด เด็กจะเรียนรู้จากคำอธิบาย และ พฤติกรรมของผู้ใหญ่ สิ่งที่สำคัญคือ การยอมรับในการกระทำที่ถูกต้องของเด็ก เด็กต้องการเป็นที่รัก ของผู้ใหญ่ จึงพยายามกระทำในสิ่งที่ถูก และบางครั้งก็กระทำตามความต้องการของตนเอง เมื่อเด็ก ได้รับการห้ามปราม คุก หรือลงโทษ ผู้ใหญ่จะต้องอธิบายเหตุผลด้วยเสมอ เด็กจะค่อยๆ เลิกกระทำผิด ดังนั้นการควบคุมความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ของตนเอง ในการอยู่ร่วมกันใน สังคม วัฒนธรรม มนุษยธรรม รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีน้ำใจ เมตตากรุณา สามารถรับรู้และ กลั่นกรองสถานการณ์ รู้จักยับยั้งชั่งใจ แยกแยะความดีความชั่ว จึงสามารถตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม มีกาลเทศะ รู้จักใคร่ครวญถึงเหตุและผล ตลอดจนผลกระทบ ต่อ ส่วนรวม เห็นคุณค่าของชีวิตตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถทำตัวเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีงามได้

เด็กในวัยนี้ จะแยกได้ว่าทำที่ คำพูด และการกระทำใดถูกหรือผิด เมื่อกระทำผิด หรือรู้สึก สำนึกผิด เด็กจะรู้สึกกังวล แม้จะไม่ได้รู้ว่าเหตุใดเขาจึงกังวลก็ตาม สาเหตุคือ การที่เขาต้องยอมรับ หลักเกณฑ์ในการกระทำที่ถูก หรือละเว้นการกระทำที่ผิด ซึ่งเป็นของพ่อแม่ เข้ามาเป็นหลักเกณฑ์ ของตน ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมในเด็ก จะเกิดได้ดีเมื่อเด็กมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด และมั่นคงกับ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู ถ้าความสัมพันธ์นี้บกพร่อง การเกิดจริยธรรมในเด็กก็จะบกพร่องไปด้วย

ทั้งนี้พัฒนาการด้านจริยธรรม มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของสติปัญญา อารมณ์ และ สังคม พัฒนาการที่ซับซ้อนนี้เป็นนามธรรม ซึ่งเริ่มจากสิ่งที่เด็กเก็บเกี่ยวจากประสบการณ์เล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นทุกวัน ทั้งในโรงเรียน ในบ้าน สื่อต่างๆ และสังคมรอบตัว การที่ผู้เลี้ยงดู เลียนแบบ

ตามใจมากเกินไป อาจเป็นการฝึกให้เด็กเข้าใจผิดว่า ความต้องการของตนต้องได้รับการตอบสนองแบบทันที ซึ่งหากการเลี้ยงดูเป็นลักษณะการตามใจ โดยไร้ขอบเขตไม่ปรับเปลี่ยนตามขั้นตอนพัฒนาการ เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นคนเห็นแก่ตัว มีความทุกข์ง่าย จิตใจอ่อนไหว เปราะบาง

อาจกล่าวสรุปว่า พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม มีความสำคัญกับเด็กปฐมวัย ดังนั้นการวางรากฐานที่ดีสำหรับเด็ก จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่กันทุกด้านไป เนื่องจากลักษณะนิสัยด้านจริยธรรมจะติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. จริยธรรม

2.1 ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม มีหลายความหมาย ได้แก่

จริยธรรมมาจากภาษาอังกฤษว่า Morality เป็นคุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่งามถูกต้อง เป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของสังคม โดยจริยธรรมจะเกิดได้ต้องมีการฝึกฝนและฝึกหัด(27)

วสิน อินททสระ (28) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำ และความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม การทำหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เว้นสิ่งควรเว้น กระทำสิ่งที่ควรกระทำ ด้วยความฉลาดรอบคอบ รู้เหตุรู้ผลถูกต้องตามกาลเทศะของบุคคล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (23) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ รวมทั้งพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่างๆ ลักษณะและพฤติกรรมเกี่ยวกับจริยธรรมจะมีคุณลักษณะ 2 ประเภท คือ 1.เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคมนั้น คือ เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุน และผู้คนส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนประเภทที่ 2. เป็นลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกในสังคม คือ มีความรู้สึกละอายใจเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ฉะนั้น ผู้ที่มีจริยธรรมสูง คือ ผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทที่หนึ่งมาก ประเภทที่สองน้อย

Peck and Havighurst (อ้างใน พยอม อิงคตานุวัฒน์ (29)) โดยให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึงลักษณะเฉพาะพิเศษของบุคลิภาพ อันประกอบด้วยความสามารถควบคุมตนเอง รู้ลึกถึงความรู้สึกของผู้อื่นและสามารถสนองตอบต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของพ่อแม่ของศาสนา และของสังคมวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง

ประภาศรี สีหอำไพ (30) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติที่อบรม กิริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัยให้อยู่ในครรลองของคุณธรรม หรือศีลธรรม คุณค่าของจริยธรรมยังชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผน มีแนวทางความประพฤติอยู่ในเรื่องของความดี ความถูกต้อง การปฏิบัติเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

ไสว มาลาทอง (31) ระบุว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติตาม หลักธรรมคำสั่งสอนของกฎศีลธรรม หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับ และยึดเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของตน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (32) ระบุความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติ, ศีลธรรม, กฎศีลธรรม

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ (33) ได้รวบรวมความหมายของจริยธรรม ซึ่งนักจิตวิทยาให้ไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ

นักจิตวิเคราะห์ เชื่อว่า จริยธรรม หมายถึง สิ่งที่ได้รับการปลูกฝังขัดเกลาพัฒนาขึ้นจากแรงขับพื้นฐานภายในจิตใต้สำนึกของตน กระบวนการขัดเกลาอยู่ในรูปการเลียนแบบ ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะปรับตัวตามมาตรฐานพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในสังคม

นักจิตวิทยาปัญญานิยม เป็นกลุ่มที่ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมอย่างจริงจัง โดยเชื่อว่า จริยธรรม คือ กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดควบคู่กับสติปัญญาของมนุษย์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

ส่วนนักจิตวิทยาทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มีความเชื่อว่า จริยธรรม หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ให้เข้ากับกฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานความประพฤติได้ถูกต้อง หรือดีงามที่กำหนดโดยสังคม

สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกหัด การขัดเกลาในรูปแบบของการเลียนแบบ เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนในสังคมให้เป็นคนดี ถูกต้องเหมาะสม ทั้งทางกาย วาจา ใจ ควบคุมตนเองได้ กระทำสิ่งที่ควรกระทำ ในการวิจัยนี้จริยธรรมต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกหัด การขัดเกลาในรูปแบบของการเลียนแบบ โดยการสอนผ่านนิทานให้เด็กได้เรียนรู้ร่วมกับพ่อแม่

ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมมีความสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยในการปูพื้นฐานลักษณะอันดีงาม ให้เด็กควรให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดเป็นนิสัยซึ่งธีราพร กุลนันทน์ (34) ระบุไว้ถึงการพัฒนาเด็ก 3 ด้าน คือ

1) ด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) ได้แก่ การเกิดความรู้ ความเข้าใจว่าสิ่งใดดี สิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดควรทำ สิ่งใดควรยกเว้น

2) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ได้แก่ การเกิดความรู้สึกลึกซึ้งในเชิงทางอารมณ์ที่สะท้อนออกมาในลักษณะทางชอบ-ไม่ชอบ อย่างเห็นความสำคัญเต็มใจรับค่านิยมเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย

3) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ ความสามารถที่จะลงมือปฏิบัติด้วยกายหรือวาจา ในลักษณะนิสัยทางจริยธรรม

ส่วนการพัฒนาจริยธรรมของเด็กต้องเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกในเชิงทางอารมณ์ ลงมือปฏิบัติด้วยกายหรือวาจา เป็นความเจริญเติบโตในการเข้าสังคมของเด็ก ประกอบด้วยความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนที่มีต่อผู้อื่นและสังคม จุดมุ่งหมายของการพัฒนาจริยธรรม คือ การเกิดความสุขและความเจริญด้านวัตถุและทางจิตใจต่อตนเองและสังคม โดยในการพัฒนาจริยธรรมนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพันธุกรรมในด้านการพัฒนาสมอง ที่ทำให้นุชนยุคนี้มีควมเข้าใจสังคมและตนเอง อีกนัยหนึ่งจะขึ้นอยู่กับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนนั้นๆ เป็นสาเหตุสำคัญที่สุด ที่ทำให้คนยุคจะจำกัดการพัฒนาจริยธรรมอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งและไม่อาจพัฒนาต่อไปได้อีก (35)

2.2 ทฤษฎีจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg's Theory) (11)

ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมส่วนใหญ่จะอิงทฤษฎีของฌอง ปิแยตต์ (Jean Piaget) และ ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ซึ่งมีแนวคิดทางพัฒนาการสติปัญญา และการเรียนรู้ทางสังคม สังคมแรกที่เด็กได้เรียนรู้ คือ ครอบครัว พ่อแม่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคมและจริยธรรมในเด็ก แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะนำทฤษฎีของ Kohlberg มาพัฒนาจริยธรรมในเด็กปฐมวัย โดยโคลเบอร์ก (Kohlberg) อาศัยทฤษฎีของ Piaget เป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีตามแนวคิดพัฒนาการทางสติปัญญา การศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก(Kohlberg) ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre conventional level) เป็นพัฒนาการของเด็กวัย 2-10 ปี เด็กวัยนี้จะใช้การลงโทษและรางวัลเป็นการตัดสินความถูกความผิด เป็นวัยเชื่อถือผู้ใหญ่ ความสนใจจะอยู่ที่ตนเอง ไม่เข้าใจในระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม พัฒนาการของเด็กวัยนี้มี 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นการใช้การลงโทษเป็นเหตุผลของการตัดสิน เป็นวัยที่มีอายุระหว่าง 2-7 ปี เป็นขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์ หรือคำสั่งของผู้ใหญ่ เพราะกลัวการลงโทษ

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นใช้การตอบสนองความต้องการของตนเป็นเหตุผลในการตัดสิน เป็นวัยที่มีอายุระหว่าง 7-10 ปี เป็นขั้นการแสวงหารางวัล ขั้นนี้เด็กจะทำตามคำสั่งและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ เป็นขั้นต้องการรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนมาตัดสินในการประพฤติปฏิบัติ เช่น เด็กทำดีเพราะต้องการได้รับคำชมเชย หรือได้รับรางวัลอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการตอบแทน

2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional level) เป็นพัฒนาการของเด็กวัย 10-16 ปี พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้จะยึดถือกฎเกณฑ์ของสังคม หรือของกลุ่ม ไม่อยากทำความผิด เพราะต้องการให้กลุ่มหรือสังคมยอมรับ หรือให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม วัยนี้เป็นวัยที่ยึดบุคคลที่ตนรัก เป็นแบบฉบับ หรือระเบียบของกลุ่มเป็นเกณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ต่อเนื่องจาก 2 ขั้นแรก คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้การยอมรับของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสิน ขั้นนี้เด็กจะทำตามความเห็นชอบของกลุ่ม ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม หรือตามแบบฉบับของสังคม เพื่อต้องการการยอมรับของกลุ่มหรือสังคม ระยะนี้เด็กจะมีอายุระหว่าง 10-13 ปี เป็นขั้นการทำตามผู้อื่นที่เห็นชอบ

ขั้นที่ 4 ขั้นใช้ระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินระยะนี้เด็กจะมีอายุระหว่าง 13-16 ปี เป็นขั้นทำตามหน้าที่ของสังคม เด็กจะใช้กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคมมาเป็นเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต และจะปฏิบัติหน้าที่ตามค่านิยมและกฎเกณฑ์ ของกลุ่มหรือของสังคม เพื่อความเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือของสังคมนั้น เด็กวัยนี้จะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post conventional level) เป็นระยะที่เด็กมีอายุ 16 ปีขึ้นไประดับนี้บุคคลจะเข้าใจค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม และหลักเกณฑ์ที่นำไปใช้ในสังคม จะนำความเข้าใจเหล่านี้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง การพิจารณาความดี ความชั่ว จะพิจารณาได้อย่างลุ่มลึก และมีเหตุผล ไม่ยึดหลักเกณฑ์ตายตัว และไม่ยึดตัวบุคคลหรือค่านิยมเฉพาะกลุ่ม จริยธรรมระดับนี้จึงเป็นจริยธรรมที่แยกออกจากกฎเกณฑ์ และการคาดหวังจากคนอื่น แต่จะใช้ความคิดตรรกะตรงซังใจ เป็นแนวทางการเลือกการประพฤติปฏิบัติ แบ่งออกได้เป็น 2 ขั้น ต่อเนื่องจาก 4 ขั้นแรก ตามลำดับ ดังนี้คือ

ขั้นที่ 5 ขั้นใช้สัญญาสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ เป็นขั้นที่เลือกการกระทำโดยมีเหตุผล นำค่านิยมของสังคม สภาพการณ์ สิทธิและหน้าที่ ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจการกระทำ โดยไม่ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้คนหรือหมู่ มาก และสามารถควบคุมบังคับใจเองได้ พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นนี้จะเป็นวัยรุ่นตอนปลายอายุ 16 ปีขึ้นไป จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการกระทำจะคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นขั้นการกระทำโดยไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น

ขั้นที่ 6 ขั้นใช้หลักการจริยธรรมสากล เป็นเหตุผลในการตัดสินใจพัฒนาการทางจริยธรรม ในขั้นนี้ จะพบในผู้ใหญ่ที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในสังคม มีวัฒนธรรมอันดีงาม และมีความเจริญทางสติปัญญา ขั้นใช้หลักการทางจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจเป็นขั้น สูงสุดของเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็นขั้นนำความรู้สากลที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ คำนึงถึง ความถูกต้องมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสงบสุขของ ส่วนรวม บุคคลที่พัฒนาจริยธรรมถึงขั้นนี้จะมีอุดมคติเป็นคุณธรรมประจำใจ มีความละเอียดต่อการ ทำชั่ว คือ มีธรรมะ ได้แก่ หิริโอตตัปปะ แม้ว่าจะไม่มีใครเห็นก็ไม่ทำผิด คือไม่ทำผิดทั้งที่ลับและที่ แฉง หรือแม้แต่มีโอกาสนี้ก็ไม่ทำผิด เป็นขั้นการยอมรับคุณค่าของมนุษย์ไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่น

โคลเบอร์ก (Kohlberg) (8) มีความเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์จะต้องเป็นไป ตามลำดับขั้น ไม่มีการข้ามขั้น แต่สามารถกระตุ้นให้เกิดเร็วขึ้นได้โดยวิธีการฝึกฝน ฝึกหัด การสอน ที่เหมาะสม และการจัดเวลาในรูปของการเรียนแบบ และพัฒนาการทางจริยธรรมจะเกิดได้ก็ด้วย การนำประสบการณ์ทางสังคม สามารถใช้เหตุผลขั้นต่ำมาเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนาความคิดเชิง เหตุผลขั้นสูงและการใช้เหตุผลขั้นต่ำก็จะถูกใช้น้อยลง

สรุปได้ว่า จริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ ในขั้นที่ 1 คือจะอยู่ในระยะ ที่เด็กยอมเชื่อฟังคำสั่งเพื่อหลบหลีกการถูกลงโทษมากกว่าเชื่อโดยเหตุผล เนื่องจากเด็กเข้าใจ ลักษณะของรูปธรรมมากกว่านามธรรมฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้องให้เด็กจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องเริ่มทำในวัยนี้

2.3 ลักษณะทางจริยธรรมและรูปแบบจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับจริยธรรมนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (23) ได้แบ่งลักษณะพฤติกรรม ต่างๆของบุคคลที่เกี่ยวกับจริยธรรมของมนุษย์เป็น 4 ลักษณะด้วยกัน คือ

2.3.1 ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมของตนนั้นถือว่าการ กระทำชนิดใดคือควรกระทำ และการกระทำชนิดใดไม่ควรควรเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใด

เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่ เด็กจะเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิด และโดยเฉพาะในช่วงอายุ 2 ถึง 10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้เป็นพิเศษ

2.3.2 ทักษคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นๆเพียงใด ทักษคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติ อาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทักษคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคตินั้นรวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เข้าด้วยกัน ดังนั้นทัศนคติเชิงจริยธรรมจึงมีคุณสมบัติที่สำคัญ จะใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียว

2.3.3 เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึง เหตุใจหรือแรงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล

2.3.4 พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น ตัวอย่างพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อส่วนรวมและการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์ของสังคม

รูปแบบจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (36) ระบุว่า จริยธรรมที่ปลูกฝังในเด็ก มี 2 ประการ คือ

1. จริยธรรมภายในตน ได้แก่ รับผิดชอบ ริเริ่ม สร้างสรรค์ ช่วยเหลือตนเอง ประหยัดและรู้จักการดูแลตนเอง
2. จริยธรรมสากล เป็นจริยธรรมที่มีต่อผู้อื่นหรือการปฏิบัติที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อ การช่วยเหลือผู้อื่น การนับถือผู้อื่น การตรงต่อเวลา

จุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งที่นำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาจริยธรรม ต้องสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาประเทศในอนาคต นั่นคือ พฤติกรรมทางจริยธรรมตามหลักสูตรปฐมวัย 2546 จัดทำ

ขึ้นเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู จัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมดังนี้ ให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาจริยธรรมอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามวัย

ลักษณะนิสัยที่ดีทางสังคม จริยธรรมที่เด็กปฐมวัยควรได้รับการฝึกฝนมีนักวิชาการเขียนไว้หลายท่าน ดังนี้ (37)(38)(39)

1. รักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยการสอนให้เด็กทิ้งขยะถูกที่ ไม่เด็ดดอกไม้เล่น ไม่ทำสกปรกในที่สาธารณะ
2. แบ่งปันสังคมโดยพ่อแม่กระทำเป็นตัวอย่างที่เด็กทำตามได้ ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ มองโลกในแง่ดี ไม่คิดอาฆาตใครเช่น แบ่งที่นั่งบนรถเมล์ให้ผู้อื่น เข้าคิว ไม่ยืนเกาะเกาะขวางทาง เป็นต้น
3. มีระเบียบวินัยรู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ เป็นประชาธิปไตย เช่น ไม่เอาของผู้อื่นไปใช้โดยไม่ขออนุญาต เก็บของเข้าที่เมื่อใช้แล้ว สรรวและควบคุมตนเองได้ แก้ไขปัญหาได้ มีเหตุผลมั่นใจในตนเอง มีความตั้งใจที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
4. ประหยัด เอื้อเฟื้อและแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นตามความจำเป็นที่ผู้ปกครองฝึกให้เด็กได้แก่ การสอนให้ช่วยเหลือผู้อื่น เช่น ช่วยพ่อแม่หิ้วของ ช่วยงานบ้าน และการสอนให้เด็กแบ่งปันสิ่งที่ตนมีเกินความต้องการ เช่น บริจาคของเล่นหรือเสื้อผ้า เป็นต้น
5. ฝึกใช้วาจาและใจที่ดี เช่น การพูดเพราะ ไม่หยาบคาย การรู้จักการขอบคุณ
6. ฝึกมารยาทการไหว้ การเดิน การนั่ง การแสดงความนับถือผู้อื่นมีสัมมาคารวะ และมารยาททั่วไป

สรุปว่า ในการปลูกฝังด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยนั้น เป็นการสร้างให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองในการประพฤติปฏิบัติให้มีพฤติกรรมที่ดีและถูกต้องตามกฎระเบียบของสังคม เพราะจะทำให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณภาพ เป็นการสร้างอุปนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่เด็กเพื่อที่จะสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน

2.4 ความมีวินัย

ความหมายของความมีวินัย

ความหมายของความมีวินัย มีหลายความหมาย ดังนี้

สุดใจ เหล่าสุนทร(40) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การงดเว้นไม่กระทำความผิดหรือความชั่วโดยเกรงกลัวการลงโทษจากภายนอก ถ้าบุคคลมีความคิดและรู้ว่าอะไรควรอะไรไม่ควรประพฤติ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(41) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

พิศิษฐ์ ตันทวนิช(42) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง ระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ในการดำรงชีวิตร่วมกัน อย่างราบรื่น โดยอาศัยการอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(32) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

อุมาพร ตรังคสมบัติ(4) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคมยอมรับว่าดีหรือเหมาะสม

กุลยา ตันติผลาชีวะ(39) ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การแสดงออกตามระเบียบสังคม แสดงถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีเหตุผล

สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง พฤติกรรมที่ช่วยให้เด็กสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามกติกาของสังคมตาม ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ

ประเภทของวินัย

สุรางค์ จันทรเฒ(43) และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน 44) ระบุว่า ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศของประเทศญี่ปุ่น นั้นพื้นฐานสำคัญ คือคนญี่ปุ่นมีวินัย และวินัยของคนญี่ปุ่นปรากฏชัดเจนในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีในหลักสูตรประถมศึกษาวิชาจริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียน อย่างน้อยสุดสัปดาห์ละ 1 คาบ ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วินัยในตนเอง (Self-Discipline) หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อบังคับตนเองให้ ปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกกว่าดี ประกอบด้วย

- 1.1 การเคารพนับถือตนเอง
 - 1.2 เชื้อมั่นตนเอง ช่วยตนเองได้ พึ่งพาอาศัยคนอื่นน้อยลง
 - 1.3 แต่งกายเรียบร้อย ใ้ชาวจากสุภาพ ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องเหมาะสมกับเวลา
- สถานที่

- 1.4 รู้จักคุณค่าของเวลา
- 1.5 เป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต
- 1.6 เชื้อมั่น ศรัทธาในสิ่งที่ตนเองเคารพนับถือ
- 1.7 รักความยุติธรรม ปราศจากความลำเอียง
- 1.8 ดำรงตนอย่างคนมีระเบียบ
- 1.9 ขยันขันแข็งในการทำงาน ทำงานให้สำเร็จ
- 1.10 มีความยุติธรรม

2. วินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย กฎเกณฑ์ เพื่อเป็นเครื่องรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขในสังคม ต้องตั้งกฎเกณฑ์เป็นแนวทางกลางๆให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้ เช่น วินัยในการแต่งกาย เป็นต้น ประกอบด้วย

- 2.1 ยอมรับนับถือผู้อื่น เสริมสร้างความสงบสุขร่วมกัน
- 2.2 เอาใจใส่ผู้อื่น ตั้งใจฟังคำพูดของผู้อื่น
- 2.3 เมตตา กรุณา ต่อผู้อื่น
- 2.4 นับถือยกย่องผู้ประกอบคุณงามความดี สร้างประโยชน์แก่สังคม
- 2.5 ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่น
- 2.6 ยอมรับกฎ ข้อบังคับที่กลุ่มกำหนดขึ้น ปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ
- 2.7 ยึดมั่นในสิทธิและปฏิบัติตามหน้าที่
- 2.8 รักษาสาธารณสมบัติ
- 2.9 รักครอบครัว สร้างฐานะครอบครัวให้มั่นคง
- 2.10 รักเพื่อน รักโรงเรียน ครู พยายามสร้างชื่อเสียงแก่โรงเรียน
- 2.11 มีสำนึกในความเป็นคน ภูมิใจในความเป็นชาติ สร้างชาติให้เจริญก้าวหน้า

ดังนั้นในการดำรงชีวิตในสังคมของแต่ละประเทศนั้นเพื่อความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม บุคคลในสังคมจะต้องมีวินัย ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(45) ได้อธิบายถึงความสำคัญของวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านครอบครัว การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยในตนเอง ย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อมมั่นระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกผู้เยาว์ เมื่อเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีย่อมเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล้าที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ๆ เป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศสืบไป

2. ด้านสังคม เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกันเช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพและไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

3. ด้านเศรษฐกิจ ในสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่มีการดำเนินงานทางภาคธุรกิจอย่างรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้นการมีวินัยในตนเอง เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในการดำเนินงานทางธุรกิจก็มีส่วนสำคัญยิ่งที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการเมือง การที่ประชาชนในสังคมไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตน ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในฐานะประชาชน รวมทั้งการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของนักการเมืองฝ่ายรัฐบาลและการหมั่นตรวจสอบงานของรัฐบาลอย่างใกล้ชิดด้วยความตระหนักในหน้าที่ของพรรคฝ่ายค้านอย่างแท้จริง สิ่งเหล่านี้เป็นวินัยในตนเองที่สำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศเป็นไปได้อย่างง่ายดาย

ดังที่ อูมาพร ตรังคสมบัติ (4) ระบุไว้ว่า ชาตจะมีวินัยและประเทศจะก้าวหน้าได้นั้นจะต้องเริ่มต้นที่ครอบครัวก่อน การมีวินัยเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต ต้องอาศัยการปลูกฝังที่เริ่มจากครอบครัวเป็นฐานอันสำคัญ พ่อแม่ต้องสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวลูก ต้องปลูกฝังวินัยให้อยู่ในสายเลือด

วินัยพื้นฐานที่เด็กควรได้รับการปลูกฝังจากพ่อแม่ ดังนี้ (4)

1. วินัยในความประพฤติทั่วไป เช่น เก็บข้าวของเป็นที่เป็นทาง ตรงต่อเวลาปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ รู้จักกาลเทศะ รู้ว่าจะไรควรอะไรไม่ควร ประพฤติตนเหมาะสมกับวัย

2. วินัยในกิจวัตรประจำวัน เช่น มีระเบียบในตนเอง เช่นรักษาความสะอาดของร่างกาย แต่งตัวเรียบร้อย เก็บข้าวของตนให้เป็นที่เป็นที่ ทำกิจวัตรตามกำหนดเวลา

3. วินัยในการเรียน เช่น รับผิดชอบในการเรียนหรือกิจกรรมอื่นๆ อย่างเหมาะสม ทำการบ้านโดยไม่ต้องสั่ง

4. วินัยในการทำงาน เช่น มีความรับผิดชอบ เมื่อได้รับมอบหมายก็ทำเสร็จและทำอย่างเต็มความสามารถ รักษาคำพูดคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น

5. วินัยในการควบคุมตนเอง เช่น ควบคุมอารมณ์ได้ดีพอสมควร ไม่โมโหเมื่อถูกขัดใจ ไม่โกรธจนควบคุมตนเองไม่ได้ อดทนต่อความลำบากได้ตามวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ(16) กล่าวถึงหลักการสร้างวินัยให้กับเด็กไว้ว่า

1. มีเจตคติที่ดีกับเด็ก การสอนวินัยต้องค่อยเป็นค่อยไป ใส่ใจและพยายามใช้สัมพันธภาพที่ดีแก่เด็ก ให้คำแนะนำชี้แจงถึงความประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง ฝึกเด็กให้รู้จักการบังคับตนเองอย่างมีเหตุผล ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำถูกต้องและชมเชย ใช้วิธีชักจูงใจให้เด็กมีส่วนร่วมปฏิบัติ มากกว่าการบังคับ โดยคำนึงถึงความรู้สึกรักใจเด็ก และความสามารถของเด็กในการพัฒนาตามระดับอายุ การสอนวินัยเด็กด้วยความรักช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีกับการมีวินัย

2. ให้อิสระแก่เด็กในการมีความคิดเป็นของตนเอง ด้วยการให้คำแนะนำคำปรึกษาเมื่อเด็กเล่นกับเพื่อนเด็กควรได้รู้ว่าทำไมต้องมีวินัย พฤติกรรมใดที่ยอมรับได้ และพฤติกรรมใดที่ผิด ก็ต้องแก้ไข

3. สร้างให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการติดตามให้ข้อมูลป้อนกลับชี้แนะ ไม่ติหรือว่าเด็กให้เสียใจ ไม่เปรียบเทียบเด็กกับผู้อื่น ให้เด็กรู้สึกเป็นปมด้อย แต่ประเมินให้เด็กเห็นถึงการพัฒนาพฤติกรรมของตนและข้อควรต้องแก้ไข

4. ให้การยกย่อง ชมเชยในทันทีที่เด็กกระทำหรือปฏิบัติดี ขณะที่ฝึกเด็กเด็กอาจจะดื้อรั้นบ้าง เอาแต่ใจบ้าง ต้องให้อภัย

5. การฝึกวินัยต้องสม่ำเสมอ เราไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กได้ทันทีทันใด ต้องฝึกซ้ำๆ ต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กซึมซับเป็นนิสัย เมื่อผิดต้องลงโทษทันทีเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง ถ้าเด็กทำดีต้องชมเชย

การมีวินัยก่อให้เกิดประโยชน์ต่างๆ ดังนี้ (46)

1. ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของตน
5. ช่วยให้ครูและเด็กอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จในการเรียน
6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

2.5 ความเอื้อเฟื้อ

ความหมายของความเอื้อเฟื้อ

ความหมายของความเอื้อเฟื้อ มีหลายความหมาย ดังนี้

เลมโบ (Lembo อ้างใน 47) ให้ความหมายว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง เป็นลักษณะบุคคลที่แสดงความต้องการและความเต็มใจที่จะช่วยผู้อื่นในสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน ความต้องการดังกล่าวเกิดจากความบังเอิญ และบุคคลนั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง

กรมการศาสนา (48) ให้ความหมายว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง การแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยกาย วาจา ตลอดจนการปันวัตถุสิ่งของไม่ใจแคบ เห็นแก่ตัว

จรรยา สุวรรณทัตและคณะ (35) ให้ความหมายว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง การทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(32) ให้ความหมายว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง อุดหนุน เจือจาง แสดงน้ำใจต่อผู้อื่น

สมคิด ไชยธนบุรณ (49) ได้ชี้ให้เห็นว่า ความเอื้อเฟื้อ สามารถแสดงได้หลายทาง ดังนี้

1. ทางกาย ได้แก่ การให้การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย เช่น ช่วยทำกิจการงานต่างๆ ตลอดจนให้การสงเคราะห์เท่าที่ กำลังความสามารถจะช่วยได้ด้วย ความเต็มใจ
2. ทางวาจา ได้แก่ การให้คำแนะนำ ช่วยเจรจาให้ธุระของผู้อื่นสำเร็จ ตลอดจนช่วยพูดปลอบใจ เมื่อผู้อื่นมีทุกข์หรือได้รับการกระทบกระเทือนใจจากเหตุการณ์ต่างๆ
3. ทางสติปัญญา ได้แก่ ช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหาทางออกให้ ในทางที่ถูกหรือการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นสามารถช่วยตนเองได้
4. ทางกำลังทรัพย์ ได้แก่ การให้เครื่องอุปโภคบริโภค หรือทรัพย์สินเงินทองให้แก่ผู้ที่ขาดสน เพื่อให้พ้นจากความทุกข์หรือความเดือดร้อนที่กำลังเผชิญอยู่
5. ทางจิตใจ ได้แก่ การฝึกจิตใจเอาตัวเองให้มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ควรคิดให้อภัยในความผิดของผู้อื่นเสมอ

ความเอื้อเฟื้อในแต่ละชนิด แสดงออกเป็นพฤติกรรมได้ดังนี้

1. ความเอื้อเฟื้อทางกาย เช่น ช่วยหิ้วหรือถือของหนัก ช่วยจูงคนข้ามถนน สละที่นั่งบนรถประจำทาง ช่วยทำประโยชน์ให้แก่โรงเรียน ช่วยทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน

2. ความเอื้อเฟื้อทางวาจา เช่น พุดจาปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับความทุกข์ บอกทางผู้ที่ไม่รู้จักรทาง พุดจาวากล่าวตักเตือนเพื่อนด้วยความจริงใจ ช่วยเหลือให้คำแนะนำ

3. ความเอื้อเฟื้อทางสติปัญญา เช่น ช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน ช่วยหาแนวทางที่ถูกต้อง ช่วยให้มีความรู้กับบุคคลอื่น เล่าประสบการณ์

4. ความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์ เช่น การให้เครื่องอุปโภค บริโภคแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วม การให้เงินช่วยเหลือคนยากจน

5. ความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ เช่น รู้สึกสงสารบุคคลที่มีความทุกข์ ไม่สมน้ำหน้าหรือกล่าวซ้ำเติมบุคคลที่ผิดพลาด เอาใจใส่สังเกตความรู้สึกของบุคคล สนใจทุกข์สุขของบุคคลอื่น ให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น

สรุปได้ว่า ความเอื้อเฟื้อ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงการช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันของให้ด้วยความเต็มใจโดยไม่ได้อะไรตอบแทนหรือขอร้อง

ลักษณะและความสำคัญของความเอื้อเฟื้อ

ลักษณะและความสำคัญของความเอื้อเฟื้อไว้ดังนี้ (48)

1. ความเอื้อเฟื้อเป็นคุณธรรมที่ผู้ใดประพฤติปฏิบัติได้ย่อมแสดงว่า ผู้นั้นมีลักษณะน้ำใจดี
2. ผู้มีความเอื้อเฟื้อย่อมเป็นคนมีเสน่ห์ มีผู้รักนับถือ จะทำการสิ่งใดมักเป็นผู้เต็มใจช่วยเหลือ ให้กิจกรรมสำเร็จ
3. การแสดงความเอื้อเฟื้อต้องเป็นไปด้วยน้ำใจจริง และต้องแสดงด้วย กาย วาจา ใจ
4. ความเอื้อเฟื้อที่แท้จริงนั้น ย่อมไม่หวังผลตอบแทน ไม่ได้ทำไปเพื่อหวังให้ผู้อื่นยกย่องหรือต้องการให้เขาให้แก่เราบ้าง ถ้าแสดงโดยไม่หวังผลตอบแทนแล้ว จะทำให้มีความสุข คนที่ขาดความเอื้อเฟื้อจะเป็นคนใจแคบ ไม่เห็นใจใคร คิดเบียดเบียนให้เขาเดือดร้อนโดยหาประโยชน์ให้แก่ตนฝ่ายเดียว

สรุปได้ว่า ลักษณะและความสำคัญของความเอื้อเฟื้อนั้น เกิดจากแรงจูงใจที่จะกระตุ้นให้เกิดการแสดงออกถึงความมีน้ำใจ เต็มใจทั้งกาย วาจา ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน การที่เด็กจะมีแรงจูงใจช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่าแรงจูงใจที่เห็นแก่ตัวเองนั้น ขึ้นอยู่กับการฝึกฝน การเลียนแบบ การสอนของพ่อแม่

ในการวิจัยครั้งนี้สรุปว่า จะศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย โดยนำของสมคิด ไซยพันธุ์(49) มาประยุกต์ใช้ ความมีวินัยไม่ว่าจะเป็นความมีระเบียบวินัยและความมีวินัยในตนเอง และความเอื้อเฟื้อเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อเด็กปฐมวัยโดยตรง เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ด้วยการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมจากคนรอบข้างดังนั้นจึงต้องการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรม 2 ด้าน

ได้แก่ ด้านความมีวินัย โดยแบ่งเป็น 2 วินัยในตนเอง ในการศึกษา ประกอบด้วย 1. ช่วยเหลือตนเองได้ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. การมีระเบียบวินัย 4.วินัยสำหรับหมู่คณะ ในการศึกษาประกอบด้วย

1. ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2. รักษาสาธารณสมบัติ 3. เคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านความเอื้อเฟื้อ ในการศึกษา แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ทางกาย ,ทางกำลังทรัพย์ และทางจิตใจ

3. นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของนิทานและคุณค่าของนิทาน

ความหมายของนิทาน มีหลายความหมายดังนี้

ฉวีวรรณ ถินวงศ์ (56) ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่แต่งขึ้นหรือเล่าต่อกันมา เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อให้เป็นคนดีในสังคม

ไพพรรณ อินทนิล (57) ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง นิทานเป็นเรื่องราวที่สามารถเล่าได้ มีพล็อตเรื่อง มีจินตนาการ มีการเคลื่อนไหว มีสีสัน

เกริก ชื่นพันธ์ (58) ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน แฝงคำสอนในการใช้ชีวิต เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

วาโร เฟิงสวัสดิ์ (59) ให้ความหมายว่า นิทานและการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อกันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและให้ความรู้เพื่อให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและบางครั้งก็สอดแทรกคติหรือคุณธรรมเพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างการเล่าเรื่องอาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็นและแสดงท่าทางประกอบเรื่องก็ได้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (32) ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก นิทานอีสป

สรุปว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือแต่งขึ้นจากจินตนาการหรืออิงความจริง เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และสอดแทรกแง่คิดจริยธรรมที่เกี่ยวกับความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ

คุณค่าของนิทาน

นิทานกับเด็กจัดเป็นสิ่งที่คู่กันมาตั้งแต่โบราณ นิทานช่วยพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งในด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การคิดหาเหตุผล และการแก้ปัญหา นอกจากนี้ นิทานยังช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี ให้กับเด็กๆ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การสร้างทัศนคติที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ช่วยปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ (60)(61) ระบุอีกว่า ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบนิทาน การรับรู้ของเด็กได้จากตัวแสดงแต่ละตัว การพูดของตัวละคร คำบรรยายจากนิทานทำให้เด็กเชื่อมโยงข้อมูลในสมอง เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจในแบบของเด็กที่ง่ายกว่าการรับคำสั่ง คำสอนจากผู้ใหญ่โดยตรง โดยไม่มีนิทาน

นิทานเป็นสื่อที่ช่วยเด็กอย่างน้อย 3 ประการ ที่สำคัญคือ (61)

1. พัฒนาภาษาและความคิด ทั้งจากการฟัง การได้เล่านิทานเองทำให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึก ขยายความคิดของตนให้กระจ่าง และพัฒนาการทางภาษา
2. สร้างความรักการอ่านและรักหนังสือ เวลาเล่านิทานเป็นเวลาที่สร้างความสนใจในการอ่านหนังสือให้กับเด็กมาก เด็กจะเพลิดเพลินกับนิทาน จากหนังสือที่ครูเล่าให้ฟังซึ่งช่วยให้เด็กชอบและสนใจหาอ่านด้วยตนเอง สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างนิสัยรักการอ่านและความรักหนังสือ
3. สร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย จุดประสงค์ของการเล่านิทานคือการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ คุณธรรม หรือพัฒนาการทางด้านสติปัญญาก็สามารถใช้นิทานเป็นสื่อของการเรียนรู้ได้ จุดสำคัญที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนรู้นั้น นอกจากเนื้อหาของนิทานตรงประเด็นแล้วยังมีบรรยากาศในการเล่าที่ดึงดูดใจเด็กให้เกิดศรัทธา การเล่านิทานอาจเล่าซ้ำได้ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้ถ่ายโยงข้อมูลใหม่เปรียบเทียบกับเพื่อหาข้อมูลสรุปที่ถูกต้องที่ตามหลักการทฤษฎีของพัวเจท์ ว่าด้วยการคิดเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่

3.2 ประเภทของนิทาน

นิทาน เป็นเรื่องที่มีการเล่าสืบทอดต่อกันมา ในครั้งสมัยโบราณ ถือเป็นประเพณีโดยมี ผู้เล่าที่มีความสามารถและเป็นบุคคลที่น่านับถือ นิทานมีเล่ากันทุกชาติ ทุกภาษา เนื้อหาของนิทานที่เล่าเป็นเรื่องราวที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความดี ความงาม และเรื่องของการยกย่องเชิดชูปลูกฝังจิตสำนึกของคนให้ประพฤติอยู่ในความดี และเป็นตัวอย่างแก่สังคม ต่อมามีการให้ความสำคัญแก่นิทาน โดยนำเอานิทานเข้ามาเล่าและจัดเป็นกิจกรรมให้ห้องสมุด ตลอดจนการเรียนการสอนได้มีวิธีการเล่านิทานขึ้น (58)

นิทานเป็นเรื่องที่ผูกขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้ไปพร้อมกัน ซึ่งสามารถจำแนกเป็นกลุ่มได้ 2 กลุ่ม ดังนี้ (56)(58)(61)

1. นิทานในความหมายเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมานิทานกลุ่มนี้ เป็นเรื่องราวที่ผูกโยงให้เกิดจินตนาการความคิดฝันว่าเป็นไปได้และไม่ได้ ประกอบด้วยนิทานลักษณะดังนี้

1.1 นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องเกี่ยวกับตำนาน ความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มาของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นตำนานของแต่ละท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น กำเนิดหนองหนาร พระยาเถน เกาเหล่มสาว เป็นต้น

1.2 นิทานเทพนิยาย เป็นนิทานที่ผู้แต่งแต่งขึ้นให้เป็นเรื่องราวในจินตนาการ มีอิทธิทธิปาฏิหาริย์ หรือผู้วิเศษ แล้วทำให้นิทานเหล่านี้ปรากฏเป็นเรื่องราวเล่าสืบต่อๆ กันมา เช่น ปลาบู่ทอง สโนไวท์

1.3 นิยายเทพปกรณัม เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลกท้องฟ้า พฤติกรรมของมนุษย์ ที่เป็นต้นเหตุแห่งกำเนิดต่าง ๆ เช่น เรื่องพระนารายณ์ พระอินทร์

1.4 นิทานคติธรรม หมายถึง นิทานคำสอน สุภาษิต และนิทานชาดกที่เป็นเรื่องเล่าสั้นๆ เพื่อให้เกิดความคิดสอนใจ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ เช่น นิทานอีสป

1.5 นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเล่าให้เกิดความสนุกสนาน และเหลือเชื่อ เช่น ศรีธนชัย จี๋มูกมากันแหลม

1.6 นิทานเล่าไม่จบ เป็นนิทานที่มีเนื้อหวนกลับไปกลับมา แต่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราว เช่น นิทานยายกะตา

2. นิทานในความหมายที่เป็นเรื่องแต่ง เป็นนิทานรุ่นใหม่ี่แต่งขึ้น หรือสร้างขึ้นเพื่อให้สาระความรู้อย่างเจาะจงทันกับสมัยร้อยเรียงเป็นเรื่องสั้นๆ จุดประสงค์เพื่อใช้ในการสอนเด็กด้วยการอ่านหรือเล่าให้ฟัง ตัวละครอาจเป็นสัตว์ หรือคนก็ได้ ปัจจุบันมีมากมายในท้องตลาดเนื่องจากเรามีการศึกษาในสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก ทำให้เกิดผู้เขียนเรื่องมีมากขึ้น อีกทั้งสังคมเปลี่ยนแปลงไป สาระใหม่มีความจำเป็นมากขึ้น แต่ยังคงกระบวนการของนิทานอยู่ นิทานกลุ่มนี้เป็นนิทานที่ผู้เขียนแต่ง แต่ในบางครั้งครูอาจเป็นผู้แต่งเองก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์การสอนที่ครูต้องการ

วิธีการใช้นิทาน

การใช้นิทาน เพื่อให้เด็ก ๆ สนใจทำได้หลายวิธี ดังนี้ (56)(57)(60)

1. การเล่านิทานปากเปล่า ผู้เล่าจะต้องจำเรื่องที่เล่าได้อย่างไม่มีวันลืม เป็นเรื่องที่ ผู้เล่าอยากเล่า ในขณะที่เดียวกันจะต้องดูความเหมาะสมของเรื่องกับวัยและความสนใจของผู้ฟังด้วย

พร้อมทั้งใช้คำพูดและภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม มีวิธีการเล่าได้เหมาะสมตามบทบาทของตัวละคร ในเนื้อเรื่อง และที่สำคัญที่สุดคือเรื่องที่จะเล่าจะต้องดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้

2. การเล่านิทานโดยใช้ศิลปะ เล่าโดยการวาดภาพประกอบ หรือเรียกว่า เล่าไปวาดไป

3. การเล่าโดยใช้สื่อ ยกตัวอย่างเช่น

3.1 ใช้กระดาษพับเป็นรูปต่างๆ ได้แก่ เสื้อ กางเกง โต๊ะอาหาร กังหัน เรือใบ เรือ แผล โกนญี่ปุ่น ดอกบัว เป็นเรื่องตำนานเจ้าชายกบ

3.2 ใช้เชือก เล่าและเล่นเป็นเรื่อง งูกับกิ้งก่า ขายกับตา และคุณยายทอดผ้า

3.3 ใช้มือ เล่าเรื่อง ตัวเลขอะไร ทั้งเลขอารบิกและเลขไทย ฝึกการใช้มือให้สัมพันธ์กันทั้งสองข้าง

3.5 ใช้ผ้าเช็ดหน้า เล่าเรื่อง เต่ากับกระต่าย โดยการพับผ้าเช็ดหน้าเป็นกระต่ายและเต่า และพับผ้าเช็ดหน้าเป็นหนูเล่าเรื่อง ปิวิเศษ

3.6 ใช้ริบบิ้น เล่าเรื่อง เชือกมหัศจรรย์ เป็นต้น

ตัวอย่างกิจกรรมนิทานสำหรับเด็กอนุบาล ของโรงเรียนแย้มสะอาด หนึ่งในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนิทานเพื่อนรัก ครูสามารถบูรณาการเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องต่างๆ ตามความเหมาะสม ดังนี้

วิชาภาษาไทย ใช้วิธีการการเล่าเรื่อง คำศัพท์ การอ่าน การฟัง การสื่อสาร ได้ตอบ วิชาคณิตศาสตร์ ใช้สัญลักษณ์ภาพ

วิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย พัฒนาการระวังในการเล่น การรักษาความสะอาด

วิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ใช้กิจกรรมการประดิษฐ์

ระหว่างการเล่านิทานควรสอดแทรกสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ และคอยตั้งคำถามกระตุ้นให้ได้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ได้ฝึกทักษะการคิด เช่น ให้ลองคิดเหตุการณ์ของนิทานว่า จะเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนมา

ลักษณะของนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

นิทานคือ คำราของเด็ก เด็กเรียนรู้หลายอย่างจากนิทานไม่เฉพาะภาษา และลักษณะการฟังนิทานของเด็กคือการฟังซ้ำๆ ทำให้เด็กซึมซับ และรับความรู้ไว้ตามหลักการทางทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg 11) ด้วยความสามารถในการเรียนรู้เช่นนี้ ของเด็กจึงเป็นอันตรายมาก ถ้านิทานนั้น ให้ความรู้สึกลงในทางลบ ตัวอย่างเช่น นิทานศรีธนชชัย ที่มีเนื้อหาศรีธนชชัยใช้เล่ห์เหลี่ยมในการที่จะเอาเปรียบบุคคลอื่น แล้วสังคมชื่นชมซึ่งเป็นการสร้างนิสัยที่ไม่ดีให้กับเด็กที่ฟังหรืออ่านนิทานเรื่องนี้ เป็นต้น ดังนั้นในการนำนิทานมาใช้ในการสอน จึงต้องตระหนักถึงสาระในนิทาน ซึ่งสำคัญมากสำหรับเด็กปฐมวัย เด็กแต่ละวัยใช้นิทานต่างจุดประสงค์กันดังนี้ (61)

เด็กในแต่ละวัย ขอบนิทานที่แตกต่างกันออกไป ตามประสบการณ์และพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นการแตงนิทานสำหรับเด็ก จึงคำนึงถึงช่วงวัยของเด็กด้วย

เกริก ยุ้นพันธ์ และวาโร เพ็งสวัสดิ์ (57)(58) ระบุว่า การแตงนิทานต้องคำนึงถึง พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ เกี่ยวกับความสนใจความต้องการของเด็ก สามารถแบ่งได้เป็น 6 วัย แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. วัยแรกเกิด - 2 ปี เด็กวัยนี้สนใจนิทานเรื่องสั้นๆหรือเกี่ยวกับถ้อยคำ พร้อมกับภาพประกอบที่สดใส เด็กวัยนี้สามารถใช้มือคว้าจับสิ่งของเบื้องต้นและเพลงกล่อมเด็กจะมีความสำคัญมาก
2. เด็กอายุระหว่าง 2 - 4 ปี เด็กจะสนใจถ้อยคำคล้องจอง นิทาน เรื่องสั้นๆ ชอบซักถาม เด็กจะฟังคนใกล้ชิดจนมั่นใจและร้องตาม เด็กจะจับคำลงท้ายประโยค เปล่งเสียงเป็นคำๆ นิทานเด็กวัยนี้ควรเล่าก่อนนอน ซ้ำเรื่องเดิม เนื้อหาเดิม เพิ่มรายละเอียดเล็กน้อย ให้สนุกตามสถานการณ์ประจำวัน
3. เด็กอายุ 4 - 6 ปี เด็กวัยนี้ให้ความสนใจตนเองน้อยลงหันมาสนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น แต่ความสนใจในระยะนี้สั้นๆ คำกลอน คำคล้องจอง คำทาย เด็กวัยนี้จะชอบนิทานที่มีตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นเรื่องสัตว์ที่พูดได้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี จึงควรที่จะมีความสนุกสนานในการนำเสนอเรื่องนั้นๆ และต้องเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สะท้อนให้เห็นเหตุผลของการตัดสินใจกระทำผิด-ถูกของตัวละคร ให้เล็งเห็นผลที่จะได้รับ โดยใช้ตัวละครในนิทานเป็นสื่อกลาง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ผู้เล่านิทาน

ผู้เล่านิทานที่ดีควรเป็นผู้มีคุณสมบัติที่สำคัญคือ มีการเตรียมตัวที่ดี ซ้อมเล่าเรื่องที่จะเล่าหลายๆ ครั้ง มีวิจารณ์ญาณในการเลือกเรื่องที่จะเล่าให้เหมาะกับผู้ฟัง แต่ละกลุ่มแต่ละวัย รักเด็ก ปรารถนาใจรักเด็กอย่างแท้จริง มีเมตตากรุณาต่อเด็ก จะทำให้การเล่านิทานได้อย่างสนุกสนาน น่าฟัง เพราะจิตใจที่อ่อนโยนอยากให้เกิดมีความสุขใจ ช่วยทำให้การเล่ามีชีวิตชีวามากกว่าผู้เล่าฝืนใจเล่า ดังที่ จวิวรรณ ภูพานันท์ (62) ระบุว่า พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็ก น่าจะเป็นผู้ที่เล่านิทานให้เด็กฟังที่เหมาะสมที่สุด เพราะมีผลดีหลายประการ การเล่านิทานหรือการอ่านหนังสือให้เด็กฟังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเด็ก จะทำให้เด็กได้รับรู้ทั้งประสาทตาและหู เป็นไปอย่างเพลิดเพลินในขณะที่ฟัง และดูไปด้วยถึงแม้ว่าจะอ่านไม่ออกก็ดูภาพตามไปด้วย และถ้าอ่านออกแล้วก็จะทำให้อ่านออกเสียงเลียนแบบได้เร็วขึ้น เด็กจะตั้งใจฟังเมื่ออ่านเป็นประจำจนเป็น

กิจวัตร และจะเป็นเวลาที่เด็กรอคอย สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประเวศ วะสี ที่ระบุว่า การที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองอ่านหนังสือให้เด็กฟังทุกวันก่อนนอนหรือเวลาอื่นก็ตาม จะเป็นประโยชน์หลายอย่าง เพราะเด็กชอบฟังนิทานต่างๆ ที่สนุก เด็กได้ฟังแล้วได้รับเสียงจากพ่อแม่ คนที่เขาถือว่ารักเขามาก ที่สุด อ่านประจำทุกวันลูกก็มีความสุข นอนไปด้วยความสุข กระตุ้นให้สมองเจริญเติบโต แล้วที่สำคัญตอนหลังเด็กจะอ่านออกเองเพราะเกิดความเคยชิน พ่อแม่อ่านให้ฟังจนเคย ตอนหลังพอเด็กอ่านได้จะอ่านเองเกิดเป็นนิสัย

3.3 เทคนิคการเล่านิทาน (56)(57)(58)(63)

วิธีการเล่านิทานมีศิลปะการเล่านิทานแตกต่างกันออกไป และเนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องความดีชนะความชั่ว ผู้เล่าจะต้องจำเรื่องได้ น้ำเสียงชัดเจนเด็กได้ยิน ระดับเสียงและจังหวะ พูดถูกต้อง ใส่ความรู้สึกลงไปให้น้ำเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูง ต่ำ ทำเสียงเด็กหรือคนแก่ หรือ ทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะยิ่งสนใจมาก ถ้ามีภาพประกอบผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมาก เน้นที่ภาพ จังหวะการพูดเป็นสิ่งที่ช่วยให้ให้นิทานน่าสนใจ การใช้สายตาอารมณ์ขณะเล่า ควรเล่า ให้เด็กเห็นถึงความรู้สึกอารมณ์ของผู้เล่า ก่อนนอนควรกำหนดข้อตกลงในการฟัง เช่น ไม่พูดแทรก ขณะเล่านิทาน เวลาในการเล่านิทาน เด็กอายุ 5 - 6 ปี ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที

การเล่านิทานให้เด็กปฐมวัยฟัง (56)(63)

1. เล่าสิ่งที่น่าสนใจในเรื่องที่อ่าน พยายามทำให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านเป็นสิ่งที่สนุก
2. หาช่วงเวลาของตัวเองและตัวเด็กรู้สึกสบาย ไม่มีเรื่องมารบกวนเวลาเล่านิทานให้เด็กฟัง เช่น เวลาก่อนนอน
3. ให้เด็กเป็นผู้เลือกหนังสือที่จะอ่านให้เด็กฟัง
4. ชี้นำขณะที่อ่านนิทานเรื่องนั้น
5. อ่านนิทานเนื้อเรื่องที่เด็กคุ้นเคยใกล้ตัวเด็ก
6. ให้เด็กเล่านิทานต่อจากที่เราเริ่มต้นไว้
7. ขอมให้เด็กเล่านิทานโดยจินตนาการเรื่องของเขาเองขึ้นมา

3.4 ประโยชน์ของการเล่านิทาน (56)(57)(58)

ผู้เล่านิทานต้องตระหนักอย่างมากในการหาหนทางเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กดังนี้

1. ผู้ฟังเกิดความรู้สึกอบอุ่นใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่า
2. ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายสดชื่นแจ่มใส
3. ผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทาน ที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เด็กและผู้ฟัง เข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น
4. ผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจมีระยะเวลานานขึ้น
5. นิทานจะทำให้เด็กละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้ มองโลกในแง่ดี
6. นิทานก่อให้เกิดกระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้
7. เด็กจะได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
8. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็กโดยการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
9. นิทานช่วยส่งเสริมจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์
10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเป็นการฝึกทักษะทางด้านการอ่าน
11. เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน หรือเตรียมความพร้อมเด็ก
12. ใช้สอนวิชาเรียงความ เช่น ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่ตนเองชอบ เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้สรุปว่า นิทานในการวิจัยนี้ใช้หนังสือนิทานในการประกอบภาพ เพื่อเป็นการเปรียบเทียบประสบการณ์ของตนเองกับตัวออกต่างๆ ในนิทาน ทำให้เด็กมีโลกที่เปิดกว้างยิ่งขึ้น นิทานจะกระตุ้นอารมณ์ ความรู้สึกและความตระหนักรู้ทำให้เด็กมีความสัมพันธ์กับบุคคลและสัตว์หรือสิ่งที่มีจินตนาการขึ้นมา เพื่อเป็นการส่งเสริมจิตวิญญาณของการเป็นผู้รู้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน แต่ละด้านมี 3 เรื่อง ได้แก่ ด้านความมีวินัย 3 เรื่อง และด้านความเอื้อเฟื้อ 3 เรื่อง ซึ่งนิทานจำนวน 5 เรื่อง นำมาจากสำนักพิมพ์ต่างๆ และผู้วิจัยแต่งขึ้นเองจำนวน 1 เรื่อง ผู้วิจัยได้เลือกเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี จึงควรที่จะมีความสุขสนุกสนานในการนำเสนอ นิทานเรื่องนั้นๆ และต้องเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สะท้อนให้เห็นเหตุผลของการตัดสินใจกระทำผิด-ถูกของตัวละคร ให้เล็งเห็นผลที่จะได้รับโดยใช้ตัวละครในนิทานเป็นสื่อกลางเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

4. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ความหมายของผู้ปกครอง

ความหมายของผู้ปกครอง มีหลายความหมายดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (32) ให้ความหมายว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่หรือบุคคลอื่น อาจเป็นญาติมิตรหรือผู้อื่นซึ่งพ่อแม่ไว้ใจที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก

ทรงพร สุทธิธรรม (64) ให้ความหมายว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคลที่รับเด็กไว้ในความดูแล อบรมสั่งสอนด้วยความรักและเอาใจใส่ตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก

Morrison (อ้างใน สุภาพร สุวรรณศรีนันท์ 70) ให้ความหมายว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ พี่ ป้า น้า อา คนรู้จัก หรือคนที่ไม่รู้จักก็ได้ ถ้าคนที่กล่าวนี้ดูแลชีวิตพื้นฐาน นำแนวทางสนับสนุน ช่วยเหลือ และแนะแนวแก่เด็ก ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อหรือแม่ ที่มีความผูกพันทางสายโลหิต ทำหน้าที่สั่งสอน อุปการะเด็กปฐมวัย และอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน

บทบาทของพ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

บทบาทของพ่อ

ความสำคัญของพ่อมีผลต่อจิตใจเด็กอย่างมาก พ่อ คือ แบบฉบับของการเป็นผู้ชาย เป็นพ่อ เป็นสามี เด็กผู้ชายมักเรียนแบบพ่อตนเองทั้งทางดีและไม่ดี ส่วนผู้หญิงดูพ่อเป็นแบบอย่างของผู้ชาย

ความสำคัญของพ่อจะถูกมองข้ามไป พ่อมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเด็กอย่างที่เรานึกไม่ถึง พ่อควรมีบทบาทหน้าที่ในการเลี้ยงลูกโดยตรงมากขึ้น การเลี้ยงลูกไม่ควรเป็นหน้าที่แม่แต่เพียงผู้เดียว การที่พ่อสัมผัสลูกเนื้อต้องตัวลูกอย่างทะนุถนอม เป็นการช่วยให้ลูกมีความรู้สึกผูกพันกับพ่ออย่างลึกซึ้ง ปัจจุบันทั้งพ่อและแม่ต่างก็หาเงินทั้งคู่ จึงไม่แปลกที่พ่อจะเลี้ยงลูก พ่อสามารถทำอะไรได้มากมาย ในสิ่งที่เราคิดว่าเป็นหน้าที่ของแม่เท่านั้น (18)

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ (71) ระบุไว้ว่า พ่อมีบทบาทสำคัญมาก พ่อเปรียบเสมือนเครื่องนาฬิกาที่ทำให้เข็มเดินอยู่ได้ ถ้าเครื่องดี นาฬิกาก็จะเดินสม่ำเสมอ เทียงตรง แต่ถ้าเครื่องไม่ดี เข็มนาฬิกาก็จะเดินไม่ดี ไม่สม่ำเสมอ ไม่เที่ยงตรงหรืออาจไม่เดินเลย แม่ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์นั้น

เพราะมีพ่อเป็นกำลังใจอยู่เบื้องหลัง ดังนั้นพ่อจึงเป็นหลักยึดของครอบครัว ฉะนั้นพ่อต้องมีส่วนร่วมอย่างมากในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เติบโต แม่ควรกระตุ้นและชักชวนให้พ่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในบ้าน แม่ไม่ควรทำกิจกรรมแต่ผู้เดียว

พูนสุข ช่วยทอง (72) ระบุไว้ว่า ความสามารถในการเลี้ยงดูให้มีคุณภาพของพ่อมี ดังนี้

1. พ่อควรสร้างจิตสำนึกด้วยตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้ให้ จิต วิญญาณของลูก ไม่ใช่เพียงแค่ผู้ให้กำเนิดเท่านั้น
2. พ่อแสดงความรักอย่างเปิดเผย โดยการกอดรัด สัมผัสเบา มองหน้า สบตา ยิ้ม พูดด้วยถ้อยคำน้ำเสียง นุ่มนวลหน้าฟัง ลูกต้องการความรักจากพ่อเพื่อเป็นรากฐานชีวิต ของพัฒนาการทางอารมณ์
3. พ่อควรให้อิสระลูกในการคิดและกระทำ ตามสิ่งที่ลูกชอบและถนัด ไม่ควรหวังในสิ่งที่สุคติวิสัยเกินวัยและความสามารถของลูก
4. พ่อควรสร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลาย ยืดหยุ่น ไม่เข้มงวดจนเกินไป พยายามสร้างเวลาให้อยู่กับลูกอย่างใกล้ชิด สม่่าเสมอและมีคุณค่า โดยพ่อปรับตัวเป็นผู้ฟังมากกว่าพูด การฟังจะช่วยให้รู้จักเข้าใจลูกมากขึ้น เพื่อสนองตรงตามความต้องการของลูก
5. พ่อควรปลูกฝังและสร้างนิสัยให้ลูกรักการอ่านหนังสือ คัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมให้ลูก
6. พ่อควรสอนลูกให้เรียนรู้ซึมซับจริยธรรม จากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน
7. พ่อและแม่ใช้เวลา ที่มีอยู่อย่างจำกัด มีคุณค่า มีคุณภาพ และมีประโยชน์สูงสุดต่อการส่งเสริม พัฒนาการของลูกและทุกคนในครอบครัว

บทบาทของแม่

แม่มีบทบาทสำคัญมากแต่ไม่ใช่แค่การตั้งครุฑ อุ้มท้อง การคลอดและการให้นมลูกเท่านั้น แม่หลายคนอาจไม่เคยมีประสบการณ์ แต่มีความเป็นแม่ได้สมบูรณ์ แม่ที่ดีต้องทำตัวเป็นเพื่อนลูก มีการปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ใจเย็นแก้ปัญหาอย่างสงบ อ่อนโยน แม่ควรมีบทบาทดังนี้ (18)

1. คอยดูแลลูกให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ เช่น การกิน การนอนการเล่น การเรียน เป็นต้น
2. จัดหาอาหารที่มีประโยชน์ ช่วยปลูกฝังนิสัยและอบรมมารยาทในการรับประทานอาหาร
3. สอนให้รักษาสุขภาพ เอาใจใส่ความสะอาดของร่างกาย ดูแลการแต่งกายให้สะอาด
4. คอยฝึกฝนกิริยามารยาทที่ดีงามตามค่านิยมและวัฒนธรรมไทย เช่น มารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

5. สอนศีลธรรม โดยทำตัวอย่างที่ดีให้เห็น ช่วยให้เด็กเข้าใจความสำคัญของศาสนา ที่มีต่อการดำเนินชีวิต

6. สอนให้ลูกรู้จักเก็บสมบัติข้าวของเครื่องใช้ทั้งตนเองและครอบครัว

7. ให้ลูกผู้หญิงได้ใกล้ชิด เรียนรู้ว่าสิ่งใดมีค่าสำหรับลูกผู้หญิงจากแม่ เช่น เรื่องบ้านที่น่าอยู่ เป็นต้น

8. ช่วยพัฒนาการทางอารมณ์ ให้ความรู้ทางเพศตามวัยที่จะรับโดยชี้ให้เห็นว่าเป็นเรื่องปกติของชีวิต

พูนสุข ช่วยทอง(72) ระบุว่า แม่มีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้พ่อมีส่วนร่วมในการเลี้ยงลูก นั้นมีเทคนิคในการสนับสนุนเพื่อให้ผู้ชายเป็นพ่อที่ดีของลูก และมีจิตสำนึกการเป็นพ่อ มีส่วนร่วมในการเลี้ยงลูก แม่ควรปฏิบัติดังนี้

1. แม่ต้องเตือนให้พ่อนึกถึงอดีตในวัยเด็ก ทำให้พ่อตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นพ่อเองบ้าง

2. แม่ต้องเปิดโอกาสให้พ่อมีส่วนร่วมเลี้ยงลูกด้วย อย่าผูกขาดหน้าที่ไว้คนเดียว พยายามทำให้พ่อรู้สึก ว่า ลูกก็ต้องการพ่อเท่ากับต้องการแม่ และสร้างโอกาสให้พ่อเข้ามามีส่วนร่วมในการเลี้ยงลูก

3. แม่ต้องไม่ใช้วิธีออกคำสั่งทำโน่นทำนี่ แต่ควรใช้วิธีชมเชยเมื่อพ่อเลี้ยงลูกให้ จะทำให้พ่อรู้สึก ว่าตนเองมีค่าสำหรับครอบครัวและเต็มใจที่จะช่วยเหลืออีก

4. แม่ต้องอย่าเข้มงวดกับพ่อในเรื่องวิธีการเลี้ยงลูกมากเกินไป เพราะทำให้พ่อเกิดความเบื่อหน่าย

5. แม่ต้องไม่เข้าไปควบคุมพ่อขณะที่เขากำลังอยู่กับลูก แม่ต้องปล่อยให้พ่อฝึกเลี้ยงลูกตามลำพัง

6. แม่ต้องช่วยพ่อให้พ่อเรียนรู้เข้าใจอารมณ์ของลูก ไม่ใช่รู้จักเฉพาะด้านร่างกายอย่างเดียว ควรใช้วิธีบอกให้รู้ หรือลองถามบ้างก็ได้ ในที่สุดพ่อก็จะเรียนรู้ได้เอง

7. แม่ต้องชักชวนให้พ่อ-ลูกมีเวลาพูดคุยกันทุกวัน เช่น ตอนเช้าก่อนลูกไปโรงเรียน หรือตอนค่ำก่อนลูกเข้านอน เพื่อให้ทราบถึงชีวิตประจำวันของลูก และเปิดโอกาสให้อบรมสั่งสอนลูกไปในตัว

8. แม่และพ่อควรลองเล่นบทบาทสมมติในการเลี้ยงลูกดูบ้างโดยเฉพาะแม่มีปัญหาแก้ไขไม่ค่อยเกี่ยวกับลูก ช่วยให้พ่อแม่เข้าใจถึงจิตใจลูกมากขึ้น

9. แม่ควรยอมรับและเรียนรู้วิธีการเลี้ยงลูกจากพ่อบ้าง เมื่อเห็นว่าพ่อเลี้ยงลูกได้ดีกว่า การที่แม่ขอคำแนะนำจากพ่อ จะทำให้พ่อภูมิใจมาก

10. แม่ต้องคอยกระตุ้นให้พ่อนึกถึงความสุขของการที่ได้เป็นพ่อ ช่วงปลูกฝังสำนึกของการเป็นพ่อที่ดี เพราะการทำหน้าที่พ่อต้องทำสม่ำเสมอยาวนาน ต้องช่วยให้พ่อกำลังใจไม่ท้อในการเลี้ยงลูกต่อไป

บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

พ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเด็ก ในการเลี้ยงลูกให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของพ่อแม่ที่จะทำให้ลูกมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ไปพร้อมๆ กัน ดังนี้

ยุวดี เทียมประสิทธิ์ (69) ได้ระบุไว้ถึง บทบาทหน้าที่ของพ่อแม่ อันมีว่า พ่อแม่ควรเอาใจใส่ในผลงานของลูก สนใจในกิจกรรมต่างๆ ให้คำแนะนำ ตั้งใจและอดทน เมื่อลูกประสบความสำเร็จก็แสดงความยินดี ให้รางวัลเมื่อทำความดี และมีบทบาทในการทำตัวเป็นเพื่อนที่ดี ฝึกอบรม หล่อหลอมให้ลูกได้เรียนรู้พัฒนาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ ประสบความสำเร็จในชีวิตและมีคุณค่าต่อสังคม สอดคล้องกับ วราภรณ์ รักวิจัย (73) และ อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์(18) ระบุถึง บทบาทของพ่อแม่เพิ่มเติม ดังนี้

1. ให้การอบรมเลี้ยงดู ให้ความรักความอบอุ่นและให้ปัจจัย 4
2. ให้การศึกษาขั้นพื้นฐานและให้ประสบการณ์การเรียนรู้ตามวัย
3. ฝึกอบรมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้
4. ถ่ายทอดวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี ตลอดจนบทบาทหน้าที่ในครอบครัวให้แก่เด็ก
5. ช่วยแก้ไข้ปัญหา สร้างวินัยอันดีให้แก่เด็ก
6. จัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในทุกๆ ด้าน
7. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก แก่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
8. ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็ก

พ่อแม่ นอกจากจะมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูแล้ว ยังมีหน้าที่อบรมระเบียบทางสังคมเบื้องต้น ได้แก่ การสร้างสุขนิสัยที่ดี อบรมมารยาททางสังคม ถ่ายทอดวัฒนธรรมทางสังคม กระตุ้นให้เด็กได้คิดและแก้ปัญหา ให้โอกาสเด็กได้ทำในสิ่งที่สนใจ และฝึกปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ของครอบครัวด้วยบรรยากาศที่อบอุ่นและให้การช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ (74)

บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

การพัฒนาจริยธรรมเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องกระทำพร้อมกับการพัฒนาทางด้านอื่นๆ เพื่อให้เด็กจะเจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน ทั้งนี้ผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกและรู้จักมีจริยธรรม เช่น การมีวินัย ความเอื้อเฟื้อ ความอดทน เป็นต้น

การอบรมเลี้ยงดูเด็กกับพัฒนาการจริยธรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกัน และจะเกี่ยวข้องกับ การให้รางวัล การเสริมแรง และการลงโทษซึ่งถ้าผู้ปกครองมีความเข้าใจในพัฒนาการจริยธรรม ก็จะช่วยให้สามารถอบรมเลี้ยงดูได้อย่างถูกต้อง สามารถเข้าใจและ ปฏิบัติในสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง ความคิดและการใช้เหตุผลที่เป็นหลักในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ จริยธรรมนั้นเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดในเด็กทั้งด้วยการเลี้ยงดู และการอบรมบ่มนิสัยครอบครัวถือเป็นจุดกำเนิดของการสร้างจริยธรรมให้แก่เด็ก ผู้ปกครองต้องอบรมเด็กให้เรียนรู้พฤติกรรมที่ดี ชื่นนำชักจูงให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาจิตใจในขณะเดียวกันผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีและพร้อมแก้ปัญหาจริยธรรมของเด็กเมื่อผิดพลาด (73)

บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการอบรมเลี้ยงดู ที่สร้างเสริมพัฒนาการด้านจริยธรรม หมายถึง การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจเอื้อเฟื้อ ไม่เห็นแก่ตัว มีสัมมาคารวะ รู้จักเกรงใจและเคารพผู้ใหญ่ ฝึกให้เด็กทำความดีโดยการให้ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ชี้แนะให้เด็กดูเมื่อผู้อื่นกระทำความดี เล่าเรื่องราวประกอบเกี่ยวกับบุคคลหรือสัตว์ที่กระทำความดีมาให้เด็กได้เห็น เพื่อโน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตาม

อำไพพรรณ ปัญญาโรจน์ (18) ระบุว่า พ่อแม่ควรสอนให้เด็ก ยึดถือปฏิบัติสิ่งที่ดีงาม เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความเมตตา กรุณา เป็นต้น

สรุปบทบาทของพ่อแม่ในการสร้างเสริมพัฒนาการจริยธรรมของเด็กไว้ดังนี้ (75)

1. พ่อแม่ต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี และนำเด็กให้ปฏิบัติตามองค์คุณธรรม 3 ประการตามคำสอนของพระพุทธศาสนา คือ ทำความดี ละเว้นความชั่ว และทำจิตใจให้บริสุทธิ์
2. จัดสิ่งแวดล้อมทางจิตวิญญาณให้ส่งเสริมค่านิยมและคุณธรรมที่พึงประสงค์
3. พ่อแม่ต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็ก และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างเหมาะสม
4. อบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความผูกพัน ความเอาใจใส่
5. ในการปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็ก พ่อแม่จำเป็นต้องใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกัน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางจริยธรรม

สรุปบทบาทของพ่อแม่ในการช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านจริยธรรมในการวิจัยนี้จะใช้วิธีให้พ่อแม่ต้องเล่านิทานก่อนนอนทุกวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ วันละ 1 เรื่อง ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความมีวินัย และความเอื้อเฟื้อ สังเกตพฤติกรรมของเด็ก อบรมเลี้ยงดูและเป็นตัวอย่างที่ดี ให้คำแนะนำการกระทำที่ถูก-ผิดของตัวละครในแต่ละเรื่องให้เด็กได้เข้าใจ และซึมซับพฤติกรรมที่ดีของตัวละครในนิทานแต่ละเรื่อง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ความมีวินัย ความเอื้อเฟื้อ บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำกิจกรรมในโรงเรียน ไม่ค่อยพบว่ามีกรวิจัยในเรื่องนิทานก่อนนอนที่ทำโดยพ่อแม่ที่บ้านเท่าใดนัก ผู้วิจัยได้ประมวลงานวิจัย ได้ดังนี้

พิมพ์ไพล ทองไพบูลย์ (55) ศึกษาการเปรียบเทียบการเรียนรู้พฤติกรรมเอื้อเฟื้อของเด็กจากตัวแบบในนิทานประกอบภาพ กับตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่าง เด็กระดับอนุบาล อายุ 4-6 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ผลวิจัยพบว่า 1) กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพกับกลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ มีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ดูตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพ กับกลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ มีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ มีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อภายหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ อยู่ในระดับคงที่มากกว่า กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทรงพร สุทธิธรรม (64) ศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง กลุ่มตัวอย่าง เด็กระดับอนุบาลอายุ 4-5 ปี จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทาน เพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง และเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองไม่ได้จัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วาริ นิยมธรรม (65) ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบจาก “นิทานชาดก” เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในนักเรียนชั้นอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 90 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนโดยใช้แม่แบบนิทานชาดก มีพัฒนาการทางพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตากรุณามีมากขึ้นและเด็กที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการมี

พัฒนาการทางพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทัศนีย์ อินทรบำรุง (51) ศึกษาวิสัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นก่อนกลับบ้าน เด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน ผู้วิจัยเป็นผู้จัดกิจกรรม ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นก่อนกลับบ้านกับเด็กปฐมวัยกับเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ มีวิสัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จันทร์ดี ถนอมคล้าย (66) ศึกษาผลการพัฒนาวิสัยในตนเอง ด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษา ที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน ด้วยวิธีเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อนระหว่าง และหลังเล่นนิทาน กลุ่มตัวอย่าง เด็กอนุบาลอายุ 5-6 ปี จำนวน 60 คน ผลวิจัยพบว่า 1) เด็กก่อนประถม หลังจากได้รับฟังนิทานประกอบหุ่นมือ โดยไม่มีการใช้คำถามวิสัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) เด็กก่อนประถมศึกษาที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือโดยใช้คำถามระหว่างเล่น มีวิสัยในตนเองด้านความอดทนสูงกว่าก่อนใช้คำถามและไม่ใช้คำถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ โดยใช้คำถามระหว่างเล่นและหลังเล่นนิทาน

กัลยา นิมจิตต์ (19) ศึกษารูปแบบการเล่นนิทานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ผลวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีรูปแบบการเล่นนิทานที่ปฏิบัติทุกครั้งคือ เล่าจากหนังสือนิทานและดูรูปภาพประกอบ เวลาที่เห็นว่าเด็กสนใจ เนื้อหานิทานที่เล่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเล่าคือ หนังสือนิทาน เมื่อเล่าจบผู้ปกครองจะสอดแทรกความรู้ คำสอน คุณธรรม และเปรียบเทียบการกระทำของตัวละครกับการกระทำของเด็กเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ นิทานที่เลือกนำมาเล่าเป็นนิทานง่ายๆ ไม่ซับซ้อน และเมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเล่นนิทานของผู้ปกครองตามปัจจัยพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า เพศ และอายุของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีรูปแบบการเล่นนิทานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน อาชีพ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และระดับชั้นเรียนของเด็กที่ต่างกัน มีรูปแบบการเล่นนิทานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ศศิรินทร์ นิลจันทร์ (44) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเล่นนิทานที่มีต่อความมีวิสัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย ชั้นอนุบาลที่1(3-4 ปี) กลุ่มทดลอง 15 คน ผลวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่นนิทานแต่ละช่วงสัปดาห์ที่แตกต่างกัน มีระดับคะแนนของพฤติกรรมความมีวิสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01 และมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลาและ การควบคุมตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.01

กรณีการ พงศ์เลิศสุทธิ์ (20) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบละคร สร้างสรรค์ต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี อนุบาลปีที่ 3 จำนวน 12 คน ผลวิจัยพบว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบละครสร้างสรรค์ ก่อนและระหว่างจัดกิจกรรมโดยเฉลี่ยรวมและจำแนกรายด้านในแต่ละช่วง สัปดาห์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์

วรารณ ปานทอง (78) ศึกษาผลของการเล่นิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี อนุบาลปีที่ 3 จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเพิ่มขึ้นตลอด ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การยอมรับผู้อื่น การช่วยเหลือ การแบ่งปัน ผลวิจัยพบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์คะแนนรวมทั้งหมด โดยด้านการยอมรับผู้อื่น มีการเปลี่ยนแปลงในทางเพิ่มขึ้นตลอดตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนด้านการช่วยเหลือและด้านการแบ่งปัน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

หรรษา แดงบุญเรือง (54) ศึกษาผลของการเล่นิทานที่มีต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กกลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาจริยธรรมเพิ่มสูงมากขึ้นทางด้านความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และด้านความซื่อสัตย์ ผลการสังเกตการณ์ขณะดำเนินกิจกรรมการเล่นิทานโดยใช้สื่อประกอบ ผลวิจัยพบว่า ประเภทของนิทานที่เด็กปฐมวัยชอบ นิทานที่เกี่ยวกับสัตว์พูดได้ใช้จินตนาการและมหัศจรรย์ นิทานทางเลือก ตัวละครในเรื่องเด็กปฐมวัยชอบตัวละครที่มีพฤติกรรมดีมากกว่าที่ไม่ดี ผลการสังเกตการณ์พฤติกรรมผู้เรียนขณะเล่นิทาน พบว่า สื่อที่ชอบและสนใจมากที่สุด คือ หุ่นมือ

นฤมล จิวแพ (47) ศึกษาผลการเล่นิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่นิทานประกอบภาพสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่นิทานประกอบภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อรวรรณ สุ่มประดิษฐ์ (15) ศึกษาพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย และระดับขั้นการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประสบการณ์การเล่นแบบไทยและการเล่นที่จัดอยู่ทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์

การเล่นแบบไทย มีพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นแบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นแบบไทย มีพฤติกรรมทางสังคม ด้านความมีระเบียบวินัยสูงกว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นแบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วิลาวัลย์ เพือกพ่วง (50) ศึกษาพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย และความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์สร้างสรรค์ (ศิลปศึกษา) โดยใช้คำถามประกอบ กลุ่มตัวอย่าง อายุ 4-5 ปี จำนวน 30 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์สร้างสรรค์(ศิลปศึกษา) โดยใช้คำถามประกอบมีพฤติกรรม ทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านความมีระเบียบวินัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทัศนีย์ อินทรบำรุง(51) ศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้าน กลุ่มตัวอย่าง อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้านแบบปกติ มีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จินดา น้ำเจริญ (52) ศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัย แบบวางแผน ปฏิบัติ และทบทวน กลุ่มตัวอย่าง อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่มีวินัยในตนเอง ระดับปานกลางและระดับต่ำ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัย แบบวางแผน ปฏิบัติ และทบทวน ก่อนและหลังการทดลอง มีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อม สูงกว่าก่อนการทดลอง และเด็กปฐมวัยมีระเบียบวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเด็กปฐมวัยที่มีวินัยในตนเองระดับต่ำ มีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีวินัยในตนเองระดับปานกลาง

สุภัค ไหวหากิจ (53) ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี จำนวน 30 คน จัดเป็น 2 กลุ่ม ห้องละ 15 คน ผลวิจัยพบว่า กลุ่มเด็กปฐมวัยและที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ มีการรับรู้วินัยในตนเอง หลังการทดลองไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ และกลุ่มเด็กปฐมวัยและที่ได้รับการ

การจัดกิจกรรมการเล่นิทานคติธรรมมีการรับรู้ในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยหลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง

สงบ สัพโส (7) ศึกษาผลการเล่นเกมการศึกษาต่อพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อและด้านความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 45 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม เกมการศึกษารายกลุ่ม รายบุคคล และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ มี พฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อและด้านความมีระเบียบวินัย สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาต่างกัน มี พฤติกรรมทางสังคมด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษารายกลุ่ม มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคม ความมีระเบียบวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ สูงกว่าเด็กกลุ่มอื่น

กรรณิการ์ พงศ์เลิศสุต์ (20) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบละครสร้างสรรค์ต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี อนุบาลปีที่ 3 จำนวน 12 คน ผลวิจัยพบว่าพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบละครสร้างสรรค์ ก่อนและระหว่างจัดกิจกรรมโดยเฉลี่ยรวมและจำแนกรายด้านในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงระหว่างจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์

ศศินันท์ นิลจันทร์ (44) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเล่นิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย ชั้นอนุบาลที่ 1 (3-4 ปี) กลุ่มทดลอง 15 คน ผลวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานแต่ละช่วงสัปดาห์ที่แตกต่างกันมีระดับคะแนนของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01 และมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลา และการควบคุมตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ตัวแบบนิทาน สามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเด็กได้ และนิทานสามารถสร้างการเรียนรู้ ให้แก่เด็กปฐมวัยได้หลายด้าน ตลอดจนพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งต่างๆ ขึ้นอยู่กับเทคนิค วิธีการ การติดตาม นิทานจึงมีความสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเด็กปฐมวัย โดยการใช้ตัวแบบนิทานเป็นสื่อ

ชลีพร พิสุทธิสุภฤทธิ (76) ศึกษาความสามารถในการสังเกตของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง “ชวนคุย ชวนร้อง ชวนเล่น” ชั้นอนุบาลที่ 1 (3-4 ปี) จำนวน 30 คน กลุ่มทดลอง 15 คน กลุ่มควบคุม 15 คน ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมภาษาด้วยกิจกรรมทางภาษา มีความสามารถในการสังเกตแตกต่างกับเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมภาษาด้วยกิจกรรมในชีวิตประจำวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความแตกต่างดังกล่าวพบว่า เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมภาษา ด้วยกิจกรรมทางภาษา มีความสามารถในการสังเกตสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมภาษาด้วยกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

เสาวคนธ์ สานเอี่ยม (77) การศึกษาความสามารถ ในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง “ให้เวลาสักนิด โกลัซิดลูกรัก” อนุบาลที่ 1 (4-5 ปี) จำนวน 30 คน กลุ่มทดลอง 15 กลุ่มควบคุม 15 คน ผลวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการจำแนกประเภทหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถในการจำแนกประเภทโดยใช้กิจกรรมอิสระในชีวิตประจำวัน มีความสามารถในการจำแนกประเภทหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) เด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมจากชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง มีความสามารถในการจำแนกประเภทสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถในการจำแนกประเภทโดยใช้กิจกรรมอิสระในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

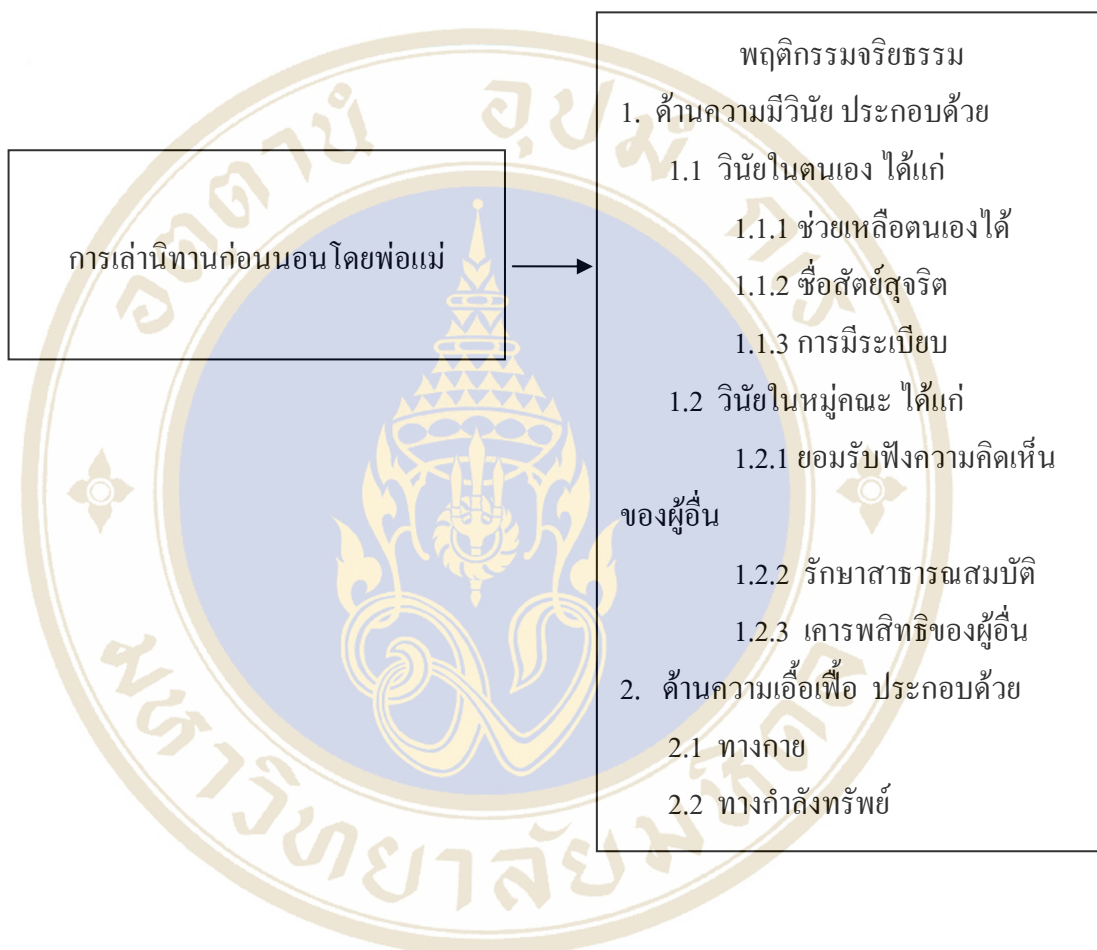
จากผลการวิจัยต่างๆข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ตัวละครในนิทานสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเด็กได้ และนิทานสามารถสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยได้หลายด้าน ตลอดจนพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งต่างๆขึ้นอยู่กับเทคนิค วิธีการ การติดตาม นิทานจึงมีความสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการใช้ตัวละครในนิทานเป็นสื่อ ความมีวินัยไม่ว่าจะเป็นความมีระเบียบวินัยและความมีวินัยในตนเอง และความเอื้อเฟื้อเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีผลต่อเด็กปฐมวัยโดยตรง เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ด้วยการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม การวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการจัดกิจกรรมโดยครูโดยให้เด็กมีส่วนร่วม มีโอกาสและมีอิสระในการตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมด้านวินัยและความเอื้อเฟื้อ เช่น กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมลักษณะนิสัยด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเกมการศึกษา และกิจกรรมเล่านิทาน บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองสำคัญมากในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ถ้าพ่อแม่ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็ก ก็จะสามารถเตรียมเด็กให้เติบโตเป็นประชากรของชาติ ที่มีคุณภาพได้ในอนาคต

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากเอกสาร ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเด็กปฐมวัย โดยใช้ทฤษฎีของลอเรนซ์ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg)(11) จะเห็นได้ว่าการพัฒนาจริยธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญ ที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก จริยธรรมของเด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ คือจะอยู่ในระยะที่เด็กยอมเชื่อฟังคำสั่งเพื่อหลบการถูกลงโทษมากกว่าเชื่อโดยเหตุผล เนื่องจากเด็กเข้าใจลักษณะของรูปธรรมมากกว่านามธรรม ฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้องจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มทำในวัยนี้ และพัชรี สวนแก้ว(14) ระบุว่า เด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวที่พร้อมจะได้รับการแต่งแต้มจากผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฝน การสอน การขัดเกลาจากการเลียนแบบ การสร้างสัมพันธภาพที่ดี เด็กจะรับรู้จริยธรรมจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากสิ่งรอบๆ ตัวจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การเล่านิทานเป็นสื่อที่ดี มีเนื้อหาเข้าใจง่าย เหมาะที่จะนำมาขัดเกลาพฤติกรรมจริยธรรมเด็กทั้งในด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อเพราะสามารถขยายสิ่งที่ป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ดีในเด็กปฐมวัย โดยศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมทั้ง 2 ด้าน คือด้านความมีวินัย และ ด้านความเอื้อเฟื้อ โดยนำมาจาก สุรางค์ จันทรเฒ (43) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างใน 44) และ อุมพร ตรังคสมบัติ (4) และสมคิด ไชยยันบุรณ์ (49) ได้ชี้ให้เห็นว่า การมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ ต้องเกิดมาจากการวางพื้นฐานตั้งแต่แรกเกิด ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้คุณค่าของการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมที่ดีไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น สร้างมิตรภาพและสัมพันธที่ดีต่อกัน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีคุณภาพ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยการปลูกฝังที่เริ่มจากครอบครัวเป็นฐานอันสำคัญ พ่อแม่ต้องสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวลูก ดังแสดงใน แผนภูมิที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเล่นนิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบวิธีวิจัย (Research designs)

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ Pretest-Posttest Two Group Design ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (Experimental Group) และกลุ่มควบคุม (Control Group) โดย

กลุ่มทดลอง จะได้รับหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ด้วยวิธีการเล่นนิทานของพ่อหรือแม่ ตามแผนการที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

กลุ่มควบคุม จะได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้และจะไม่ได้รับหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

รูปแบบการศึกษานี้

	Pretest(1 st week)	Treatment(2 nd -5 th week)	Posttest(6 th week)
Experimental Group	E1	X1, X2, X3, X4	E2
Control Group	C1		C2

แผนภูมิที่ 2 แบบแผนการทดลอง

- E1 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองในกลุ่มทดลอง
- E2 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง
- C1 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองในกลุ่มควบคุม
- C2 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองในกลุ่มควบคุม

X1, X2, X3, X4 หมายถึง การที่กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ในระหว่างสัปดาห์ที่ 2-5 ของการวิจัย เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 วัน คือ ในวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ วันละ 1 เรื่อง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัย เพศชาย- หญิง อายุ 5 ถึง 6 ปี กำลังศึกษาอยู่อนุบาล โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย- หญิง อายุ 5 ถึง 6 ปี โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คนและกลุ่มควบคุมโรงเรียนอนุบาลองครักษ์ (ผดุงประชารักษ์) อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คนซึ่งได้จากการเลือกโรงเรียนตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดนครนายก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครนายกเหมือนกัน ขนาดโรงเรียนเท่ากัน และจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน
2. เป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนและมาตรฐานโรงเรียนระดับเดียวกัน
3. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมและยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัย
4. เป็นโรงเรียนที่มีกิจกรรมต่างๆร่วมกับพ่อแม่และได้รับความร่วมมือกับผู้ปกครองเป็นอย่างดี
5. เป็นโรงเรียนที่มีกลุ่มตัวอย่างเพียงพอที่จะทำการศึกษา (ไม่ต่ำกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ)

สำหรับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เลือกพ่อแม่ และเด็กปฐมวัยตามลำดับดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือกของเด็กปฐมวัย มีดังนี้

1. เด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 และ 2
2. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี และไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่มีปัญหาทั้งด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมการศึกษา
3. เด็กต้องอาศัยอยู่กับพ่อแม่ตลอดเวลาที่ทำการการศึกษา
4. เด็กตกลงเข้าร่วมกิจกรรมตลอดการวิจัยและได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง

เกณฑ์การคัดเลือกพ่อแม่ มีดังนี้

1. พ่อแม่เป็นผู้เลี้ยงดูหลักของเด็ก
2. มีสุขภาพแข็งแรงดี และไม่มีโรคประจำตัวร้ายแรง
3. สามารถอ่านออก เขียนหนังสือได้
4. อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันทั้งพ่อและแม่และอยู่เขตจังหวัดนครนายกตลอดเวลาที่ทำการการศึกษา
5. ยินดีเข้าร่วมกิจกรรมตลอดการวิจัยโดยลงนามในเอกสารยินยอมให้ทำการวิจัย

เกณฑ์การคัดเลือกครู มีดังนี้

1. เป็นคุณครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่คัดเลือกเข้าร่วมการวิจัยในปีการศึกษา 2550
2. ยินดีเข้าร่วมตลอดการวิจัย

เกณฑ์การควบคุมตัวแปร มีดังนี้

1. นิทานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น
2. ผู้เล่านิทานเป็นพ่อหรือแม่เท่านั้น
3. คุณครูประจำชั้นสอนตามหลักสูตรปกติในโรงเรียน

เกณฑ์การคัดเด็กปฐมวัยออกจากการวิจัย มีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยไม่ครบทั้ง 4 สัปดาห์
2. ป่วย/ไม่ได้มาโรงเรียนระยะเวลา 3 วันขึ้นไป
3. ระหว่างทำการวิจัย ผู้เข้าร่วมวิจัยต้องการออกจากการศึกษาเอง
4. ระหว่างทำการวิจัยต้องไปศึกษาต่อโรงเรียนอื่น

การคัดเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยคัดเลือกโรงเรียนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มา 2 โรงเรียนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เป็นกลุ่มทดลอง และโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงประชารักษ์) อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทางประชากรใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีจำนวนเด็กปฐมวัยกลุ่มละ 30 คน จำนวนเพศชายและหญิงเท่าๆกัน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Lemeshow และคณะ(79) สูตรการคำนวณ

$$n = \frac{(Z_{\alpha} + Z_{\beta})^2 2 \sigma^2}{(\mu_1 - \mu_0)^2}$$

n คือ ขนาดตัวอย่าง

Z_{α} คือ ค่า Z จากตารางแจกแจงแบบปกติ ที่ $\alpha = 0.05$

Z_{β} คือ ค่า Z จากตารางแจกแจงแบบปกติ ที่ $\beta = 0.10$

เนื่องจากเราไม่ทราบค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของประชากรจึงต้องประมาณค่าจากการศึกษางานวิจัยที่ทำมาแล้ว โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบจาก นิทานชาดก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ในนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของวารี นิยมธรรม (65) สามารถคำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

σ^2 คือ ค่าความแปรปรวนเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากับ 7.78

μ_1 คือ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง เท่ากับ 10.23

μ_0 คือ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มเปรียบเทียบภายหลังการทดลอง เท่ากับ 7.20

แทนค่าในสูตร $n = \frac{(1.64 + 1.28)^2 2 (7.78)}{(10.23 - 7.20)^2}$

ดังนั้น $n = 14.54$

สรุปจากการคำนวณจากสูตรข้างต้น พบว่า ต้องใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 คน และเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนจากกลุ่มตัวอย่างและป้องกันการขาดหายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีก 100% ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษากลุ่มทดลองทั้งสิ้น จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

3. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราต่างๆ และผู้วิจัยได้ไปอบรมหัวข้อ“เคล็ดลับการสร้างเรื่องและสร้างภาพประกอบให้จับใจเด็ก” ที่บริษัท นามมีบุ๊คส์ จำกัด วันที่ 15 มีนาคม 2550 เป็นเวลา 1 วัน แล้วนำมาสร้างเครื่องมือโดยกำหนดโครงสร้างเนื้อหาและทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg)นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม
2. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูประจำชั้นอนุบาล
3. พิจารณาเนื้อหาเนื้อหา และกิจกรรมในการวิจัย เพื่อให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน
4. สร้างแบบทดสอบและสร้างนิทานให้ครอบคลุมเนื้อหา วัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย

- 4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
- 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือนิทานประกอบภาพ ประกอบด้วย หนังสือนิทานที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อเพื่อให้พ่อแม่ใช้เป็นคู่มือประกอบการเล่นนิทานก่อนนอน จำนวน 6 เรื่อง แบ่งเป็น 2 ด้าน แต่ละด้านมี 3 เรื่อง ได้แก่ ด้านความมีวินัย 3 เรื่อง และด้านความเอื้อเฟื้อ 3 เรื่อง โดยนิทานจำนวน 5 เรื่องนำมาจากสำนักพิมพ์ต่างๆ และผู้วิจัยแต่งขึ้นเอง จำนวน 1 เรื่อง มีเนื้อหาดังนี้

1. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย

- ลูกหมี่เรียนรู้ นำมาจากวันชนะ พิชิตภัยพาล (82) เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและเคารพสิทธิของผู้อื่น
- หนูต้อมตื่นสาย นำมาจากสำนักพิมพ์ไพลินเด็กเก่ง(83) เน้นให้เด็กมีวินัยด้านช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ห้องสมุดของฉัน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาสาธารณสมบัติ

2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย

- เพื่อนใหม่ของฟิงกี้ นำมาจากปวีณา สารภี (84) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกาย
- หมูน้อยขี้หวง นำมาจากปิติพร วาทิตยาภรณ์ (81) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์
- นกยูงผู้เสียสละ นำมาจากจันทร์เพ็ญ สุภาพล (85) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

สำหรับแผนการจัดกิจกรรมนั้น ผู้วิจัยจะจัดขึ้นสัปดาห์ละ 6 วันคือ วันจันทร์-วันเสาร์ อ่านนิทานก่อนนอนวันละ 1 เรื่อง และให้เด็กตอบคำถามท้ายเรื่อง เพื่อทบทวนความเข้าใจของเนื้อเรื่อง แล้วนำมาคืนในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้นทุกวันในวันถัดไป ยกเว้นวันศุกร์จะได้นิทานจำนวน 2 เรื่องเพื่ออ่านในวันเสาร์ด้วย และวันจันทร์นำมาคืน 2 เล่ม แล้วจะให้ไปใหม่เรื่องซ้ำวันจันทร์ที่แล้วให้เล่านิทานตามตารางที่ 1 ใช้ระยะเวลาในการเล่านิทาน 4 สัปดาห์ จำนวน 24 ครั้งอ่านนิทานซ้ำกันสลับกันไปทั้ง 6 เรื่อง แต่ละสัปดาห์จะสอบถามพ่อแม่ทุกท่านที่เข้าร่วมวิจัยว่าเล่านิทานหรือไม่ มีปัญหาอะไร ใครเป็นคนเล่านิทาน แล้วนิทานแต่ละเรื่องเหมาะสมหรือไม่

ตารางที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

วัน	เรื่องที่	นิทานเรื่อง	จริยธรรม	เนื้อหา	ชื่อผู้แต่ง
จันทร์	1	ลูกหมีเรียนรู้	ด้านวินัย	เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและเคารพสิทธิของผู้อื่น	วันชนะ พิชิตภัยพาล
อังคาร	2	หนูตอมดินสาย	ด้านวินัย	เน้นให้เด็กมีวินัยด้านช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	สำนักพิมพ์ไพลินเด็กเก่ง
พุธ	3	ห้องสมุดของทัน	ด้านวินัย	เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาสาธารณสมบัติ	ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
พฤหัสบดี	4	เพื่อนใหม่ของฟังกี้	ด้านเอื้อเฟื้อ	เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกาย	ปวีณา สารภี
ศุกร์	5	หมูน้อยขี่หวาง	ด้านเอื้อเฟื้อ	เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์	ปิติพร วาทวิทยารณ
เสาร์	6	นกยูงผู้เสียสละ	ด้านเอื้อเฟื้อ	เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ	จันทร์เพ็ญ สุภาพล

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 4.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่ 4.2.2 แบบทดสอบการเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 4.2.3 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ 4.2.4 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยครู ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่ ได้แก่ เพศเด็ก อายุเด็ก ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของพ่อแม่ จำนวนทั้งสิ้น 8 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง

4.2.2 แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 16 ข้อ แบ่งเป็น 1.ด้านความมีวินัย จำนวน 8 (คะแนนรวม 8 คะแนน) ข้อ 2.ด้านความ

เอื้อเฟื้อจำนวน 8 ข้อ (คะแนนรวม 8 คะแนน) ข้อละ 1 คะแนน โดยการถามเด็กปฐมวัยเป็นรายข้อ โดยผู้วิจัยคำตอบมีทั้งหมด 4 ตัวเลือก ให้เด็กปฐมวัยซึ่งรูปภาพตอบตามพฤติกรรมที่ตนเองแสดงออก รายละเอียดดังตารางมีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงเนื้อหาและจำนวนข้อแบบทดสอบสำหรับเด็กปฐมวัย

เนื้อหา	จำนวนข้อ	คะแนน
1. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย		
1.1 วินัยในตนเอง ได้แก่		4 คะแนน
1.1.1 ช่วยเหลือตนเองได้ (ข้อ1)	1 ข้อ	
1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต (ข้อ2)	1 ข้อ	
1.1.3 การมีระเบียบ (ข้อ3-4)	2 ข้อ	
1.2 วินัยในหมู่คณะ ได้แก่		4 คะแนน
1.2.1 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (ข้อ5)	1 ข้อ	
	1 ข้อ	
1.2.2 รักษาสาธารณสมบัติ (ข้อ6)	2 ข้อ	
1.2.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น(ข้อ7-8)		8 คะแนน
2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย	3 ข้อ	
2.1 ทางกาย (ข้อ9-11)	2 ข้อ	
2.2 ทางกำลังทรัพย์ (ข้อ12-13)	3 ข้อ	
2.3 ทางจิตใจ (ข้อ14-16)		
รวม	16 ข้อ	16 คะแนน

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามเด็กปฐมวัย เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้รูปภาพสร้างข้อคำถามที่เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับ เรื่องจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ให้เด็กเลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเพียงตัวเลือกเดียว จากรูปภาพ 4 ตัวเลือก กำหนดค่าคะแนนดังนี้

ตอบ ถูก ให้คะแนน 1 คะแนน
 ตอบ ผิด , ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้คะแนน 0 คะแนน

4.2.3 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ แบ่งเป็น 1.ด้านความมีวินัยจำนวน 15 ข้อ 2.ด้านความเอื้อเฟื้อจำนวน 15 ข้อ (คะแนนสูงสุด 90 คะแนน) รายละเอียดดังตารางมีดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาและจำนวนข้อสำหรับพ่อแม่

เนื้อหา	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม
1. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย		
1.1 วินัยในตนเอง ได้แก่		24 คะแนน
1.1.1 ช่วยเหลือตนเองได้(ข้อ1-2)	2 ข้อ	
1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต(ข้อ3-5)	3 ข้อ	
1.1.3 การมีระเบียบ(ข้อ6-8)	3 ข้อ	
1.2 วินัยในหมู่คณะ ได้แก่		21 คะแนน
1.2.1 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (ข้อ9-10)	2 ข้อ	
	2 ข้อ	
1.2.2 รักษาสาธารณสมบัติ(ข้อ11-12)	3 ข้อ	
1.2.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น(ข้อ13-15)		45 คะแนน
2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย	5 ข้อ	
2.1 ทางกาย(ข้อ16-20)	5 ข้อ	
2.2 ทางกำลังทรัพย์(ข้อ21-25)	5 ข้อ	
2.3 ทางจิตใจ(ข้อ26-30)		
รวม	30 ข้อ	90 คะแนน

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามพ่อแม่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการทดลอง รูปแบบคำถามเป็นแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ สร้างข้อคำถามที่เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ให้พ่อแม่เลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเพียงตัวเลือกเดียว จาก 3 ตัวเลือก ดังนี้

สม่ำเสมอ	หมายถึง	ทำเป็นประจำทุกวัน
บางครั้ง	หมายถึง	บางวันทำ บางวันไม่ทำ ไม่สม่ำเสมอ
ไม่เคย	หมายถึง	ไม่เคยทำเลยแม้แต่ครั้งเดียว

กำหนดค่าคะแนนดังนี้

สม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ช่วงคะแนนที่ได้	ระดับพฤติกรรมของเด็ก
61-90	ดีมาก
31-60	ปานกลาง
1-30	ควรปรับปรุง

4.2.4 แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยครู ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ แบ่งเป็น 1.ด้านความมีวินัยจำนวน 15 ข้อ 2.ด้านความเอื้อเฟื้อจำนวน 15 ข้อ (คะแนนสูงสุด 90 คะแนน)รายละเอียดดังตารางมีดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงเนื้อหาและจำนวนข้อสำหรับครู

เนื้อหา	จำนวนข้อ	คะแนนเต็ม
1. ด้านความมีวินัย ประกอบด้วย		
1.1 วินัยในตนเอง ได้แก่		24 คะแนน
1.1.1 ช่วยเหลือตนเองได้(ข้อ1-2)	2 ข้อ	
1.1.2 ซื่อสัตย์สุจริต(ข้อ3-5)	3 ข้อ	
1.1.3 การมีระเบียบ(ข้อ6-8)	3 ข้อ	
1.2 วินัยในหมู่คณะ ได้แก่		21 คะแนน
1.2.1 ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น(ข้อ9-10)	2 ข้อ	
1.2.2 รักษาสาธารณสมบัติ(ข้อ11-12)	2 ข้อ	
1.2.3 เคารพสิทธิของผู้อื่น(ข้อ13-15)	3 ข้อ	
2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย		45 คะแนน
2.1 ทางกาย(ข้อ16-20)	5 ข้อ	
2.2 ทางกำลังทรัพย์(ข้อ21-25)	5 ข้อ	
2.3 ทางจิตใจ(ข้อ26-30)	5 ข้อ	
รวม	30 ข้อ	90 คะแนน

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามครูเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยขณะอยู่ที่โรงเรียน เป็นแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการทดลอง รูปแบบคำถามเป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ สร้างข้อคำถามที่เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ให้ครูเลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเพียงตัวเลือกเดียว จาก 3 ตัวเลือก ดังนี้

สม่ำเสมอ	หมายถึง	ทำเป็นประจำทุกวัน
บางครั้ง	หมายถึง	บางวันทำ บางวันไม่ทำ ไม่สม่ำเสมอ
ไม่เคย	หมายถึง	ไม่เคยทำเลยแม้แต่ครั้งเดียว

กำหนดค่าคะแนนดังนี้

สม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.1 การตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวน 3 ท่าน และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงในเนื้อหา การใช้ภาษาและความชัดเจนของภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้

5.2 การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยเครื่องมือที่พัฒนาแล้วไปทดลองใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย (Try out) ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจริง ซึ่งได้แก่ เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1-2 โรงเรียนอนุบาลปากพลี อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวน 10 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) สรุปได้ว่า

- แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวม ค่าความเชื่อมั่น = 0.73

6. การพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมในการวิจัย

6.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งรายละเอียดของการศึกษาวิจัย และตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ให้แก่คณะกรรมการพิทักษ์สิทธิขององค์การ โดยผ่านคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม จากกลุ่มตัวอย่างดังนี้ เด็กปฐมวัย พ่อแม่ และครูผ่านทางผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) และโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงประชารักษ์) จังหวัดนครนายก โดยติดต่ออย่างเป็นทางการและนำเสนอจดหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลจากโรงเรียน แล้วผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.3 ผู้วิจัยได้ชี้แจงเรื่องการพิทักษ์อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ไว้ในหน้าแรกของแบบประเมิน อธิบายประโยชน์เกี่ยวกับการเข้าร่วมการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ลงชื่อในหนังสือยินยอมเข้าร่วมในการศึกษาเท่านั้น โดยที่กลุ่มตัวอย่างสามารถหยุดหรือปฏิเสธการเข้าร่วมได้ตลอดเวลา ซึ่งการปฏิเสธนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

6.4 ข้อมูลที่ได้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับในการวิเคราะห์ผลการศึกษา กระทำในภาพรวม ไม่มีการอ้างอิงผลการวิจัยเป็นรายบุคคล

7. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์(ผดุงประชารักษ์) และโรงเรียนอนุบาลปากพลี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้ Try out เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา ตลอดจนสิทธิที่จะออกจากการศึกษาเมื่อไรก็ได้ แก่พ่อแม่เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

เพื่อขออนุญาตและตอบแบบสอบถาม และให้ผู้ที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยลงลายมือชื่อยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารการยินยอมตนให้ทำการศึกษา

3. ผู้วิจัยได้บอกถึงประโยชน์เกี่ยวกับจริยธรรมในเด็กปฐมวัย เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ องค์ประกอบของสื่อ พร้อมทั้งการนำสื่อไปใช้ โดยผู้วิจัยอธิบายถึงการเล่านิทาน ให้คู่มือ เพื่อให้พ่อแม่เข้าใจ และเปิดโอกาสให้พ่อแม่ได้แลกเปลี่ยนการเล่านิทานและผู้วิจัยสาธิตการเล่านิทานที่จัดมา แต่ไม่ใช้นิทานที่นำมาใช้ทดลองจำนวน 1 เรื่อง คือ นิทานเรื่อง ร่องเท้าหายไปไหน(86) รวมทั้งซักถามข้อสงสัยต่างๆ เพื่อจะเข้าใจร่วมกันในกลุ่มทดลอง จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 2 ชั่วโมง และขอความร่วมมือในการเล่านิทานก่อนนอนตามหนังสือที่ผู้วิจัยจัดเตรียมให้ และคอยกระตุ้นเตือนแบบอย่างที่ดีและไม่ดีจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวแบบที่เด็กจะได้เรียนรู้

ขั้นตอนการทดลอง

กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

สัปดาห์ที่ 1

วันที่ 31 มกราคม 2551 เวลา 13.00-15.00 น. ผู้วิจัยประชุมพ่อแม่และครูและให้พ่อแม่และครูทำแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง (Pre-test)

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 เวลา 08.30-15.00 น. ผู้วิจัยประเมินให้เด็กปฐมวัยโดยให้ทำแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมก่อนการทดลอง(Pre-test)

สัปดาห์ที่ 2-5

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 ถึง วันที่ 3 มีนาคม 2551 ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนกิจกรรมการเล่านิทาน โดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย มีเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรมด้านความมีวินัยและ ด้านความเอื้อเฟื้อ ซึ่งได้ให้หนังสือนิทานพ่อแม่ไปวันละ 1 เรื่อง แแนคำถามท้ายบทและให้เด็กนำกลับมาคืนทุกวันในวันถัดไป ยกเว้นในวันศุกร์ จะได้นิทานจำนวน 2 เรื่อง เพื่ออ่านในวันเสาร์ด้วย และวันจันทร์ให้ไปใหม่เรื่องซ้ำวันจันทร์ที่แล้ว ทำตามแผนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 วัน (แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ อยู่ในตารางที่ 1)

สัปดาห์ที่ 6

วันที่ 4-5 มีนาคม 2551 เวลา 08.30-15.00 น. ผู้วิจัยประเมินให้เด็กปฐมวัยทำแบบทดสอบการพฤติกรรมจริยธรรม และให้พ่อแม่กับครูทำแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง (Post-test)

กลุ่มควบคุม (Control Group)

สัปดาห์ที่ 1

วันที่ 29-30 มกราคม 2551 เวลา 09.00-15.00 น. ผู้วิจัยประเมินให้เด็กปฐมวัยทำแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรม และให้พ่อแม่กับครูทำแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง (Pre-test)

สัปดาห์ที่ 2-5

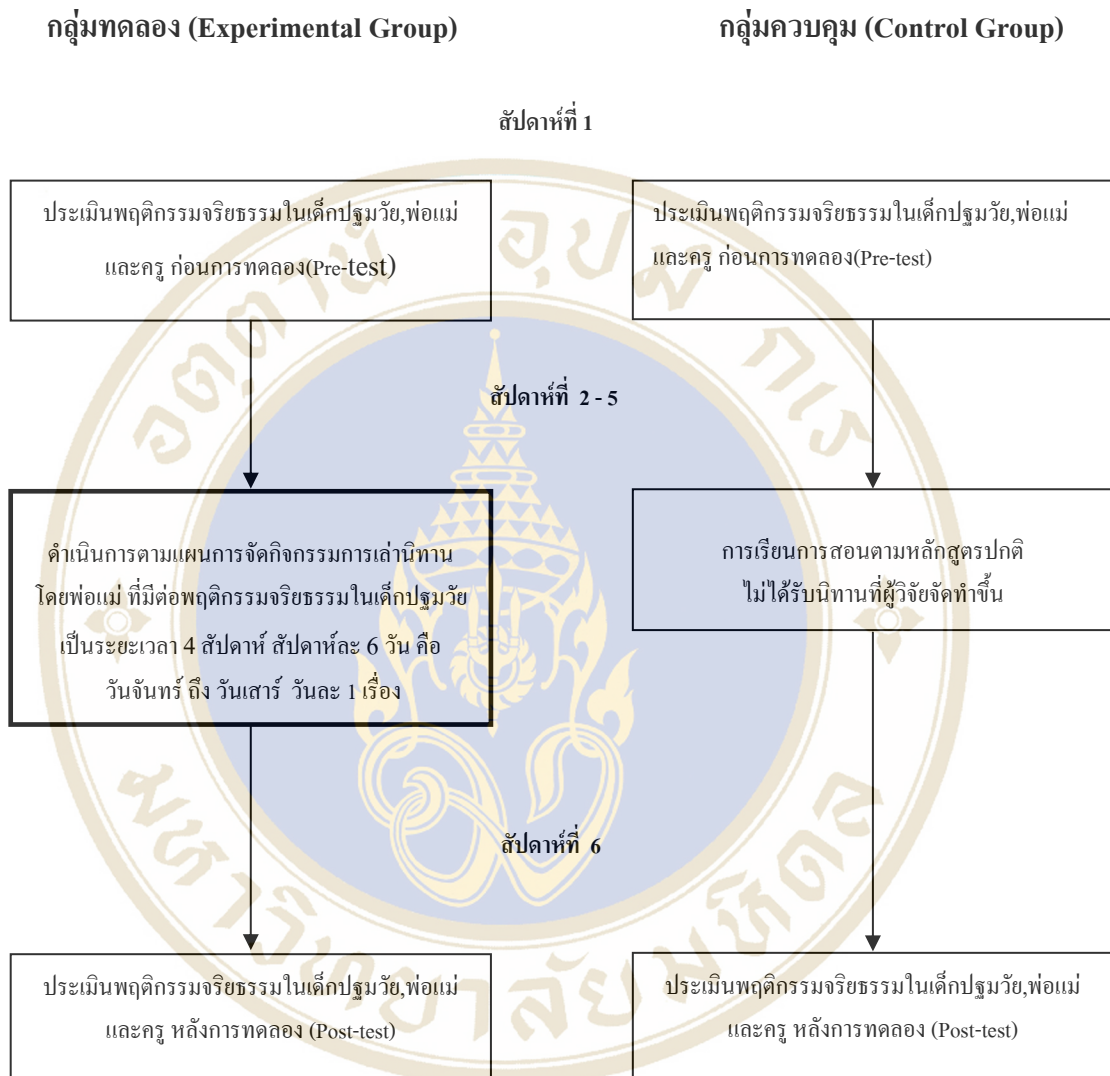
ครูประจำชั้นจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติ จะไม่ได้รับหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

สัปดาห์ที่ 6

วันที่ 6-7 มีนาคม 2551 เวลา 09.00-15.00 น. ผู้วิจัยประเมินเด็กปฐมวัยโดยทำแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรม และให้พ่อแม่กับครูทำแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง (Post-test)

หลังเก็บข้อมูลการวิจัยได้ครบตามกำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

สรุปขั้นตอนดำเนินการทดลอง ได้ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 3 ผังขั้นตอนดำเนินการทดลอง

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) อธิบายข้อมูลทั่วไปโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Independent Sample t-test
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติ Paired Sample t-test

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยพ่อแม่

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยครู

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของพ่อและแม่ รายได้ของพ่อและแม่ ผลการศึกษพบว่า

อายุ เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีสัดส่วนอายุระหว่าง 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน และ 5 ปี 7 เดือน ถึง 6 ปี โดยในกลุ่มทดลองมีอายุ 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน ร้อยละ 70.0 และอายุ 5 ปี 7 เดือนถึง 6 ปี ร้อยละ 30.0 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีอายุ 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน ร้อยละ 66.67 และอายุ 5 ปี 7 เดือนถึง 6 ปี ร้อยละ 33.33 และพบว่าอายุเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน คือกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 5.04 ปี ($SD = 0.028$) และกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 5.05 ($SD = 0.029$)

เพศ เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีสัดส่วนระหว่างเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยในกลุ่มทดลอง เป็นเพศชาย ร้อยละ 46.67 และเพศหญิง ร้อยละ 53.33 ส่วนกลุ่มควบคุม เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.0 และเพศหญิง ร้อยละ 50.0

ระดับการศึกษาของพ่อและแม่ พบว่า พ่อในกลุ่มทดลองมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด ร้อยละ 30.0 ส่วนในกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 40.0 และแม่ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 26.7 และ 40.0 ตามลำดับ

อาชีพของพ่อและแม่ พ่อในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก็มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 56.7 และ 53.3 ตามลำดับ ส่วนแม่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 40.0 และ 53.3 ตามลำดับ

รายได้ของพ่อและแม่ ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พ่อในกลุ่มทดลองมีรายได้มากที่สุดเท่ากัน 2 ระดับ คืออยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาทและ 7,001 – 12,000 บาท ร้อยละ 40.0 พ่อในกลุ่มควบคุมมีรายได้มากที่สุดไม่เกิน 2,000 บาท ร้อยละ 43.3 ส่วนแม่มีรายได้อยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาท มากที่สุด คือ ร้อยละ 40.0 และ 43.3 ตามลำดับ

เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติของเด็กปฐมวัย พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการกระจายลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของพ่อและแม่ อาชีพของพ่อและแม่ รายได้ต่อเดือนของพ่อและแม่ ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง(n=30)		กลุ่มควบคุม(n=30)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุของเด็กปฐมวัย				
5 ปี – 5 ปี 6 เดือน	21	70.0	20	66.67
5 ปี 7 เดือน – 6 ปี	9	30.0	10	33.33
$\chi^2 = 0.268$, $df = 1$, $p\text{-value} = 0.605$ $\bar{X} \pm SD = 5.04 \pm 0.028$, $\bar{X} \pm SD = 5.05 \pm 0.029$, Min = 5.00 , Max = 5.11 Min = 5.01 , Max = 5.11				
เพศของเด็กปฐมวัย				
ชาย	17	46.67	15	50.0
หญิง	13	53.33	15	50.0
$\chi^2 = 0.317$, $df = 1$, $p\text{-value} = 0.573$				
ระดับการศึกษาของพ่อ				
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	5	16.7	6	20.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	7	23.3	12	40.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	9	30.0	7	23.3
อนุปริญญา/ปวส.	4	13.3	0	0.00
ปริญญาตรี/สูงกว่า	5	16.7	5	16.7
$\chi^2 = 5.657$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.226$				

ตารางที่ 5 ร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง(n=30)		กลุ่มควบคุม(n=30)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของแม่				
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	7	23.3	5	16.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	26.7	12	40.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	7	23.3	8	26.7
อนุปริญญา/ปวส.	4	13.3	2	6.2
ปริญญาตรี/สูงกว่า	4	13.3	3	10.0
$\chi^2 = 1.894$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.755$				
อาชีพของพ่อ				
ไม่ได้ทำงาน	1	3.3	0	0.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	6	20.0	5	16.7
รับจ้าง	17	56.7	16	53.3
เกษตรกรกรรม	3	10.0	7	23.3
ค้าขาย	3	10.0	2	6.7
$\chi^2 = 2.921$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.571$				
อาชีพของแม่				
ไม่ได้ทำงาน	8	26.7	4	13.3
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	6.7	3	10.0
รับจ้าง	12	40.0	16	53.3
เกษตรกรกรรม	2	6.7	4	13.3
ค้าขาย	3	10.0	6	10.0
$\chi^2 = 3.771$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.438$				
รายได้ของพ่อ				
ต่ำกว่า 2,000 บาท	1	3.3	13	43.3
2,001 – 7,000 บาท	12	40.0	0	0.00
7,001 – 12,000 บาท	12	40.0	11	36.7
12,001 บาท ขึ้นไป	5	16.7	6	20.0
$\chi^2 = 1.174$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.759$				

ตารางที่ 5 ร้อยละข้อมูลทั่วไปของเด็กปฐมวัย แยกตามกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง(n=30)		กลุ่มควบคุม(n=30)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ของแม่				
ต่ำกว่า 2,000 บาท	8	26.7	5	16.7
2,001 – 7,000 บาท	12	40.0	13	43.3
7,001 – 12,000 บาท	9	30.0	8	26.7
12,001 บาท ขึ้นไป	1	3.3	4	13.3
$\chi^2 = 2.591$, $df = 4$, $p\text{-value} = 0.459$				

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

2.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.93 และ 3.77 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 7.63 และ 4.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.93 และ 7.63 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.77 และ 4.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

2.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 3.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 7.50 และ 3.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 7.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.17 และ 3.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในตนเอง

2.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 2.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.13 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 3.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.47 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

2.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 2.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.83 และ 2.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 3.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.00 และ 2.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

2.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.87 และ 1.53 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 2.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.43 และ 1.53 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

2.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 0.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ($p\text{-value} = 1.00$) (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 1.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

2.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.90 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

2.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

2.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 1.40 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.63 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

2.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 6)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.40 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

จริยธรรมในเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t-test	df	p-value
	(n=30 คน)		(n=30 คน)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความมีวินัยโดยรวม (8 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	3.93	1.25	3.77	1.61	0.446	58	0.657
หลังทดลอง	7.63	0.809	4.43	1.278	11.589	58	< 0.01**
ด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม(8ข้อ)							
ก่อนทดลอง	2.93	0.944	3.17	1.085	0.888	58	0.378
หลังทดลอง	7.50	0.630	3.80	1.031	16.780	58	< 0.01**
ความมีวินัยในตนเอง (4 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	2.13	0.819	2.47	0.681	3.426	58	0.566
หลังทดลอง	3.13	0.507	2.17	0.791	11.457	58	< 0.01**
ความมีวินัยในหมู่คณะ(4 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	1.90	0.803	2.00	0.778	0.487	58	0.628
หลังทดลอง	3.83	0.379	2.20	0.664	11.696	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อทางกาย (3 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	1.60	0.621	1.43	0.626	1.035	58	0.305
หลังทดลอง	2.87	0.346	1.53	0.571	10.936	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ (2 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	0.80	0.610	0.80	0.484	0.000	58	1.000
หลังทดลอง	1.90	0.305	1.00	0.455	9.000	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ (3 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	1.53	0.571	1.40	0.621	0.865	58	0.391
หลังทดลอง	1.63	1.053	1.43	0.900	0.132	58	0.896

** significance at p-value < 0.01

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่

3.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

3.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 31.83 และ 32.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 40.00 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) (ตารางที่ 7)

3.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 31.83 และ 40.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 32.03 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่าง กับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

3.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 30.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 39.80 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 39.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.70 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง

3.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 17.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 20.03 และ 17.93 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 20.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 17.83 และ 17.93 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

3.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 13.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 19.90 และ 14.30 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 19.90 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 14.30 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

3.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.87 และ 8.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.97 และ 8.33 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.87 และ 13.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.13 และ 8.33 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

3.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 8.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.80 และ 8.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 13.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 8.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

3.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

3.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 8.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 7)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 14.50 และ 9.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

3.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 14.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 7)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.13 และ 8.73 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่

จริยธรรมในเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t-test	df	p-value
	(n=30 คน)		(n=30 คน)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความมีวินัยโดยรวม (15ข้อ)							
ก่อนทดลอง	31.83	1.663	32.03	1.426	0.500	58	0.619
หลังทดลอง	40.00	1.948	31.43	2.329	15.453	58	< 0.01**
ด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม(15ข้อ)							
ก่อนทดลอง	30.63	1.866	30.70	1.236	0.163	58	0.871
หลังทดลอง	39.80	1.495	31.43	1.455	21.970	58	< 0.01**
ความมีวินัยในตนเอง(8ข้อ)							
ก่อนทดลอง	18.33	1.124	17.83	1.020	1.804	58	0.076
หลังทดลอง	23.03	0.691	17.97	0.999	22.985	58	< 0.01**
ความมีวินัยในหมู่คณะ(7ข้อ)							
ก่อนทดลอง	13.87	1.279	13.878	0.860	0.000	58	1.000
หลังทดลอง	19.90	0.995	14.30	0.794	24.093	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อทางกาย (5ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.87	0.900	8.13	1.028	3.031	58	0.064
หลังทดลอง	13.97	0.718	8.33	0.971	24.597	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ (5ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.17	0.874	8.17	0.791	0.000	58	1.000
หลังทดลอง	13.80	1.157	8.47	0.776	20.972	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ (5ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.50	0.630	8.13	0.681	2.164	58	0.053
หลังทดลอง	14.50	0.731	8.73	1.925	14.275	58	0.896

** significance at p-value < 0.01

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยครู

4.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

4.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.43 และ 29.73 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 37.37 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.43 และ 37.37 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 29.73 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่างกับ ก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

4.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 42.23 และ 30.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 42.23 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 29.97 และ 30.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในตนเอง

4.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 18.23 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 23.03 และ 18.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 23.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.23 และ 18.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

4.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 17.03 และ 16.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 22.80 และ 18.07 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 17.03 และ 22.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 16.70 และ 17.07 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

4.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.63 และ 8.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.70 และ 8.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.63 และ 13.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.83 และ 8.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

4.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.57 และ 8.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 11.40 และ 10.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.57 และ 11.40 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.43 และ 10.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

4.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

4.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.33 และ 8.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 8)

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 11.80 และ 9.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

4.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.33 และ 11.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 8)

กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 9.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยโดยครู

จริยธรรมในเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t-test	df	p-value
	(n=30 คน)		(n=30 คน)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
ความมีวินัยโดยรวม (15 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	30.43	1.194	29.73	1.143	2.320	58	0.204
หลังทดลอง	37.37	5.229	29.97	1.066	7.595	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อโดยรวม (15 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	30.63	1.377	29.97	1.326	1.911	58	0.061
หลังทดลอง	42.23	1.654	30.20	1.297	31.351	58	< 0.01**
ความมีวินัยในตนเอง(8 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	18.33	1.091	18.23	1.278	0.330	58	0.100
หลังทดลอง	23.03	0.964	18.50	1.490	17.487	58	< 0.01**
ความมีวินัยในหมู่คณะ(7 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	17.03	2.008	16.70	1.725	0.981	58	0.493
หลังทดลอง	22.80	0.664	17.07	1.946	12.606	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อทางกาย (5 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.63	0.809	8.83	0.699	1.025	58	0.310
หลังทดลอง	13.70	0.702	8.87	0.629	28.085	58	< 0.01**
ความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์(5 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.527	0.774	8.43	0.626	0.734	58	0.466
หลังทดลอง	11.40	1.610	10.43	2.897	1.597	58	0.116
ความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ(5 ข้อ)							
ก่อนทดลอง	8.33	0.7114	8.50	0.509	1.044	58	0.301
หลังทดลอง	11.80	1.769	9.03	0.999	7.457	58	< 0.01**

** significance at p-value < 0.01

ตารางที่ 9 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	p-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.657	ยอมรับ
2. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.387	ยอมรับ
3. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
4. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
5. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
6. ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.064	ยอมรับ
7. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
8. ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.062	ยอมรับ

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย จำแนกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อภิปรายระเบียบวิธีวิจัย

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 อภิปรายระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) แบบ Pre-test – Post-test Two Group Design ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (Experimental Group) และ กลุ่มควบคุม (Control Group) โดยกลุ่มทดลองจะได้รับกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อจำนวน 6 เรื่อง ด้วยวิธีการเล่านิทานของพ่อหรือแม่ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 วัน คือ ในวันจันทร์ ถึงวันเสาร์ วันละ 1 เรื่อง เน้นคำถามท้ายบทและให้เด็กนำกลับมาคืนทุกวันในวันถัดไป ยกเว้นในวันศุกร์ จะได้นิทานจำนวน 2 เรื่อง เพื่ออ่านในวันเสาร์ด้วย และวันจันทร์ให้ไปใหม่เรื่องซ้ำวันจันทร์ที่แล้ว ทำตามแผนเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 วัน ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับนิทานจะได้รับเฉพาะการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้นในช่วงที่ทำการวิจัย และจะได้คู่มือการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และมอบหนังสือนิทานทั้ง 6 เรื่อง ในภายหลังที่การวิจัยสิ้นสุดลง เพื่อความเป็นธรรมทางจริยธรรมของการวิจัย ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะทำการศึกษาผลก่อนการทดลอง หลังการทดลอง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน จัดว่าเป็นรูปแบบการวิจัยที่ดี เนื่องจาก สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ทำการศึกษากายหลังการทดลองชัดเจน และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการการศึกษาถึงผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ การกำหนดให้มีกลุ่มควบคุม ยังช่วยให้สามารถอธิบายได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของคะแนนภายในกลุ่มทดลองนั้นเป็นผล

ที่ได้มาจากการทดลองจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยจัดขึ้น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี พบว่าอายุเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน คือกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 5.04 ปี ($SD = 0.028$) และกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 5.05 ($SD = 0.029$) ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 และ 2 ของโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดนครนายก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีความเหมาะสมในการทำการศึกษ เนื่องจากเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี เป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตของสมองมากกว่าเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่นๆ ซึ่งคุณภาพการเรียนรู้ในวัยนี้จะมีผลอย่างสูงต่อการพัฒนาการในทุกด้าน และสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ดี (8)(9) ประกอบกับที่โคลเบอร์ก (Kohlberg) (11) ระบุว่า การเรียนรู้ที่จะใช้เหตุเชิงจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ จะเข้าใจลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม ฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้องควรเริ่มทำวัยนี้ และจะพัฒนาตามขั้นตอนโดยไม่มีข้ามขั้น สอดคล้องกับการศึกษาของโคลเบอร์ก (Kohlberg) (11) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับระดับอายุในเด็กอเมริกันอายุ 7-16 ปี พบว่าจริยธรรมของบุคคลจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ทำให้อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางจริยธรรม ก็คือเมื่ออายุมากขึ้นจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นการดีที่จะนำกิจกรรมการเล่นิทานก่อนนอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อ ด้วยวิธีการเล่นิทานของพ่อหรือแม่ ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาใช้ โดยกลุ่มทดลองคือ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมโรงเรียนอนุบาลองครักษ์ (ผดุงประชารักษ์) อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน ซึ่งได้คัดเลือกเข้าร่วมการศึกษาตามเงื่อนไข กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ร่วมทำการศึกษาคือต้องไม่ป่วยเป็นโรคทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ อันเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต้องอาศัยอยู่กับพ่อแม่ตลอดระยะเวลาทำการศึกษ สำหรับพ่อแม่ต้องไม่มีโรคประจำตัวร้ายแรง อ่านออกเขียนได้ คุณครูต้องเป็นคุณครูประจำชั้นเด็กตลอดปีการศึกษา 2550 สำหรับการที่เลือกพ่อ/แม่และครู ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักของเด็ก และต้องอาศัยอยู่กับเด็กตลอดระยะเวลาการศึกษานั้น ก็เพื่อให้สามารถติดตามพฤติกรรมเด็กได้อย่างต่อเนื่อง และลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอยู่ต่างโรงเรียน และระยะทางห่างกันถึง 20 กิโลเมตร จึงสามารถป้องกันการแลกเปลี่ยน

ข้อมูลข่าวสารระหว่างกันได้ในขณะที่ดำเนินการทดลอง ดังนั้นผลการศึกษา จึงมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและสามารถใช้อ้างอิงไปยังประชากรได้

2.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคุณสมบัติเบื้องต้นไม่แตกต่างกันสามารถนำมาใช้เปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ กล่าวคือ เป็นเด็กปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 และ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) มา 2 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 1 และ 2 ของโรงเรียนอนุบาลจังหวัดนครนายก ในจำนวนอำเภอทั้งหมด 4 อำเภอ โรงเรียนประจำอำเภอทั้งหมด 4 โรงเรียน จำนวน 2 โรงเรียนที่คัดเลือกมาเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและตรงกับเงื่อนไขการคัดเลือกมากที่สุด โรงเรียนมีหลักสูตรการเรียนการสอนและมาตรฐานระดับเดียวกันอยู่ในสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนกัน มีขนาดของโรงเรียนเท่ากันและจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน โดยโรงเรียนทั้งสองแห่งเป็นโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาจริยธรรมในเด็ก มีกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาด้านจริยธรรม เช่น การสวดมนต์ การเล่านิทานโดยครูและได้รับความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง

2.3 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างที่ศึกษานี้ คำนวณโดยการเปรียบเทียบสัดส่วน ซึ่งคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ 15 คน แต่เพื่อป้องกันการสูญหายและได้ข้อมูลไม่ครบ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีก 100 เปอร์เซนต์ จึงกำหนดขนาดของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ได้กลุ่มละ 30 คน ถือว่าขนาดตัวอย่างมีความเหมาะสมสำหรับการเปรียบเทียบผลการศึกษาและการสรุปผลการทดลอง โดยกลุ่มทดลองคือ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกและกลุ่มควบคุมคือ โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงประชารักษ์) อำเภอองค์กรักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวนโรงเรียนละ 30 คน ซึ่งได้คัดเลือกตามเงื่อนไขในการคัดเลือกตัวอย่างเข้าร่วมการศึกษาและกลุ่มตัวอย่างการศึกษาครั้งนี้อยู่ต่างโรงเรียนกัน จึงสามารถป้องกันการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันในขณะที่ดำเนินการทดลองดังนั้นผลการศึกษาจึงมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและสามารถอ้างอิงไปยังประชากรได้

จากการทดลองพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมต่างให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากพ่อแม่ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาจริยธรรมให้กับบุตรเพื่อให้บุตรของตนเป็นคนดี ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

จริยธรรมในกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้อย่างครบถ้วน หลังจากนั้นจึงทำการทดลองกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอน และทำการทดสอบความรู้หลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ส่วน ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือนิทานประกอบภาพ ที่มีผลต่อพฤติกรรมจริยธรรมโดยให้พ่อแม่ใช้เป็นคู่มือประกอบการเล่านิทานก่อนนอนในเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยนิทาน จำนวน 6 เรื่อง มีเนื้อหาทางด้านวินัย 3 เรื่อง และด้านความเอื้อเฟื้อ 3 เรื่อง ดังนี้ เรื่องที่ 1 ลูกหมีเรียนรู้ เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและเคารพสิทธิของผู้อื่น เรื่องที่ 2 หนูต้อมต้นสาย เน้นให้เด็กมีวินัยด้านช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรื่องที่ 3 ห้องสมุคของฉันท เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาสาธารณสมบัติ เรื่องที่ 4 เพื่อนใหม่ของฟิงกี้ เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกาย เรื่องที่ 5 หมูน้อยขี้หวง เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์ เรื่องที่ 6 นกยูงผู้เสียสละ เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ จริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนไม่ได้ติดตัวมาตั้งแต่เกิด เด็กจะเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันและการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เด็กในวัยนี้ยังต้องการพึ่งผู้ใหญ่ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้พ่อ/แม่เล่านิทาน ทั้งหมดจำนวน 24 ครั้ง แต่ละเรื่องจะเล่าสลับกันไปตามตารางที่ 1 โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจให้เด็กได้มีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละครสะท้อนคุณและโทษของการกระทำโดยส่งผ่านตัวละคร นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เป็นการสอนลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับเด็ก และยังช่วยปรับพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวละครในนิทาน (23) (24) สำหรับนิทานที่ใช้ในกิจกรรม ทั้ง 6 เรื่องนี้ เด็กได้ฟังทุกเรื่องและมีการเล่านิทานอย่างต่อเนื่อง 4 สัปดาห์ เป็นการเล่านิทานซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์เพื่อเป็นการทวนซ้ำ และเน้นให้เข้าใจถึงพฤติกรรมความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อในแต่ละด้านที่ต้องการปลูกฝัง แล้วยังทำให้เด็กสนุก จีวรณ คุหาภินันท์ (62) ระบุว่า การที่ได้อ่านนิทานกับพ่อแม่ เด็กจะไม่รู้สึกเบื่อแม้จะเป็นนิทานเรื่องเดิมๆ แต่เด็กจะพบสิ่งใหม่ๆ ในนิทานเรื่องเดิมๆ จนอยากฟังทุกวัน จะทำให้มีการพัฒนาความคิดเด็กจากรูปธรรมไปเป็นนามธรรมได้ (11) จึงทำให้เด็กในกลุ่มทดลองมีจริยธรรมสูงขึ้น ช่วยให้เด็กสามารถปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีด้านจริยธรรมได้อย่างเข้าใจ และถูกต้องยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วารี นิยมธรรม (65) ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบจาก “นิทานชาดก” เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในนักเรียนชั้นอนุบาล 2 พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับ

การสอนโดยใช้แม่แบบนิทานชาดก มีพัฒนาการทางพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณา มีมากขึ้น และเด็กที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ มีพัฒนาการทางพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตา กรุณาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับค่า $p\text{-value}=0.01$ เหมือนกับงานวิจัยนี้ตรงที่ใช้เด็กกลุ่มเดียวกันและมีการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อพัฒนาจริยธรรมเหมือนกัน เช่นเดียวกับ วราภรณ์ ปานทอง (78) ศึกษาผลของการเล่านิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี พบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีพฤติกรรมทางสังคมโดยเฉลี่ยรวม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางเพิ่มขึ้นตลอด ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า $p\text{-value} = 0.01$ และพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การยอมรับผู้อื่น การช่วยเหลือ การแบ่งปัน พบว่า คะแนนพฤติกรรมทางสังคมทั้ง 3 ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์คะแนนรวมทั้งหมด โดยด้านการยอมรับผู้อื่น มีการเปลี่ยนแปลงในทางเพิ่มขึ้นตลอดตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า $p\text{-value} = 0.01$ ส่วนด้านการช่วยเหลือและด้านการแบ่งปัน มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ที่ 4 ถึงสัปดาห์ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า $p\text{-value}=0.01$ ส่วนด้านเนื้อหาของนิทานแต่ละเรื่องตรงตามวัตถุประสงค์การศึกษา เน้นจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อ การนำเสนอเรื่องมีความสนุกสนานและเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก เพราะผู้วิจัยได้คัดเลือกจากนิทานที่มีผู้แต่งไว้จากสำนักพิมพ์ต่างๆ และได้แต่งขึ้นเองร่วมด้วย 1 เรื่อง โดยผู้วิจัยได้ไปอบรมหัวข้อ “เคล็ดลับการสร้างเรื่องและสร้างภาพประกอบให้จับใจเด็ก” ที่บริษัทนามิบุ๊คส์ จำกัด วันที่ 15 มีนาคม 2550 เป็นเวลา 1 วัน และนิทานที่ใช้ผ่านการทบทวนวรรณกรรมร่วมกับการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแล้ว ดังนั้นจึงมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับจริยธรรมเด็กปฐมวัยในด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อแต่ละด้าน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่ แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยครู ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญแล้ว จากนั้นนำไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาจริง (Try out) ซึ่งได้แก่ เด็กปฐมวัย ที่มีอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลโรงเรียนอนุบาลปากพลี จำนวน 10 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพบว่า แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ค่าความเชื่อมั่น = 0.73 จึงถือว่าค่าความเชื่อมั่นมีความเหมาะสมสำหรับใช้ใน

การศึกษา (87) เนื่องจากได้รับการตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา ค่าความเชื่อมั่น ในระดับที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับรูปแบบของการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรในการวิจัยนี้ ถือว่ามีความเหมาะสม เนื่องจากมีการประเมินจากตัวเด็ก พ่อแม่และครู กล่าวคือ มีการประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยการถามจากเด็กกลุ่มตัวอย่างทีละคน และใบประเมินจากพ่อแม่และจากครูซึ่งเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับเด็กที่สุดในช่วงปฐมวัย มีความครอบคลุมและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกับกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้แต่ละแบบประเมินยังมีความเหมาะสมกับผู้ตอบแบบประเมิน เช่น การทดสอบข้อมูลจากเด็กกลุ่มตัวอย่างจะมีการใช้ตัวเลือกเป็นรูปภาพ เป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับจริยธรรมในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กรับรู้ว่าเป็นรูปธรรม ซึ่งเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพราะสื่อความหมายได้ดี สอดคล้องกับโคลเบอร์ก (Kohlberg) (11) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่จะใช้เหตุเชิงจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ จะเข้าใจลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม และในส่วนเนื้อหาของแบบทดสอบ ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การดำเนินการทดลองและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน เกี่ยวกับการทดลองในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยมหิดล จากนั้นทำหนังสือติดต่อเพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่จะทำการวิจัย ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา ตลอดจนสิทธิที่จะออกจากการศึกษาเมื่อไรก็ได้ แก่พ่อแม่เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อขออนุญาตและเชิญตอบแบบทดสอบ และให้ผู้ที่ยินยอมเข้าร่วมการศึกษาลงลายมือชื่อยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารการยินยอมคนให้ทำการศึกษา หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของแก่เด็กปฐมวัยโดยใช้การเล่านิทานแก่พ่อแม่ในกลุ่มทดลอง และขอความร่วมมือพ่อแม่ให้ช่วยเล่านิทานก่อนนอนตามแผนที่จัดไว้ โดยให้เด็กได้เรียนรู้จากตัวละครในนิทาน

4.2 ขั้นตอนการทดลอง

ในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้จัดประชุมพ่อแม่ เด็กปฐมวัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการวิจัย ประโยชน์ ขั้นตอน ระยะเวลาการเก็บข้อมูล โดยพ่อหรือแม่ที่เข้าร่วมประชุมจะต้องเป็นผู้เล่านิทานตลอดการทดลอง พร้อมทั้งการนำสื่อไปใช้ โดยผู้วิจัยอธิบาย การใช้คู่มือ การเล่านิทาน เพื่อให้พ่อแม่เข้าใจ และเปิดโอกาสให้พ่อแม่ได้แลกเปลี่ยนการเล่านิทานพร้อมกับสาธิต

การเล่านิทานที่ผู้วิจัยจัดมา แต่ไม่ใช่นิทานที่นำมาใช้ทดลองจำนวน 1 เรื่อง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมกลุ่มและจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ รวมทั้งซักถามข้อสงสัยต่างๆ เพื่อจะเข้าใจร่วมกัน ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเพื่อเด็กปฐมวัยที่โรงเรียน และให้พ่อแม่และครูประเมินจริยธรรมเด็ก โดยแบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยสำหรับพ่อแม่และครูทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (Pre-test) หลังจากนั้น ผู้วิจัยมอบคู่มือและนิทานที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการทดลอง ซึ่งจัดไว้สำหรับเล่านิทานตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยให้ พ่อหรือแม่ในกลุ่มทดลองเล่านิทานตามขั้นตอนดังนี้

พ่อแม่จะได้รับนิทานก่อนนอน ที่มีผลต่อจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเพื่อ โดยพ่อแม่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านนิทาน ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดให้ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 6 วัน คือ ในวันจันทร์ ถึง วันเสาร์ วันละ 1 เรื่อง และให้เด็กตอบคำถามท้ายเรื่อง เพื่อทบทวนความเข้าใจของเนื้อเรื่อง แล้วนำมาถื่นในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น ยกเว้นวันศุกร์จะได้รับนิทานจำนวน 2 เรื่อง เพื่อเล่าในวันเสาร์อีก 1 เรื่อง ดำเนินการเหมือนกันกับสัปดาห์แรก จนครบ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้จัดทำตารางจัดกิจกรรมเล่านิทานไว้ในตารางที่ 1 ส่วนกลุ่มควบคุมจะได้รับเฉพาะการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้น และจะได้รับนิทานที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยในภายหลังที่การวิจัยสิ้นสุดลง เมื่อจบการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) เช่นเดียวกับก่อนทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในวันสิ้นสุดการทดลอง และ นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป จะเห็นได้ว่าการดำเนินกิจกรรมนั้น เด็กๆให้ความสนใจและตื่นเต้น ตั้งหน้าตั้งตารอคอยแสดงความสนใจว่าวันนี้ตนเองจะได้นิทานเรื่องอะไรกลับบ้าน เมื่อผู้วิจัยไปถึงสถานที่วิจัยในแต่ละวัน ต่างเข้ามาให้ความสนใจและพูดคุยถึงนิทานที่ได้รับไปและเฝ้ารอนิทานที่จะได้รับในแต่ละวัน การใช้นิทานในการวิจัยนี้มีเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์แต่อยู่ในสถานการณ์จริยธรรมที่ต่างกัน ซึ่งนิทานเป็นต้นแบบที่มีอิทธิพลของเด็กมาก ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจของเด็กจะช่วยให้เด็กซึมซับและเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นวัยที่สามารถเลียนแบบตัวอย่างในนิทานที่ผู้เขียนชักจูงหรือกระตุ้นให้เด็กเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้(51) ดังนั้นนิทานจึงเป็นแม่แบบในการปลูกฝังพฤติกรรมความมีวินัยและความเอื้อเพื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง เก็บข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบด้วยตนเองที่ละคน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ถามเด็กปฐมวัยทีละข้อ จนครบทุกข้อโดยให้ตอบคำถามอย่างอิสระ ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานที่เดียวกัน ทำให้สามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ครั้งละจำนวนมาก ในเวลาเดียวกัน อีกทั้งกลุ่มตัวอย่าง

สามารถตอบแบบทดสอบได้อย่างอิสระ ทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กครั้งนี้ ใช้ตัวเลือกเป็นรูปภาพ เกี่ยวกับเรื่องความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ให้เด็กเลือกตอบรูปที่ถูกต้องที่สุด จากรูปภาพ 4 รูป จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถตอบแบบทดสอบได้อย่างเข้าใจ และได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน

การตอบแบบประเมินจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยพ่อ/แม่ สามารถตอบได้อย่างครบถ้วน เป็นที่น่าเชื่อถือได้เนื่องจากพ่อ/แม่ เป็นผู้เลี้ยงดูเด็กมาตั้งแต่เกิด เป็นผู้ที่รู้จักพฤติกรรมเด็กดีที่สุด แต่เนื่องจากการตอบแบบประเมินของพ่อ/แม่ เป็นเวลาเลิกเรียนที่มารับบุตร ฉะนั้นพ่อ/แม่จึงมีโอกาสดูได้พูดคุยซักถามกันบ้าง

การตอบประเมินจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยครู สามารถตอบได้ครบถ้วน และเป็นที่น่าเชื่อถือได้เนื่องจากครูเป็นผู้ที่คอยดูแลเด็กเป็นส่วนใหญ่ในแต่ละวันที่อยู่โรงเรียน ครูจึงเป็นผู้ที่สามารถบอกพฤติกรรมเด็กได้เป็นอย่างดีในแต่ละคน

ผู้วิจัยได้มีการเตรียมและวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาเป็นอย่างดี ในระหว่างที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์อยู่นั้น ผู้วิจัยจัดให้เด็กคนอื่นๆเรียนตามปกติและอยู่ภายใต้การดูแลของครูประจำชั้น แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมาก จึงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า แต่ในช่วงการเก็บข้อมูลระยะหลังการทดลอง การดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากมีความคุ้นเคยกับเด็กมากขึ้น ในการตอบแบบประเมินข้อมูลจริยธรรมในเด็กปฐมวัยจากพ่อแม่ นั้น ผู้วิจัยได้นัดหมายพ่อแม่ในช่วงบ่าย (เวลา 15.00 น) ก่อนมารับเด็กกลับบ้าน เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่สะดวก ผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจแบบประเมินก่อนแจกให้แก่พ่อแม่ ครู โดยขอความร่วมมือให้ตอบตามความเป็นจริง

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนที่จัดขึ้นช่วยให้พ่อแม่มีความกระตือรือร้นในการเล่านิทานก่อนนอนให้ลูกฟังมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติได้ในการศึกษาครั้งนี้อย่างถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากพ่อแม่ทุกคนมีโอกาสดูได้เป็นผู้ปฏิบัติเองทุกคน

ระยะเวลาในการใช้กิจกรรม ระยะเวลาในการทำกิจกรรมเล่านิทานแต่ละครั้งใช้เวลาครั้งละ 10 นาที มีความเหมาะสมกับระยะเวลาความสนใจของเด็ก เพราะเด็กมักให้ความสนใจกับการฟังนิทานมาก เวลาในการเล่านิทานของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที (56)(57)(58)(63) เป็นช่วงที่เด็กมีสมาธิในการฟังนิทาน การเล่านิทานให้เด็กฟังในช่วงเวลานี้ ทำให้เด็กเกิดความพอใจ ไม่รู้สีกว่าห่วย อบอุ่น มีที่พึ่งทางใจให้กับเด็ก ก่อนที่จะหลับตาลงนอน เป็นการช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็กเป็นอย่างดี (56) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมสำหรับการวิจัยครั้งนี้

สื่อที่เป็นนิทาน ทั้งสิ้น 6 เรื่อง คัดเลือกมา 5 เรื่อง ผู้วิจัยแต่งเอง 1 เรื่อง โดยนิทาน ที่ใช้ในการทดลองเป็นเรื่องที่มีความสนุกในการนำเสนอเรื่อง เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งใช้หนังสือมีรูปภาพเป็นการ์ตูน เรื่องเกี่ยวกับคนและสัตว์ สีสรรสวยงาม เนื้อหาสั้นๆเข้าใจง่าย พร้อมกับสอดแทรกจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กวัย 5-6 ปี สะท้อนให้เห็นการกระทำผิด-ถูกของตัวละคร เพื่อให้ตัวละครเป็นสื่อกลาง ทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (57)(58) กระตุ้นให้เด็กมีความสนใจอยากมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการเรียนรู้จะนำไปใช้ในการปฏิบัติพฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป ดังนั้นนิทานที่มีตัวแบบที่ดีโดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครนั้น เป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ทางสังคมที่ดีที่สุด(23) นิทานจึงมีความเหมาะสมกับการส่งเสริมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา(descriptive statistic)ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของพ่อแม่ อาชีพหลักของพ่อแม่ และรายได้ของพ่อและรายได้ของแม่ต่อเดือน ผู้วิจัยใช้สถิติ Chi-Square test ในการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไป ใช้ Independent Sample t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจริยธรรมในเด็กปฐมวัยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง และใช้ Paired Sample t-test ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงก่อนการทดลอง หลังการทดลอง ซึ่งถือได้ว่าสถิติที่ใช้มีความเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลและผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในการศึกษาครั้งนี้ (87)

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการศึกษาตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการทดลองคะแนน

จริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมมีค่าเท่ากับ 3.93 และ 3.77 และด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 3.17 (คะแนนเต็ม 8 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 2.47 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 2.00 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 1.43 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 0.80 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 1.40 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ทั้งสองกลุ่ม ทั้งสองด้าน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและแยกรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษา ขอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ที่ว่า ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มให้มีลักษณะทั่วไปของประชากรที่คล้ายคลึงกัน และทำการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของทั้งสองกลุ่มด้วยสถิติ พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการกระจายลักษณะทางประชากรไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p > 0.05$ โดยมีสัดส่วนเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน พ่อมีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.มากที่สุด (ร้อยละ 30.0) ส่วนแม่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 26.7) อาชีพของพ่อและแม่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 56.7 และ 40.0 ตามลำดับ) รายได้ของทั้งพ่อและแม่ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2,001-7,000 บาท ต่อเดือน (ร้อยละ 40.0 และ 40.0 ตามลำดับ) ลักษณะพื้นฐานของพ่อแม่ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความใกล้เคียงกัน และผู้วิจัยยังไม่ได้จัดกิจกรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อกับเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งด้วย ดังนั้นจึงทำให้เด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มมีโอกาสในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านที่ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านในเด็กปฐมวัย ไม่มีความแตกต่างกัน จึงขอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวม มีค่าเท่ากับ 7.63 และ 4.43 และด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม มีค่าเท่ากับ 7.50 และ 3.80 (คะแนนเต็ม 8 คะแนน) ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 4.13 และ 2.17 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.83 และ 2.20 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.87 และ 1.53 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 1.00 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.63 และ 1.43 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ทั้งสองกลุ่ม ทั้งสองด้าน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและแยกรายด้าน มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษา ขอมอบสมมติฐานข้อที่ 3 และ 4 ที่ว่า หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครู ซึ่งอธิบายได้ว่า กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมการเล่านิทานตามแผนการจัดกิจกรรมนั้น มีผลทำให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับเพียงการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า นิทานที่เด็กได้ฟังทั้ง 6 เรื่อง เมื่อเด็กได้ฟังนิทานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อเด็กนั้น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละครในเรื่องและความสนใจเรื่องราวในนิทาน เพราะตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจของเด็กและมีพลังโน้มน้าวจิตใจเด็ก ตลอดจนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ชอบเลียนแบบพฤติกรรมที่เด็กพอใจ ดังนั้นนิทานจึงเป็นแม่แบบในการปลูกฝังพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยได้ และเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้เด็กมีวินัยและเอื้อเฟื้อสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ อินทรบำรุง (51) ที่ใช้กิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนที่บ้าน เพื่อศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มอายุ 5-6 ปีนั้น ทำการทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนมีวินัยในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของศศิพันธ์ นิลจันทร์(44) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเล่านิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย ชัยอนุบาลที่1 พบว่า เด็ก

ปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานแต่ละช่วงสัปดาห์ที่แตกต่างกันมีระดับคะแนนของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลา และการควบคุมตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.01 และการศึกษาของนฤมล จิวแพ (47) ศึกษาผลการเล่านิทานประกอบภาพ ที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี พบว่า พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของพิมพ์ไฉ ทองไพบูลย์(55) ศึกษาการเปรียบเทียบการเรียนรู้พฤติกรรมเอื้อเฟื้อของเด็กจากตัวแบบในนิทานประกอบภาพ กับตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่าง อายุ 4-6 ปี พบว่า กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพกับกลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ มีพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ดูตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากงานวิจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมการเล่านิทานในเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านสิ่งที่เด็กชอบตามวัยแล้ว หลังจากเล่านิทานจบมีการสรุปท้ายเรื่องทำให้เด็กได้ทบทวน เกิดความคิดรวบยอด และเก็บข้อมูลจากนิทานทำให้เด็กจดจำได้ดี ซึ่งนิทานทั้งหมด 6 เรื่อง แบ่งเป็น 2 ด้าน แต่ละด้านมี 3 เรื่อง ใช้เวลาเล่า 4 สัปดาห์ จะเป็นการเล่าซ้ำเรื่องเดิมในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นการทวนย้ำยิ่งขึ้นนั้น จะเน้นให้เข้าใจถึงพฤติกรรมที่ต้องการปลูกฝัง แล้วยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กสนุกกับการร่วมฟังนิทานด้วย เนื่องจากถ้าเด็กจำได้ก็จะช่วยพ่อแม่เล่านิทาน ถึงแม้จะเป็นเรื่องเดิมที่เคยฟังมาแล้วก็ตาม(57) ด้วยเหตุนี้การเล่านิทานจึงสามารถทำให้จริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และผลของคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครูนั้น กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีความแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 5 และ 7 หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมมีค่าเท่ากับ 3.93 และ 7.63 และด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 7.50 (คะแนนเต็ม 8 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมี

วินัยในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 3.13 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 3.83 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 2.87 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.90 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีเอื้อเฟื้อจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 2.17 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและแยกรายด้าน มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษา ขอมรับสมมติฐานข้อที่ 5 และ 7 ที่ว่า หลังการทดลองจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครู ซึ่งอธิบายได้ว่า การฟังนิทานก่อนนอนส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้น เพราะนิทานมีตัวละครเป็นตัวแทนที่ดี จากการที่เด็กได้ฟังนิทานที่มีตัวแทน อิทธิพลของตัวต้นแบบมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อของเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน(23) ที่กล่าวว่าวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาทางด้านจริยธรรมที่ดีวิธีหนึ่ง คือ การให้เลียนแบบจากแม่แบบ ซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าเป็นวิธีการเดียวที่เด็กอาจทำโดยไม่รู้สีกว่ากำลังถูกชักจูง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ ผลการวิจัยของวาริ นิยม(65) ที่ศึกษากับเด็กอนุบาลปีที่ 2 ผลปรากฏว่า เด็กที่ได้รับการฟังนิทานชกคมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความเมตตาคุณธรรมสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิจัยของพิมพ์ไธ ทองไพบุลย์(55) ที่ศึกษากับเด็กอนุบาลอายุ 4-6 ปี พบว่าเด็กอนุบาลที่ดูตัวแทนในนิทานประกอบภาพมีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้ดูตัวแทนนี้ ตัวละครในนิทานได้ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาพฤติกรรมใหม่ๆพร้อมทั้งเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องตามแนวคิดของโคลเบอร์ก (Kohlberg) (8) ที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น สามารถกระตุ้นให้เกิดเร็วขึ้นได้โดยวิธีการฝึกฝน ฝึกหัด การสอนที่เหมาะสม และการจัดกลาในรูปของการเลียนแบบ เกิดจากการเรียนรู้ ตามตัวแทนที่ดี เด็กก็จะซึมซับพฤติกรรมได้อย่างง่ายดาย ทำให้เมื่อเด็กกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมการเล่านิทานโดยพ่อแม่แล้ว พฤติกรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อดีขึ้นส่งผลให้ในระยะหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัค ไหวหากิจ(53) ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการเล่นเกม

แบบร่วมมือ นักเรียนชั้นอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี พบว่า เด็กปฐมวัยและที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานคติธรรมและการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ มีการรับรู้วินัยในตนเองหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานคติธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานคติธรรมมีการรับรู้วินัยในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกัน โดยหลังการทดลอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้นิทานประกอบภาพซึ่งเป็นแม่แบบที่เด็กให้ความสนใจมากที่สุด ตามผลการวิจัยของ นฤมล จิวแพ(47) ศึกษาผลการเล่นนิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่นนิทานประกอบภาพสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่นนิทานประกอบภาพ ด้วยเหตุนี้การเล่นนิทานจึงสามารถทำให้จริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และผลของคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครูของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 6 และ 8 ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย มีค่าเท่ากับ 3.77 และ 4.43 และด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม มีค่าเท่ากับ 3.17 และ 3.80 (คะแนนเต็ม 8 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.47 และ 2.17 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.00 และ 2.20 (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.43 และ 1.53 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ ก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.00 (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลัง

การทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.40 และ 1.43 (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและแยกรายด้าน ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง(ตารางที่ 9)

จากผลการศึกษาดังกล่าว ขอมรับสมมติฐานข้อที่ 6 และ 8 ที่ว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า การที่เด็กปฐมวัยในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมบางด้านสูงกว่าก่อนการทดลองนั้น สุมณ อมรวิวัฒน์ (38)กล่าวว่า เป็นเพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทั้งในสถานศึกษา สิ่งแวดล้อมอื่นๆ ครอบครัวกลุ่มเพื่อน ชุมชน วัฒนธรรมทางสังคม สื่อต่างๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม สิ่งที่ดีและไม่ดี เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ และในการจัดกิจกรรมการเล่นิทานของทางโรงเรียน ผู้วิจัยไม่สามารถปิดกั้นการรับรู้จากสื่อต่างๆของเด็กได้ ซึ่งอาจมีการสอดแทรกเข้ามาในระหว่างที่ทำการวิจัยได้ และจากการสอบถามข้อมูลภายหลังที่เก็บข้อมูลเสร็จแล้วได้ทราบว่าครูในชั้นเรียนมีการทำประเมินผลงานของตนเอง ซึ่งทำในลักษณะใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้ จึงอาจทำให้ส่งผลกระทบต่อกรวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มควบคุมได้ และครูเข้าใจว่าไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มควบคุม เป็นข้อมูลที่ เป็นสาเหตุให้เด็กปฐมวัยในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันได้

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำทฤษฎีของ โคลเบอร์ก (Kohlberg) มาพัฒนาจริยธรรมในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุ 5 ถึง 6 ปี เรียนอยู่อนุบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก โดยใช้นิทานเป็นสื่อ วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชายหญิงที่มีอายุ 5 ถึง 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ในเขตจังหวัดนครนายก คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มทดลอง จะได้รับกิจกรรมการเล่านิทานสร้างเสริมจริยธรรมโดยพ่อแม่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านนิทานตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นที่โรงเรียน ส่วนกลุ่มควบคุม จะได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือนิทานประกอบภาพ ประกอบด้วย หนังสือนิทานที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อให้พ่อแม่ใช้เป็นคู่มือประกอบการเล่านิทานก่อนนอน จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ด้านความมีวินัย 3 เรื่อง และด้านความเอื้อเฟื้อ 3 เรื่อง นิทานทั้งหมดนี้มีผู้แต่งไว้ จำนวน 5 เรื่อง และแต่งขึ้นเองจำนวน 1 เรื่อง มีเนื้อหาดังนี้

1. ด้านความมีวินัย ได้แก่

- ลูกหมีเรียนรู้ เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและเคารพสิทธิของผู้อื่น
- หนูด้อมต้นสาย เน้นให้เด็กมีวินัยด้านช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ห้องสมุคของจัน เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษา สาธารณสมบัติ

2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย

- เพื่อนใหม่ของพังกี เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกาย
- หมูน้อยจิ๋วหวง เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์
- นกยูงผู้เสียสละ เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อจริยธรรมในเด็กปฐมวัย เริ่มดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2551 ถึง วันที่ 7 มีนาคม 2551

2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่ 2) แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 3) แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ 4) แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยครูดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ Chi-Square test สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง Independent Sample t-test และ Paired Sample t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยระหว่างและภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงก่อนการทดลอง หลังการทดลอง โดยแบ่งผลการศึกษออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของพ่อและแม่ รายได้ของพ่อและแม่ ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีสัดส่วนเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน สัดส่วนอายุระหว่าง 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือนและ 5 ปี 7 เดือนถึง 6 ปี เป็น 2:1 ด้านพ่อในกลุ่มทดลองมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.มากที่สุด ร้อยละ 30.0 ส่วนในกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 40.0 แม้ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 26.7 และ 40.0 ตามลำดับ อาชีพของพ่อและแม่ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 56.7 และ ร้อยละ 53.3 ตามลำดับ กับแม่ ร้อยละ 40.0 และ 53.3 ตามลำดับ ส่วนพ่อในกลุ่มทดลองมีรายได้มากที่สุดเท่ากัน 2 ระดับ คือ อยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาทและ 7,001 – 12,000 บาท ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ พ่อในกลุ่มควบคุมมี

รายได้มากที่สุดไม่เกิน 2,000 บาท ร้อยละ 43.3 แม้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีรายได้ต่อเดือน อยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 40.0 และร้อยละ 43.3 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการศึกษา

2.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและจริยธรรมความเอื้อเฟื้อทางกายและจริยธรรมความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจไม่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.2 เปรียบเทียบจริยธรรมจากการสอบถามพ่อแม่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายและจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจไม่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.3 เปรียบเทียบจริยธรรมจากการสอบถามครูเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและจริยธรรมความเอื้อเฟื้อทางกายและจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจไม่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

กลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

กลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

ประสบการณ์การเรียนรู้จากการวิจัย

1. ได้นำทฤษฎีและแนวคิดของโคลเบอร์ก (Kohlberg) มาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัย ทำให้เกิดการเรียนรู้แนวคิดและประสบการณ์หลากหลาย
2. ได้ประสบการณ์จากการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้วิจัย กับ ครู, พ่อแม่ และเด็ก ต้องมีการติดต่อสื่อสารประสานงานกันด้วยความเป็นมิตร
3. ผู้วิจัยควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์
4. เวลาที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็ก พ่อแม่กับของครูนั้น ควรเป็นช่วงเช้า เนื่องจากเด็กมีความสนใจภายในระยะเวลาจำกัดและช่วงเช้าเป็นช่วงที่เด็กสมองปลอดโปร่ง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมจริยธรรมดีขึ้น จึงเสนอแนะให้โรงเรียนอนุบาล สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันตลอดจนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ นำกิจกรรมการการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยปฏิบัติ จัดเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมในแผนการสอนในระดับชั้นอนุบาล
2. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการดูแลเด็กปฐมวัย ครู พ่อแม่ ควรตระหนักถึงความสำคัญ ที่เด็กปฐมวัยต้องมีจริยธรรม โดยส่งเสริมให้ความรู้ด้านจริยธรรมแก่เด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถให้คำแนะนำได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยต่อไปได้
4. พ่อแม่สามารถเล่นิทานเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านอื่นๆได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนัดติดตามผล ในระยะยาว หลังจากทำกิจกรรมเล่นิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่แล้ว เพื่อประเมินความต่อเนื่องที่มีผลต่อเด็ก สามารถกระทำพฤติกรรมจริยธรรม ในระยะยาว ได้หรือไม่ ควรมีการพัฒนาในกลุ่มอื่นๆ โดยผู้เล่นิทานไม่จำเป็นต้องเป็นพ่อแม่แต่ให้เป็นผู้ดูแลเด็ก
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่นของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมอื่นๆ และ ช่วงเวลาอื่น เช่น กิจกรรมศิลปะ การเล่นเกมส์ การร้องเพลง ก่อนโรงเรียนเช้า ก่อนและหลังกิจกรรม กลางแจ้ง เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ เป็นการเล่นิทานก่อนนอนเพียงอย่างเดียว
3. ควรมีการนำนิทานด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อไปทดลองใช้กับเด็กระดับ อายุแตกต่างกันออกไป
4. ควรมีการศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักวิชาการและมาตรฐาน การศึกษา

ผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

EFFECT OF BEDTIME STORYTELLING BY PARENTS ON MORAL BEHAVIORS
IN PRESCHOOL CHILDREN

สายทิพย์ บำบัดภัย 4837538 PHPH/M

วท.ม. (สาขารณศาสตร) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ปิยะธิดา ขจรชัยกุล, ค.ศ. (จิตวิทยาการศึกษา),
สุพร อภินันทเวช, M.D., วว. (จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น), อ.ว. (เวชศาสตร์ครอบครัว),
วิรัช กิตติพิชัย, วท.ค. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เพื่อให้บรรลุผลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) แนวคิดที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม จากยุทธศาสตร์ที่ 1 ได้เน้นถึงการพัฒนาคนทั้งในมิติจริยธรรมและมิติของความรู้มุ่งสู่ “สังคมที่มีความสุขยั่งยืน”(1) การพัฒนาการเรียนรู้ต้องควบคู่กับการพัฒนาจิตใจ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการในหมวดที่ 1 บททั่วไป มาตราที่ 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข(2) ซึ่งจะส่งผลกระทบยาวให้แก่สังคมและประเทศชาติ ในการมีพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

การสร้างเด็กให้มีความเอื้อเพื่อ มีวินัยในตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เคารพและรักษากฎเกณฑ์ของสังคม ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 นั้นได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพคนซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กด้วย (3)

ดังนั้นค่านิยมทางด้านวัตถุที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความคิด จิตใจและการดำรงชีวิตของคนไทย ถดถอยลง ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป วินัยซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญและมีความจำเป็นในประเทศที่เป็นประชาธิปไตย เห็นได้จาก การขึ้นรถประจำทางที่ทุกคนต่างแย่ง เบียดเสียดกันขึ้น-ลงรถ การข้ามถนนได้สะพานลอย และการทิ้งขยะไม่เป็นที่ เป็นต้น นอกจากนี้อุปนิสัยที่ติดตัวคนไทยมาแต่ดั้งเดิมนั้น เป็นคนขี้แยขี้แถม โหดโหด มีความเอื้อเฟื้อกันและกันนั้น ปัจจุบันมักแฝงด้วยผลประโยชน์ ขาดความจริงใจ เห็นแก่ตัวมากขึ้น (4) ประจักษ์พยานในสังคม จะเห็นได้จากข้อความที่เขียนบนรถประจำทางระบุไว้ว่า “ที่นั่งสำหรับพระภิกษุ ,ที่นั่งคนพิการและที่นั่งหญิงตั้งครรภ์” คงจะยืนยันได้ว่าความเอื้อเฟื้อได้ถูกละเลยไปมาก และจากคำกล่าวของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (5) ที่ระบุไว้ว่า จริยธรรมความเอื้อเฟื้อเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในปัจจุบัน โดยเฉพาะสังคมที่มีระบบการแข่งขัน ความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางเยาวชนของชาติเคยชินกับระบบการแข่งขันตั้งแต่เข้าอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และการประกอบอาชีพ ทำให้บางครั้งยอมทำตนให้ขาดจริยธรรมอย่างมาก ฉะนั้นการพัฒนาคนในภาวะที่มีแต่การแข่งขัน ต้องเน้นจริยธรรมให้ควบคู่กับการศึกษาด้วย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยนั้น เป็นช่วงวัยแห่งการเจริญเติบโตที่รวดเร็วเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่นๆ เน้นการเจริญเติบโตของสมอง ซึ่งคุณภาพการเรียนรู้ในวัยนี้จะมีผลอย่างสูงต่อพัฒนาการในทุกๆ ด้าน และสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ดี (8)(9) ลอเรนซ์ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg) (11) นักจิตวิทยาเชื่อว่า พัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์เป็นรากฐานพัฒนาการจริยธรรมนั้น การเรียนรู้ที่จะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ จะเข้าใจลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม ฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้อง จึงต้องเริ่มทำวัยนี้ และจะพัฒนาตามขั้นตอนโดยไม่มีข้ามขั้น ดังนั้นการที่เด็กจะเรียนรู้และมีค่านิยมเกี่ยวกับจริยธรรมในขั้นสูงๆ ขึ้นไปตามลำดับ เด็กจะต้องมีความพร้อมและได้ฝึกฝนการใช้เหตุผลในขั้นแรกๆ มาตั้งแต่อายุน้อย จึงจะเป็นพื้นฐานให้ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นสูงได้อย่างเต็มที่เมื่ออยู่ในช่วงวัยอันสมควร ในส่วนของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปีนั้น รู้จักฟัง เข้าใจ ทำตามคำสั่งได้ สนใจฟังเรื่องราวและชอบเล่าเรื่อง ชอบซักถาม ชอบคิดจินตนาการ สนใจสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เริ่มแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาให้เห็น เช่น การร่วมมือ การยอมรับฟัง เริ่มรู้จักการแข่งขัน มักจะมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน แย่งของเล่น (12)(13) ดังนั้นการมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ ต้องเกิดมาจากการวางพื้นฐานตั้งแต่แรกเกิด ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้คุณค่าของการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง มีคุณภาพ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูภายในครอบครัวเป็นหลัก(16)

ครอบครัวมีหน้าที่ปลูกฝังเด็กดีที่สุด เพราะเป็นสถาบันแรกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเด็กโดยตรง เด็กจะเป็นคนดีมุ่งทำประโยชน์ให้สังคมหรือเป็นคนสร้างปัญหาแก่สังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูของบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ เป็น

แบบอย่างในการหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด นอกจากนั้น พ่อแม่มักมีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูให้เด็กเจริญเติบโต มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการในทุกด้าน (16)(17)(18)

ดังนั้นพ่อแม่จึงควรช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็กซึ่งมีหลายวิธี เช่น วิธีการอ่านนิทานก่อนนอนให้เด็กฟัง ที่ช่วยให้พ่อแม่ได้สื่อสารกับเด็ก ได้แสดงความรักและความรู้สึกที่ดี ช่วยแก้ปัญหานิสัยไม่ดีของเด็กได้ (18)(19)

การเล่านิทานเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรม ด้านการมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ กับเด็ก ตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจ และสร้างความต้องการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครที่เด็กพึงพอใจ นิทานที่แฝงด้วยคุณธรรมและจริยธรรมสามารถซึมซับพฤติกรรมที่ดีงามเข้าไปสู่จิตใจเด็ก สะท้อนคุณและโทษของการกระทำโดยส่งผ่านตัวละคร นอกจากนี้ขณะที่เล่านิทานให้เด็กฟัง จะเป็นการกระตุ้นให้เด็กคิดตามและอาจมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กค้นหาคำตอบ ทำให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลด้านจริยธรรม (20)(21)(22) สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิน (23) และนิดดา หงษ์วิวัฒน์ (24) ที่ระบุว่า การให้เด็กได้เลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละคร เป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพราะเป็นการสอนลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่างๆ ให้เกิดขึ้นกับเด็ก นอกจากนี้ยังช่วยปรับบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชอบ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเล่านิทานมักเป็นเวลาก่อนนอนทั้งเวลากลางวันหรือกลางคืน เพราะเป็นช่วงที่เด็กพร้อมจะอยู่นิ่งเพื่อรอเวลานอนหลับพักผ่อน เป็นการเตรียมเด็กไปสู่การพักผ่อนที่สงบ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย ความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัย ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครนายก เนื่องจาก ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ในจังหวัดนครนายก อีกทั้งต้องการจัดกิจกรรมในการส่งเสริมพ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก ให้เชื่อมโยงกับงานของโรงพยาบาลที่มีการดำเนินงานพัฒนาเด็ก ในหลักสูตรโรงเรียนพ่อแม่และการดำเนินโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว ซึ่งเป็นบริการของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกัน มุ่งหวังจะพัฒนาคุณภาพพ่อแม่ให้มีความพร้อมทางด้านความรู้ เจตคติ และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย โดยมีเป้าหมายสำคัญคือเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยทั้งร่างกายและอารมณ์ (25) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอนุบาลบ้านนา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นคนดี มีคุณธรรม และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ (26) ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ เพื่อส่งเสริมจริยธรรมของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาผลการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองระหว่าง ก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมเด็กปฐมวัย ในการวิจัยครั้งนี้จะนำทฤษฎีของ โคลเบอร์ก (Kohlberg) มาพัฒนาจริยธรรมในเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยชาย – หญิง อายุ 5 ถึง 6 ปี เรียนอยู่อนุบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) โดยใช้นิทานเป็นสื่อ วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยนำแนวคิดทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชายหญิงที่มีอายุ 5 ถึง 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ในเขตจังหวัดนครนายก คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มทดลอง จะได้รับกิจกรรมการเล่านิทานสร้างเสริมจริยธรรมโดยพ่อแม่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านนิทานตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นที่โรงเรียน ส่วนกลุ่มควบคุม จะได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หนังสือนิทานประกอบภาพ ประกอบด้วย หนังสือนิทานที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรมด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อให้พ่อแม่ใช้เป็นคู่มือประกอบการเล่านิทานก่อนนอน จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ด้านความมีวินัย 3 เรื่อง และด้านความเอื้อเฟื้อ 3 เรื่อง นิทานทั้งหมดนี้มีผู้แต่งไว้ จำนวน 5 เรื่อง และแต่งขึ้นเอง จำนวน 1 เรื่อง มีเนื้อหาดังนี้

1. ด้านความมีวินัย ได้แก่

- ลูกหมีเรียนรู้ เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและเคารพสิทธิของผู้อื่น
- หนูต้อมต้นสาย เน้นให้เด็กมีวินัยด้านช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

- ห้องสมุดของฉันท เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษา สาธารณสมบัติ

2. ด้านความเอื้อเฟื้อ ประกอบด้วย

- เพื่อนใหม่ของฟิงกี้ เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกาย
- หมูน้อยจิ๋วหวง เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางกำลังทรัพย์
- นกยูงผู้เสียสละ เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนนอนโดยพ่อแม่ที่มีต่อจริยธรรมเด็กปฐมวัย เริ่มดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 7 มีนาคม 2551

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของพ่อแม่ 2) แบบทดสอบการเรียนรู้พฤติกรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย 3) แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ 4) แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยครูดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ Chi-Square test สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง Independent Sample t-test และ Paired Sample t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยระหว่างและภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในช่วงก่อนการทดลอง หลังการทดลอง

สรุปผลการการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของพ่อและแม่ รายได้ของพ่อและแม่ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองมีอายุ 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน ร้อยละ 70.0 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีอายุ 5 ปี ถึง 5 ปี 6 เดือน ร้อยละ 66.67 พบว่าอายุเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน คือกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 5.04 ปี ($SD = 0.028$) และกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 5.05 ($SD = 0.029$) มีสัดส่วนระหว่างเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยในกลุ่มทดลอง เป็นเพศชาย ร้อยละ 46.67 และเพศหญิง ร้อยละ 53.33 ส่วนกลุ่มควบคุม เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.0 และเพศหญิง ร้อยละ 50.0 พ่อในกลุ่มทดลองมีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด ร้อยละ 30.0 ส่วนในกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 40.0 และแม่ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด ร้อยละ 26.7 และ 40.0 พ่อในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก็มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 56.7 และ 53.3 ตามลำดับ ส่วนแม่ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 40.0 และ 53.3 ตามลำดับ พ่อในกลุ่มทดลองมีรายได้มากที่สุดเท่ากัน 2 ระดับ คืออยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาทและ 7,001 – 12,000 บาท ร้อยละ 40.0 พ่อในกลุ่มควบคุมมีรายได้มากที่สุดไม่เกิน 2,000 บาท ร้อยละ 43.3 ส่วนแม่มีรายได้อยู่ระหว่าง 2,001 – 7,000 บาท มากที่สุด คือ ร้อยละ 40.0 และ 43.3 ตามลำดับพบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการกระจายลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ เพศของเด็กปฐมวัย ระดับการศึกษาของพ่อและแม่ อาชีพของพ่อและแม่ รายได้ต่อเดือนของพ่อและแม่ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

2.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.93 และ 3.77 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 7.63 และ 4.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.93 และ 7.63 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.77 และ 4.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

2.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 3.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 7.50 และ 3.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.93 และ 7.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 3.17 และ 3.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในตนเอง

2.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 2.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.13 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.13 และ 3.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.47 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

2.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 2.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 3.83 และ 2.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 3.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 2.00 และ 2.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

2.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 2.87 และ 1.53 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.60 และ 2.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.43 และ 1.53 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

2.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 0.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ($p\text{-value} = 1.00$) หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.90 และ 1.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

2.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.90 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 0.80 และ 1.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

2.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

2.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 1.40 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.63 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 1.53 และ 2.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 1.40 และ 1.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อจิตใจไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่

3.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

3.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 31.83 และ 32.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 40.00 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$)

3.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 31.83 และ 40.00 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 32.03 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

3.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 30.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 39.80 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 39.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) (ตารางที่ 3) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.70 และ 31.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในตนเอง

3.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 17.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 20.03 และ 17.93 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 20.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 17.83 และ 17.93 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

3.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 13.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันหลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 19.90 และ 14.30 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 19.90 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 13.87 และ 14.30 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

3.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.87 และ 8.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.97 และ 8.33 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง เฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.87 และ 13.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.13 และ 8.33 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

3.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 8.17 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.80 และ 8.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อกำลัทรพ์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 13.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อกำลัทรพ์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อกำลัทรพ์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.17 และ 8.47 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อกำลัทรพ์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

3.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจ

3.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 8.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 14.50 และ 9.13 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

3.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 14.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.13 และ 8.73 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อกำลัทรพ์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมของเด็กรุ่นวัยโดยครู

4.1 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย โดยรวม

4.1.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.43 และ 29.73 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 37.37 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.1.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.43 และ 37.37 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 29.73 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

4.2 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ โดยรวม

4.2.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 29.97 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 42.23 และ 30.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.2.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 30.63 และ 42.23 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 29.97 และ 30.20 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

4.3 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในตนเอง

4.3.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 18.23 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 23.03 และ 18.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.3.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.33 และ 23.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 18.23 และ 18.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

4.4 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย ในหมู่คณะ

4.4.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 17.03 และ 16.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 22.80 และ 18.07 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.4.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 17.03 และ 22.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 16.70 และ 17.07 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยในหมู่คณะไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

4.5 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกาย

4.5.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.63 และ 8.83 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

หลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 13.70 และ 8.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.5.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.63 และ 13.70 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายโดยรวมก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.83 และ 8.87 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางกายไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

4.6 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์

4.6.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.57 และ 8.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 11.40 และ 10.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.6.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.57 และ 11.40 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์โดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.43 และ 10.43 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์ไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง (ตารางที่ 4)

4.7 เปรียบเทียบคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ

4.7.1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.33 และ 8.50 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน หลังการทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อทางจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 11.80 และ 9.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$)

4.7.2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อจิตใจในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเท่ากับ 8.33 และ 11.80 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.01$) กลุ่มควบคุม คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจโดยรวมก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 8.50 และ 9.03 เมื่อทดสอบทางสถิติพบว่า ภายหลังกการทดลอง กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อทางจิตใจไม่แตกต่างกับก่อนการทดลอง

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	p-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.657	ยอมรับ
2. ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.387	ยอมรับ
3. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
4. หลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
5. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
7. หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	< 0.01	ยอมรับ
8. ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเพื่อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน	0.062	ยอมรับ

สรุปและอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี พบว่าอายุเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน คือกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 5.04 ปี ($SD = 0.028$) และกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 5.05 ($SD = 0.029$) ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 1 และ 2 ของโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดนครนายก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีความเหมาะสมในการทำการศึกษ เนื่องจากเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5 ถึง 6 ปี เป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตของสมองมากกว่าเมื่อเทียบกับช่วงวัยอื่นๆ ซึ่งคุณภาพการเรียนรู้ในวัยนี้จะมีผลอย่างสูงต่อพัฒนาการในทุกด้าน และสามารถส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ดี (8)(9) ประกอบกับที่โคลเบิร์ก (Kohlberg) (11) ระบุว่า การเรียนรู้ที่จะใช้เหตุเชิงจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในระดับก่อนเกณฑ์ จะเข้าใจลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม ฉะนั้นการปูพื้นฐานที่ดีและถูกต้องควรเริ่มทำวัยนี้ และจะพัฒนาตามขั้นตอนโดยไม่มีข้ามขั้น สอดคล้องกับการศึกษาของโคลเบิร์ก (Kohlberg) (11) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับระดับอายุในเด็กอเมริกันอายุ 7-16 ปี พบว่าจริยธรรมของบุคคลจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ทำให้อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางจริยธรรม ก็คือเมื่ออายุมากขึ้นจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงขึ้น ดังนั้นจึงเป็นการดีที่จะนำกิจกรรมการเล่นทาทานก่อนนอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อ ด้วยวิธีการเล่านิทานของพ่อหรือแม่ ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นมาใช้ โดยกลุ่มทดลองคือ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมโรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ (ผดุงประชารักษ์) อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำนวน 30 คน ซึ่งได้คัดเลือกเข้าร่วมการศึกษาตามเงื่อนไข กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ร่วมทำการศึกษาคงไม่ป่วยเป็นโรคทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์ อันเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต้องอาศัยอยู่กับพ่อแม่ตลอดระยะเวลาทำการศึกษ สำหรับพ่อแม่ต้องไม่มีโรคประจำตัวร้ายแรง อ่านออกเขียนได้ คุณครูต้องเป็นคุณครูประจำชั้นเด็กตลอดปีการศึกษา 2550 สำหรับการที่เลือกพ่อ/แม่และครู ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักของเด็ก และต้องอาศัยอยู่กับเด็กตลอดระยะเวลาการศึกษานั้น ก็เพื่อให้สามารถติดตามพฤติกรรมเด็กได้อย่างต่อเนื่อง และลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอยู่ต่างโรงเรียน และระยะทางห่างกันถึง 20 กิโลเมตร จึงสามารถป้องกันการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันได้ในขณะที่ดำเนินการทดลอง ดังนั้นผลการศึกษา จึงมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและสามารถใช้อ้างอิงไปยังประชากรได้ ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน โดยก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมี

วินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มให้มีลักษณะทั่วไปของประชากรที่คล้ายคลึงกัน และทำการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปของทั้งสองกลุ่มด้วยสถิติ พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการกระจายลักษณะทางประชากรไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p > 0.05$ โดยมีสัดส่วนเด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน พ่อมีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.มากที่สุด (ร้อยละ 30.0) ส่วนแม่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด(ร้อยละ 26.7) อาชีพของพ่อและแม่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 56.7และ40.0 ตามลำดับ) รายได้ของทั้งพ่อและแม่ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2,001-7,000 บาท ต่อเดือน (ร้อยละ 40.0และ40.0 ตามลำดับ) ลักษณะพื้นฐานของพ่อแม่ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความใกล้เคียงกัน และผู้วิจัยยังไม่ได้จัดกิจกรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อกับเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งด้วย ดังนั้นจึงทำให้เด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มมีโอกาสในการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านที่ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยจริยธรรมด้านความมีวินัยโดยรวมและด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวมและแยกรายด้านในเด็กปฐมวัย ไม่มีความแตกต่างกัน และพบว่าหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครู ซึ่งอธิบายได้ว่า กลุ่มทดลองได้รับการกิจกรรมการเล่นตามแผนการจัดกิจกรรมนั้น มีผลทำให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับเพียงการเรียนการสอนตามหลักสูตรปกติที่โรงเรียนจัดให้เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า นิทานที่เด็กได้ฟังทั้ง 6 เรื่อง เมื่อเด็กได้ฟังนิทานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบที่มีอิทธิพลต่อเด็กนั้น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละครในเรื่องและความสนใจเรื่องราวในนิทาน เพราะตัวละครในนิทานสามารถสร้างความสนใจของเด็กและมีพลังโน้มน้าวจิตใจเด็ก ตลอดจนเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ชอบเลียนแบบพฤติกรรมที่เด็กพอใจ ดังนั้นนิทานจึงเป็นแม่แบบในการปลูกฝังพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยได้ และเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้เด็กมีวินัยและเอื้อเฟื้อสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ อินทรบำรุง (51) ที่ใช้กิจกรรมการเล่นก่อนกลับบ้าน เพื่อศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มอายุ 5-6 ปีนั้น ทำการทดลอง 8 สัปดาห์ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นก่อนกลับบ้านมีวินัยในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของศศินันท์ นิลจันทร์(44) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมเล่นก่อนนอนที่มีต่อความมีวินัยในตนเอง

ของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย ชั้นอนุบาลที่1 พบว่า เด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานแต่ละช่วงสัปดาห์ที่แตกต่างกันมีระดับคะแนนของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อตรง การตรงต่อเวลา และการควบคุมตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.01 และการศึกษาของนฤมล จิวแพ (47) ศึกษาผลการเล่านิทานประกอบภาพ ที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี พบว่า พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของพิมพ์ไฉ ทองไพบูลย์(55) ศึกษาการเปรียบเทียบการเรียนรู้พฤติกรรมเอื้อเฟื้อของเด็กจากตัวแบบในนิทานประกอบภาพ กับตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่าง อายุ 4-6 ปี พบว่า กลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพกับกลุ่มทดลองที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ มีพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ดูตัวแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากงานวิจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมการเล่านิทานในเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านสิ่งที่เด็กชอบตามวัยแล้ว หลังจากเล่านิทานจบมีการสรุปท้ายเรื่องทำให้เด็กได้ทบทวน เกิดความคิดรวบยอด และเก็บข้อมูลจากนิทานทำให้เด็กจดจำได้ดี ซึ่งนิทานทั้งหมด 6 เรื่อง แบ่งเป็น 2 ด้าน แต่ละด้านมี 3 เรื่อง ใช้เวลาเล่า 4 สัปดาห์ จะเป็นการเล่าซ้ำเรื่องเดิมในแต่ละสัปดาห์ เพื่อเป็นการทวนซ้ำยิ่งขึ้นนั้น จะเน้นให้เข้าใจถึงพฤติกรรมที่ต้องการปลูกฝัง แล้วยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กสนุกกับการร่วมฟังนิทานด้วย เนื่องจากถ้าเด็กจำได้ก็จะช่วยพ่อแม่เล่านิทาน ถึงแม้จะเป็นเรื่องเดิมที่เคยฟังมาแล้วก็ตาม(57) ด้วยเหตุนี้การเล่านิทานจึงสามารถทำให้จริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และผลของคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และโดยครู นั้น กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีความแตกต่างกัน และพบว่า หลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง โดยหลังการทดลองจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยในกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับคะแนนจริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรมโดยพ่อแม่ และ โดยครู ซึ่งอธิบายได้ว่า การฟังนิทานก่อนนอนส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย และด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้น เพราะนิทานมีตัวละครเป็นตัวอย่างที่ดี จากการที่เด็กได้ฟังนิทานที่มีตัวแบบ อิทธิพลของตัวต้นแบบมีผลต่อพฤติกรรมรับรู้ด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อของเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดของ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน(23) ที่กล่าวว่าวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาทางด้านจริยธรรมที่ดีวิธีหนึ่ง คือ การให้เลียนแบบจากแม่แบบ ซึ่งนักจิตวิทยาเชื่อว่าเป็นวิธีการเดียวที่เด็กอาจทำโดยไม่รู้สึกลำบากกำลังถูกชักจูง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับนักวิจัยหลายท่าน ได้แก่ ผลการวิจัยของวาริ นิยม(65) ที่ศึกษากับเด็กอนุบาลปีที่ 2 ผลปรากฏว่า เด็กที่ได้รับการฟังนิทานชดคมมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณาสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลการวิจัยของพิมพิไล ทองไพบูลย์(55) ที่ศึกษากับเด็ก อนุบาลอายุ 4-6 ปี พบว่าเด็กอนุบาลที่ดูตัวแบบในนิทานประกอบภาพมีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อสูงกว่าเด็ก ที่ไม่ได้ดูตัวแบบนี้ ตัวละครในนิทานได้ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาพฤติกรรมใหม่ๆพร้อมทั้งเกิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น สอดคล้องตามแนวคิดของโคลเบอร์ก (Kohlberg) (8) ที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้น สามารถกระตุ้นให้เกิดเร็วขึ้นได้โดยวิธีการฝึกฝน ฝึกหัด การสอนที่เหมาะสม และการจัดเกลาในรูปของการเลียนแบบ เกิดจากการเรียนรู้ ตามตัวแบบที่ดี เด็กก็จะซึมซับพฤติกรรมได้อย่างง่ายดาย ทำให้เมื่อเด็กกลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมการเล่านิทานโดย พ่อแม่แล้ว พฤติกรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อดีขึ้น ส่งผลให้ในระยะหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมในเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัก ไหวหากิจ(53) ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้วินัยในตนเองของเด็ก ปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ นักเรียนชั้น อนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี พบว่า 1)เด็กปฐมวัยและที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและการ จัดกิจกรรมการเล่นเกมแบบร่วมมือ มีการรับรู้วินัยในตนเองหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่ม ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเล่นเกมแบบร่วมมือ 2)เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมมีการรับรู้วินัย ในตนเองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกัน โดยหลังการทดลอง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง กว่าก่อนการทดลอง จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้นิทานประกอบภาพซึ่งเป็นแม่แบบที่เด็กให้ความสนใจมากที่สุด ตามผลการวิจัยของ นฤมล จิวแพ(47) ศึกษาผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อ พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทาน ประกอบภาพสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพ ด้วยเหตุนี้ การเล่านิทานจึงสามารถทำให้จริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็ก ปฐมวัยเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัย และจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อในเด็ก ปฐมวัยของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และผลของคะแนนจริยธรรมด้าน ความมีวินัยและคะแนนจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยที่ประเมินพฤติกรรมจริยธรรม โดยพ่อแม่ และโดยครูของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง มีความแตกต่างกัน

และพบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน โดย ก่อนการทดลองและหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อในเด็กปฐมวัยของกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า การที่เด็กปฐมวัยในกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมบางด้านสูงกว่าก่อนการทดลองนั้น สุนน อมรวิวัฒน์ (38)กล่าวว่า เป็นเพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทั้งในสถานศึกษา สิ่งแวดล้อมอื่นๆ ครอบครัวกลุ่มเพื่อน ชุมชน วัฒนธรรมทางสังคม สื่อต่างๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม สิ่งที่ดีและไม่ดี เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ และในการจัดกิจกรรมการเล่นทางโรงเรียน ผู้วิจัยไม่สามารถปิดกั้นการรับรู้จากสื่อต่างๆของเด็กได้ ซึ่งอาจมีการสอดแทรกเข้ามาในระหว่างที่ทำการวิจัยได้ และจากการสอบถามข้อมูลภายหลังที่เก็บข้อมูลเสร็จแล้วได้ทราบว่าครูในชั้นเรียนมีการทำประเมินผลงานของตนเอง ซึ่งทำในลักษณะใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้ จึงอาจทำให้ส่งผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลในกลุ่มควบคุมได้ และครูเข้าใจว่าไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มควบคุม เป็นข้อมูลที่ เป็นสาเหตุให้เด็กปฐมวัยในกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันได้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรนัดติดตามผล ในระยะยาว หลังจากทำกิจกรรมเล่นก่อนนอนโดยพ่อแม่แล้ว เพื่อประเมินความต่อเนื่องที่มีผลต่อเด็ก สามารถกระทำพฤติกรรมจริยธรรม ในระยะยาว ได้หรือไม่ ควรมีการพัฒนาในกลุ่มอื่นๆ โดยผู้เล่นก่อนนอนไม่จำเป็นต้องเป็นพ่อแม่แต่ให้เป็นผู้ที่ดูแลเด็ก
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมด้านอื่นของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมอื่นๆ และช่วงเวลาอื่น เช่น กิจกรรมศิลปะ การเล่นเกมส์ การร้องเพลง ก่อนโรงเรียนเข้า ก่อนและหลังกิจกรรมกลางแจ้ง เป็นต้น ในงานวิจัยนี้ เป็นการเล่นก่อนนอนเพียงอย่างเดียว
3. ควรมีการนำนิทานด้านความมีวินัยและด้านความเอื้อเฟื้อไปทดลองใช้กับเด็กระดับอายุแตกต่างกันออกไป

EFFECT OF BEDTIME STORYTELLING BY PARENTS ON MORAL BEHAVIORS IN PRESCHOOL CHILDREN

SAITHIP BUMBUTPAI 4837538 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH), MAJOR IN FAMILY HEALTH

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PIYATHIDA KACHORNCHAIKUL, Ph.D. (EDUCATIONAL PSYCHOLOGY), SUPORN APINUNTAVEJ, Dr., CERTIFICATE IN CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY, Ph.D. (FAMILY MEDICINE), WIRIN KITTIPICHAI, Ph.D. (APPLIED BEHAVIORAL SCIENCE RESEARCH)

EXTENDED SUMMARY

Background and Rationale of the Research

To implement the Tenth National Economic and Social Development Plan (B.E. 2550 - 2554) under a holistic concept of “people-centered development” in every dimension, Strategy 1 focuses on people development in dimensions of ethics and knowledge in order to attain “sustainable happiness society” (1) in which the development of learning must go along with the development of mind. This Plan is consistent with the National Education Act, B.E. 2542 and its amendment (No. 2), B.E. 2545 prescribes objectives and principles in Chapter 1, General Provisions, Article 6 that the education must be provided to develop Thai people to make them perfect physically, mentally, intellectually, skillfully, morally, ethically and culturally so that they could live with others happily (2). This would give future long-term effects to the entire society and nation resulted by quality citizens.

To build up children to have generosity, self-discipline and responsibility to themselves, their family, community and society, and to respect and maintain social rules, the Preschool Education Curriculum Year 2003 prescribes that people development is a desirable qualification in children (3).

The material culture has influenced both thought and mind of Thai people while it also weakens Thai people's living. The relationship among people in the society has been changing. Discipline is an essential foundation in democratic countries. This could be generally seen when passengers scramble for getting on and getting off buses, walk across a road under the overpass, and throw away garbage anywhere, etc. In addition, Thai people are traditionally friendly, kind and generous. But, at present, they have some hidden interest, have no sincerity and have more selfishness (4). The evidence could be seen on various messages posted on buses that "please offer seats to monks, disabled and pregnant women", which confirms that generosity has been ignored. Phaitoon Sinlarat (5) stated that ethics and generosity were so essential at present, particularly in a competition-based society where selfishness spreads widely. Our youths have been familiar with competition from kindergarten to university and career until, sometimes, they greatly ignored morality. Thus, for people development in competitive situation, morality must get along with education. In particular, preschool children are at a period of quick physical growth, if compared with other ages, and their brain growth should be focused. The learning quality at this age would, at all aspects, greatly affects child development, and it could encourage desirable behavior (8) (9). Lawrence Kohlberg (11), a psychologist, believed that the intellectual and emotional development was a basis of moral development. Learning to use moral rationales by preschool children is on the pre-level. Thus, to understand concrete characteristics more than abstract ones, good and right foundation must be initiated at this age. The development must be going on step by step. So, to allow children to have learning and moral value in other advanced level, those children must be prepared and trained to rationalize at primary stages when they are young, which will be a basis of their advanced moral rationalization when they are at a proper age. For preschool children at ages of 5-6, they are able to listen, understand and act by instructions. They are eager to listen and tell stories, put questions, imagine, pay attention to their surroundings, and express various behaviors, e.g. coordinating, listening, etc. These children start learning about competition; so they usually have quarrels or scramble for toys (12) (13). Hence, discipline and generosity must be rooted when a child was born. Children must be also encouraged to

learn about self-control. These qualities mainly rely on the child-rearing by each family (16).

Family is the best social unit to bring up a child because it is a primary institution directly influencing his behavior. That child will benefit or harm the society, it partly depends on the family condition and methods of child-rearing where the child's thought is molded. Moreover, the parents have duties of bringing up their child to have perfect physical body and mind, and of helping them engage all development aspects (16) (17) (18).

Therefore, the parents should encourage proper behavior in their child by using various methods; for example, bedtime storytelling could help the parents communicate with their child. Expression of love and good affections could heal children's bad habits. (18) (19)

Storytelling is a method helping children develop their behavior, morality, discipline and generosity. The performers in tales could stimulate children's interest and desire to imitate the behavior of any performers they felt favorable. Tales inserted with morality and ethics could grow good behavior in children's mind. Good and bad effects of actions could be conveyed through those performers. In addition, telling tales to children could encourage children to think. The parents might put open-ended questions to stimulate children to seek for answers so that they could develop their critical and moral thinking. (20) (21) (22) This is consistent to Duangduan Panthumnawin (23) and Nidda Hongwiwat (24) that allowing children to imitate good behavior of tale performers was a method the psychologists believed that children would achieve the best learning because it taught them various habits and behaviors. Furthermore, it helped improve children's personalities and behavior to be the same to performers they liked. The most suitable time of storytelling is before the bedtime, either day or night because children stayed still and waited for their relax time. This is to prepare children for a calm relaxation.

By the above reasons, the Researcher was interested in examining the bedtime storytelling by parents to develop moral behavior in terms of discipline and generosity in preschool children who were studying Kindergarten 2 in kindergartens under the supervision of The Office of Basic Education Commission, Nakhon Nayok Province because no research on this matter has ever been conducted there. In

addition, the Researcher wanted to arrange the activities to promote parents and child caregivers about child development, which would be linked to the activities of general hospitals, school curriculums and Saiyairak Project, which were joint services of the Ministry of Public Health aiming to develop parents' quality to have knowledge, attitude and skills of bringing up preschool children. The main objective was at a proper physical and mental development (25). This is consistent to a vision of Baan Na Kindergarten, which aims to develop children to be quality and good people while the communities have been involved in providing them some experiences (26). The results of this research would be a guideline of developing the storytelling forms by parents to promote morality in preschool children.

General Objective

To study results of bedtime storytelling by parents on moral behaviors in terms of discipline and generosity in preschool children.

Specific Objectives

1. To compare between pre-experimental and post-experimental moral behaviors in terms of discipline in preschool children in the experimental group.
2. To compare between pre-experimental and post-experimental moral behaviors in terms of discipline in preschool children between the experimental group and the control group.
3. To compare between pre-experimental and post-experimental moral behaviors in terms of generosity in preschool children in the experimental group.
4. To compare between pre-experimental and post-experimental moral behaviors in terms of generosity in preschool children between the experimental group and the control group.

Methodology

This research was an quasi-experimental research with an aim at studying the results of bedtime storytelling by parents on moral behaviors in preschool children. This research implemented Kohlberg's theory to develop morality in preschool children. The sample group of this research consisted of preschool girls and boys at

ages of 5-6 who were studying at Kindergarten 1 and 2 at Baan Na Kindergarten (Wat Chang), and tales were the experimental instrument of this research. The data was analyzed and presented pursuant to the results under the Connectionism Theory.

The sample group comprised preschool girls and boys at ages of 5-6 who were studying at the kindergarten level in Nakhon Nayok Province and they were selected subject to the determined criteria. There were 30 subjects in the experimental group and another 30 in the control group. The children in the experimental group have received morality-oriented storytelling activities transferred by their parents based on the learning activity plan set up by the Researcher at the School. Meanwhile, the control group has received a normal curriculum provided by the School.

The research instrument consisted of some pictorial tales, which included 6 tale books affecting moral behaviors in terms of discipline and generosity: 3 books for discipline and another 3 ones for generosity so that they were read by parents before children's bedtime. Among those 6 tales, 5 out of them were written by other authors and another one was written by the Researcher. The tale contents were as follows:

1. Discipline:

- Look Mee Rian Roo - To root children to have discipline and to respect others' right.
- Noo Tom Tuen Sai - To root children to have discipline in terms of doing personal activities by themselves and respect others' opinion.
- Hong Samut Kong Chan - To root children to have honesty and take care of public properties

2. Generosity:

- Puen Mai Kong Pinky - To root children to have physical offering
- Moo Noi Kee Huang - To root children to have money offering
- Nok Yoong Pho Sia Sala - To root children to have mental offering

In this research, the bedtime storytelling activities by parents for moral behaviors in preschool children have been arranged. The experiment and data collection have been done from 31 January 2008 to 7 March 2008.

The instrument for data collection consisted of 4 parts: 1) general questionnaire for parents; 2) learning test for moral behaviors in preschool children; 3) moral behavior evaluation by parents; and 4) moral behavior evaluation by teacher.

The period of experiment and data collection before and after the experiment lasted 4 weeks.

The statistics used in the data analysis included the frequency distribution, percentage, arithmetic mean, Standard Deviation, and Chi-square test to analyze general data of the sample group. The Independent Sample t-test and Paired Sample t-test were used to compare the differences between pre-experimental and post-experimental average scores on moral behaviors between preschool children in the experimental group and the control group.

Conclusion

Part 1: General information of the sample group

This included age and gender of preschool children, level of education of parents, career of parents, and income of parents. The results showed that, for ages of preschool children in the experimental group and the control group, about 70.0% of children in the experimental group was at age of 5 - 5.6 while 66.67% of children in the control group was at ages of 5 - 5.6. The average age of both groups was similar; the average age of the experimental group was 5.04 (SD = 0.028) and that of the control group was 5.05 (SD = 0.029). The proportion between preschool girls and boys was quite close or 46.67% of the experimental group was boys while 53.33% was girls. About 50.0% of the control group was boys and another 50.0% was girls. About 30.0% of fathers to children in the experimental group completed the senior secondary/vocational levels while most fathers or 40.0% in the control group completed the junior secondary school. Most mothers of the experimental group and control group completed the junior secondary school or at 26.7% and 40.0%. Most fathers of the experimental group and control group were labors or at 56.7% and 53.3% respectively. Most mothers of the experimental group and control group were labors or at 40.0% and 53.3% respectively. Most fathers of the experimental group earned some income at 2,001 - 7,000 baht and 7,001 - 12,000 baht or at 40% while most fathers of the control group or at 43.3% earned some income not more than 2,000 baht. Most mothers earned some income between 2,001 - 7,000 baht or at 40.0% and 43.3% respectively. Both experimental group and control group had indifferent

demographic frequency, e.g. age, gender of preschool children, level of education of parents, career of parents, and monthly income of parents.

Part 2: Comparison of moral behavior scores in preschool children

2.1 Comparison of moral behavior scores in term of general discipline

2.1.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 3.93 and 3.77, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 7.63 and 4.43, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.1.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 3.93 and 7.63. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general discipline before and after the experiment were 3.77 and 4.43. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

2.2 Comparison of moral behavior scores in term of general generosity

2.2.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 2.93 and 3.17, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 7.50 and 3.80, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.2.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 2.93 and 7.50. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general generosity before and after the experiment were 3.17 and 3.80. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

2.3 Comparison of moral behavior scores in term of self-discipline

2.3.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 2.13 and 2.47, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 3.13 and 2.17, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.3.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of self-discipline of the experimental group were 2.13 and 3.13. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of self-discipline before and after the experiment were 2.47 and 2.17. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

2.4 Comparison of moral behavior scores in term of group discipline

2.4.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 1.90 and 2.00, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 3.83 and 2.20, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.4.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of group discipline of the experimental group were 1.90 and 3.83. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of group discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of group discipline before and after the experiment were 2.00 and 2.20. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

2.5 Comparison of moral behavior scores in term of physical generosity

2.5.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 1.60 and 1.43, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 2.87 and 1.53, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.5.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of physical generosity of the experimental group were 1.60 and 2.87. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of

physical generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of physical generosity before and after the experiment were 1.43 and 1.53. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of physical generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

2.6 Comparison of moral behavior scores in term of money offering

2.6.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental group and the control group were 0.80 and 0.80, which, by the statistic test, there was no significant difference ($p\text{-value} = 1.00$). After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental group and the control group were 1.90 and 1.00, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

2.6.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of money offering of the experimental group were 0.80 and 1.90. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of money offering before and after the experiment were 0.80 and 1.00. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering indifferent to their pre-experimental average scores.

2.7 Comparison of moral behavior scores in term of mental generosity

2.7.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the experimental group and the control group were 1.53 and 1.40, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the

experimental group and the control group were 1.63 and 1.43, which, by the statistic test, there was a significant difference.

2.7.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of mental generosity of the experimental group were 1.53 and 2.17, which there was no significant difference.

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of mental generosity of the control group were 1.40 and 1.43, which there was no significant difference.

Part 3: Comparison of moral behavior scores in preschool children by parents

3.1 Comparison of moral behavior scores in term of general discipline

3.1.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 31.83 and 32.03, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 40.00 and 31.43, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.001$).

3.1.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 31.83 and 40.00. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general discipline before and after the experiment were 32.03 and 31.43. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

3.2 Comparison of moral behavior scores in term of general generosity

3.2.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 30.63 and 30.70, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 39.80 and 31.43, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

3.2.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 30.63 and 39.80. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$) (Table 3). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general generosity before and after the experiment were 30.70 and 31.43. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

3.3 Comparison of moral behavior scores in term of self-discipline

3.3.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 18.33 and 17.83, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 20.03 and 17.93, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

3.3.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of self-discipline of the experimental group were 18.33 and 20.03. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-

discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of self-discipline before and after the experiment were 17.83 and 17.93. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

3.4 Comparison of moral behavior scores in term of group discipline

3.4.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 13.87 and 13.87, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 19.90 and 14.30, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

3.4.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of group discipline of the experimental group were 13.87 and 19.90. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of group discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of group discipline before and after the experiment were 13.87 and 14.30. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

3.5 Comparison of moral behavior scores in term of physical generosity

3.5.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 8.87 and 8.13, which, by the statistic test, there was no significant difference.

After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 13.97 and 8.33, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

3.5.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of physical generosity of the experimental group were 8.87 and 13.97. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of physical generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of physical generosity before and after the experiment were 8.13 and 8.33. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of physical generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

3.6 Comparison of moral behavior scores in term of money offering

3.6.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental group and the control group were 8.17 and 8.17, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental group and the control group were 13.80 and 8.47, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

3.6.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of money offering of the experimental group were 8.17 and 13.80. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of money offering before and after the experiment were 8.17 and 8.47. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-

experimental average scores on moral behaviors in term of money offering indifferent to their pre-experimental average scores.

3.7 Comparison of moral behavior scores in term of mental generosity

3.7.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the experimental group and the control group were 8.50 and 8.13, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the experimental group and the control group were 14.50 and 9.13, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} = < 0.01$).

3.7.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of mental generosity of the experimental group were 8.50 and 14.50. By the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, it significantly achieved pre-experimental scores and post-experimental average scores on moral behaviors in term of mental generosity at 8.13 and 8.73. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering indifferent to their pre-experimental average scores.

Part 4: Comparison of moral behavior scores in preschool children by teachers

4.1 Comparison of moral behavior scores in term of general discipline

4.1.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 30.43 and 29.73, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general discipline in the experimental group and the control group were 37.37 and 29.97, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.001$).

4.1.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 30.43 and 37.37. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general discipline before and after the experiment were 29.73 and 29.97. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

4.2 Comparison of moral behavior scores in term of general generosity

4.2.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 30.63 and 29.97, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of general generosity in the experimental group and the control group were 42.23 and 30.20, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.2.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors of the experimental group were 30.63 and 42.23. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of general generosity before and after the experiment were 29.97 and 30.20. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of general generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

4.3 Comparison of moral behavior scores in term of self-discipline

4.3.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 18.33 and 18.23, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of self-discipline in the experimental group and the control group were 23.03 and 18.50, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.3.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of self-discipline of the experimental group were 18.33 and 23.03. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of self-discipline before and after the experiment were 18.23 and 18.50. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

4.4 Comparison of moral behavior scores in term of group discipline

4.4.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 17.03 and 16.70, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of group discipline in the experimental group and the control group were 22.80 and 18.70, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.4.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of group discipline of the experimental group were 17.03 and 22.80. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of group

discipline than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of group discipline before and after the experiment were 16.70 and 17.07. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of self-discipline indifferent to their pre-experimental average scores.

4.5 Comparison of moral behavior scores in term of physical generosity

4.5.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 8.63 and 8.83, which, by the statistic test, there was no significant difference.

After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of physical generosity in the experimental group and the control group were 13.70 and 8.87, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.5.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of physical generosity of the experimental group were 8.63 and 13.70. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of physical generosity than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of physical generosity before and after the experiment were 8.83 and 8.87. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of physical generosity indifferent to their pre-experimental average scores.

4.6 Comparison of moral behavior scores in term of money offering

4.6.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental group and the control group were 8.57 and 8.43, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of money offering in the experimental

group and the control group were 11.40 and 10.43, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.6.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of money offering of the experimental group were 8.57 and 11.40. By the statistic test, after the experiment, the experimental group significantly achieved higher post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering than the pre-experimental average scores at a statistic test level ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, the results showed that the average scores on moral behaviors in term of money offering before and after the experiment were 8.43 and 10.43. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering indifferent to their pre-experimental average scores. (Table 4)

4.7 Comparison of moral behavior scores in term of mental generosity

4.7.1 Between the experimental group and control group

Before the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the experimental group and the control group were 8.33 and 8.50, which, by the statistic test, there was no significant difference. After the experiment, the average scores on moral behaviors in term of mental generosity in the experimental group and the control group were 11.80 and 9.03, which, by the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$).

4.7.2 In the experimental group and control group

The average pre-experimental and post-experimental scores on moral behaviors in term of mental generosity of the experimental group were 8.33 and 11.80. By the statistic test, there was a significant difference ($p\text{-value} < 0.01$). For the control group, it significantly achieved pre-experimental scores and post-experimental average scores on moral behaviors in term of mental generosity at 8.50 and 9.03. After the statistic test, it was found that the control group achieved the post-experimental average scores on moral behaviors in term of money offering indifferent to their pre-experimental average scores.

Table 5 Summary of hypothesis testing

Hypothesis	p-value	Results of hypothesis testing
1. Pre-experimental average scores on moral behaviors in term of discipline in preschool children between the experimental group and the control group were not different.	0.657	Accepted
2. Pre-experimental average scores on moral behaviors in term of generosity in preschool children between the experimental group and the control group were not different.	0.387	Accepted
3. The experimental group's post-experimental average scores on moral behaviors in term of discipline in preschool children were higher than those of the control group at statistic significance.	<0.01	Accepted
4. The experimental group's post-experimental average scores on moral behaviors in term of generosity in preschool children were higher than those of the control group at statistic significance.	<0.01	Accepted
5. The experimental group's post-experimental average scores on moral behaviors in term of discipline in preschool children were higher than its pre-experimental average scores at statistic significance.	<0.01	Accepted
6. The experimental group's post-experimental average scores on moral behaviors in term of generosity in preschool children were higher than its pre-experimental average scores at statistic significance.	<0.01	Accepted
7. The control group's pre-experimental average scores and post-experimental average scores on moral behaviors in term of generosity in preschool children were not different.	0.062	Accepted

Conclusion and Discussion

The sample group of this research was the preschool children at ages of 5-6. The average age of both groups was close or the average age of the experimental group was 5.04 (SD = 0.028) while that of the control group was 5.05 (SD = 0.029). These children were studying at Kindergarten 1 and 2 at a kindergarten in Nakhon Nayok. This sample group was suitable for this research because the preschool children at ages of 5-6 are on the maximum brain growth period if compared with other ages. The learning quality at this age takes high effects to all their development aspects, and the desirable behaviors can be promoted (8) (9). Kohlberg (11) also indicated that learning for moral rationalization by preschool children could be done. They would understand concrete matters rather than abstract matters. Thus, good and right foundation should be done at this age. Children development would be going on step by step. This is consistent to Kohlberg (11) who studied the correlation between moral development and ages of American children at 7-16 years old. He found that personal morality has been developed by age. Age was positively correlated with their moral development. That is, the older they were, the higher moral development they had. Thus, it is good to have bedtime storytelling with contents about discipline and generosity. The bedtime storytelling by parents was based on the activity plant set up by the Researcher. The experimental group covered 30 preschool children at Baan Na Kindergarten (Wat Chang), Amphoe Baan Na, Nakhon Nayok. The control group covered 30 preschool children at Ongkarak Kindergarten (Padung Pracharak), Amphoe Ongkarak, Nakhon Nayok. These children were selected pursuant to established criteria, that is, they did not have any physical, mental and emotional diseases obstructing them to participate in the activities. They also lived with their parents throughout the research period. For involved parents, they had no critical diseases and were literate. The involved teachers were permanent teachers for those classes throughout the educational year 2007. The parents and teachers, who were main care givers to and lived with children throughout the research period, were selected in order to monitor child behaviors continuously, and to reduce the possible data deviation. Moreover, the sample group of this research was in different schools and each was far away about 20 km.; so this could prevent the information sharing between them while conducting the research. Hence, the results were valid, reliable

and referable to relevant populations. The results showed that the pre-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline and generosity in preschool children in the experimental group and the control group were indifferent. The pre-experimental average scores on moral behaviors in term of general discipline and generosity and each aspect of discipline and generosity in preschool children in the experimental group and the control group were indifferent. This could be explained that the initial demographic qualifications of both groups were similar. After a statistic testing the differences of general information about both groups, their demographic frequency was not different at a statistic test level ($p>0.05$). The proportion of preschool girls and boys was quite close. Most fathers of preschool children completed the senior secondary school/vocational school (30.0%) while most mothers completed the junior secondary school (26.7%). Most fathers and mothers were labors (56.7% and 40.0% respectively). The income of most fathers and mothers was at a range of 2,001 - 7,000 baht per month (40.0% and 40.0% respectively). The basic characteristics of parents in both groups were similar. The Researcher has not yet arranged discipline and generosity activities for either group; so both preschool children groups were likely to develop the same moral behaviors in term of general discipline and generosity and each aspect of such. As a result, the average moral behavior scores in term of general discipline and generosity and each aspect of such in preschool children were not different. It was found that, after the experiment, the average moral behavior scores in term of general discipline and generosity in preschool children in the experimental group were higher than those of the control group. This result was consistent to the moral behavior scores in preschool children as evaluated by parents and teachers. This could be explained that the experimental group receiving the bedtime storytelling activities pursuant to the activity plan could attain more moral behaviors than the control group who received a normal teaching provided by the school only. This is evident that all 6 tales were an influential model to children. Tales stimulated children to learn about performers' actions, and to pay attention to events in those tales. The performers in tales could motivate children's interest, draw their mind and encourage desirable behavior because the children at this age prefer imitating their favorable behavior. Therefore, tales are models of rooting moral behaviors in term of discipline and generosity for these preschool children. This

is also another process of making children have better discipline and generosity. This is consistent to Tassanee Intrabumrung (51) who used storytelling activities before going back home. The research was conducted to study self-discipline in preschool children at ages of 5-6 during 8 weeks. She found that the preschool children receiving storytelling activities before going back home attained more self-discipline. Also, Sasinan Nilchan (44) studied the results of using the storytelling on self-discipline in preschool children studying at Kindergarten 1 and living in Khlong Toei slums. The results showed that, after such storytelling activities, those children significantly achieved higher behavior scores on self-discipline, and changed their discipline in relation to responsibility, honesty, punctuality and self-control at a statistic level of <0.01 . Narumon Jewpae (47) studied the effect of pictorial storytelling to the generosity of preschool children at ages of 5-6. She found that the generosity of such preschool children after receiving the pictorial storytelling activities was significantly higher than that before such activities at a statistic test level of 0.01. Moreover, Pimpilai Thongpaiboon (55) conducted a comparative research about the generosity of children as learned from models in pictorial tales and models in hand-puppet tales. The generosity of the experimental group was significantly higher than the control group at a statistic test level of 0.05. This is evident from these researches that storytelling in preschool children made them learn through what they liked. After ending each tale, its content was also summarized to allow the children to revise, emerge the conceptual thinking, and collect some information from that tale so that they could have good memory. All 6 tales in this research could be divided into 2 parts; 3 tales for each part. All tales took 4 weeks. Each tale would be repeated in each week to revise the children to understand the behaviors to be rooted in them, and to encourage them to enjoy with that storytelling because if the child remembered the tale story, he would help his parents tell the story although he used to listen to it (57). By this reasons, storytelling helps increase moral behaviors in term of discipline and generosity in preschool children. Thus, the average moral behavior scores on discipline and generosity in preschool children in the experimental group were higher than those in the control group. Also, the average moral behavior scores on discipline and generosity in preschool children in the experimental group as evaluated by parents and teachers were higher than those in the control group. It is also found that the post-experimental

average moral behavior scores on discipline and generosity in preschool children in the experimental group were higher than their pre-experimental average scores. This result was consistent to the moral behavior scores in preschool children as evaluated by parents and teachers. This could be explained that bedtime storytelling helped preschool children engage higher discipline and generosity as they were molded by those tales. The influence of tale models affected the children's perceptive behavior in term of discipline and generosity. This is consistent to Duangduan Panthumnawin (23) that one good method of promoting and developing morality was to imitate models. The psychologists believed that it was only one method carried out while the children did not recognize that they were persuaded. This result was consistent to other researchers, e.g. a research of Varee Niyom (65) studying the children in Kindergarten 2. The results showed that the children listening to Jataka tales attained moral behaviors in term of kindness higher than those in the control group. The results of research conducted by Pimpilai Thongpaiboon (55) in preschool children at ages of 4-6 showed that those children looking models in pictorial tales had higher generosity than those not looking the models. The performers in tales helped preschool children develop new behaviors and improve existing ones. This result was consistent to Kohlberg (8) that human moral development could be accelerated by training, practicing, teaching and refining in form of imitating or learning from good models. When the children in the experimental group have received the storytelling activities by their parents, their discipline and generosity were better. This resulted to higher post-experimental average moral behavior scores in those preschool children in the experimental group were higher than the pre-experimental average scores. This result was also consistent to a research of Supak Weihakit (53) in her comparative study on the perception of self-discipline in preschool children at ages of 5-6 who have listened to moral tales and played participatory games. This was found that: 1) preschool children receiving moral tale and participatory game activities had no difference of perception about self-discipline after completing the experiment. The group receiving moral tale activities gained higher average scores than the group receiving participatory game activities; 2) preschool children receiving moral tale activities significantly had higher perception of self-discipline if compared between pre-experimental and post-experimental scores. In this research, pictorial tales were used

as the models. According to Narumon Jewpae (47) who studied the effect of pictorial storytelling to the generosity of 15 preschool children at ages of 5-6 who were studying in Kindergarten 2. She found that the generosity of such preschool children after receiving the pictorial storytelling activities was significantly higher than that before such activities. By these reasons, storytelling enabled to increase preschool children's morality in term of discipline and generosity. The post-experimental average moral behavior scores on discipline and generosity were higher than the pre-experimental average scores. Furthermore, the post-experimental average moral behavior scores on discipline and generosity as evaluated by parents and teachers were higher than the pre-experimental average scores. However, the pre-experimental and post-experimental average moral behavior scores on discipline and generosity in preschool children in the control groups were not different. Sumon Amornwiwat (38) stated that either direct or indirect learning might be emerging in educational institutes, other environments, family, friends, communities, social culture, and media. Either good or bad matters could be learned and learning would last one's life. Teaching and learning in an educational institute could encourage learning and develop learners to be perfect. In arranging bedtime storytelling activities by the school, the Researcher was unable to obstruct children's learning from other media during the research period. From the information search after the completion of data collection, the Researcher learnt that the teachers in related classes carried out their performance evaluation, which was similar to this research. This factor may affect the data analysis in the control group, but such teachers understood that their evaluation should not take any effect to the control group. This may be a reason why the preschool children in the control group gained indifferent pre-experimental and post-experimental average scores.

Suggestions

1. The results should be monitored in a long term after applying the bedtime storytelling activities by parents in order to measure if the children will have moral behaviors in the long term. This development may be done in other children groups and the storytellers may not be parents, but other caregivers.

2. Other moral behaviors in preschool children should be studied by applying other activities and different periods, e.g. art, games, songs before or after school hours, or outdoor activities, etc. because this research covered only the bedtime storytelling.

3. Tales with contents about discipline and generosity should be experimented in other children at different ages.

รายการอ้างอิง

1. คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2549.
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา; 2542.
3. กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร. 2546.
4. อุมพร ตรังคสมบัติ. สร้างวินัยให้ลูกคุณ. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: ชันดีการพิมพ์; 2546.
5. ไพฑูรย์ สินลารัตน์. ความรู้คุณธรรม รวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2542.
6. จันทนา ภาคกงและคณะ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 56 โครงการวิจัยเรื่อง “การปลูกฝังวินัยของคนในชาติ” โครงการย่อยที่ 1 : การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร; 2539.
7. สงบ ถังโส. ผลการเล่นเกมนการศึกษาต่อพฤติกรรมทางสังคมด้านความเอื้อเฟื้อและด้านความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา]. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2544.
8. ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2533.
9. เขียวภา เดชะคุปต์. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค. 2542.
10. ปิยะธิดา ขจรชัยกุล. การพัฒนากระบวนการคิดแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดทฤษฎีสติกา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
11. Helem Bee. Moral Development. The Developing Child London. United States of America; 1975:299-317.
12. นกเนตร ธรรมบวร. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.

13. รัตนาภา เกริกการณชัย. การเล่านิทานเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว]. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2547.
14. พัทรี สวนแก้ว. จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมลการพิมพ์. 2526.
15. อรพรรณ สุ่มประดิษฐ์. พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัยและระดับขั้นการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์การเล่นแบบไทยและการเล่นที่จัดอยู่ทั่วไป. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2533.
16. กุลยา ตันติผลาชีวะ. การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2542.
17. นิตยา ไสงาม. การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองตามความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กอนุบาลในจังหวัดศรีสะเกษ. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2543.
18. อัมไพพรรณ ปัญญาโรจน์. การอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม; 2545.
19. กัลยา นิมจิตต์. ศึกษารูปแบบการเล่านิทานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2545.
20. กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ. ผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบละครสร้างสรรค์ต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2547.
21. เกตุทิพย์ โยธา. การใช้นิทานประกอบคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กอนุบาล 1 โรงเรียนพื้งครัดน์ จังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์]. นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2546.
22. สิตวรรณ โคดดารา. ผลการใช้ภาพกระดับประกอบการเล่านิทานเพื่อส่งเสริมจริยธรรม ด้านความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2545.

23. ดวงเดือน พันธุมนาวิน. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช; 2524.
24. นิดดา หงษ์วิวัฒน์. สอนลูกให้กตัญญู. กรุงเทพฯ: แสงแดดการพิมพ์; 2544.
25. กรมอนามัย. กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือวิทยากร โรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมสุขภาพ. ม.ป.ป.
26. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2549. นครนายก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครนายก; 2549.
27. บุญมี แทนแก้ว. จริยศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้ง เฮาส์; 2539.
28. วศิน อินททสระ. จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ: โอสมการพิมพ์; 2518.
29. พยอม อิงคตานุวัฒน์. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล; 2524.
30. ประภาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543.
31. ไสว มาลาทอง. คู่มือการศึกษาจริยธรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักบริหาร นักปกครอง และประชาชนผู้สนใจทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา; 2542.
32. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์; 2546.
33. พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุษย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
34. ชีราพร กุลนันทน์. การพัฒนาลักษณะนิสัยทางจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; 2543.
35. จรรยา สุวรรณทัตและคณะ. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช; 2521.
36. กุลยา ดันติผลาชีวะ. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์; 2547.
37. พูนสุข บุญยสวัสดิ์และคณะ. เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: ชมรมไทย-อิสราเอล; 2523.
38. สุมณ อมรวิวัฒน์ และองค์การ อินทรมพรรย์. เอกสารสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 11-15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราธิราช : นนทบุรี; 2524.
39. กุลยา ดันติผลาชีวะ. คุ้ยปัญหาลูกปฐมวัย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่แอ๊ปเปิ้ล ฟรืนด์; 2549.
40. สุดใจ เหล่าสุนทร. ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย; 2517.

41. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. คู่มือครูเพื่อพัฒนาจิตพิสัยในระบบการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ; 2540.
42. พิสิษฐ์ ตันทาวณิช. การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความขยัน อดทน ประหยัดและอดออม. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ; 2542.
43. สุรางค์ จันทรเฒ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หทัยปากเกร็ด; 2518.
44. ศศินันท์ นิลจันทร์. ผลของการจัดกิจกรรมเล่นิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2547.
45. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. การสร้างเสริมวินัย คู่มือแนะแนวการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว; 2537.
46. สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาเด็ก. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช; 2543.
47. นฤมล จิวเพ. ศึกษาผลการเล่นิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2549.
48. กรมการศาสนา. ศีลธรรมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา; 2521.
49. สมคิด ไชยชนะบุรณ์. การสอนจริยศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2535.
50. วิลาวัลย์ เผือกพวง. พฤติกรรมความเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย และความสามารถในการใช้กล่อมเนือมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2536.
51. ทศนีย์ อินทรบำรุง. วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนกลับบ้าน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2539.
52. จินดา น้ำเจริญ. การศึกษาความมีวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมลักษณะนิสัย แบบวางแผน ปฏิบัติและทบทวน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2540.

53. สุภัค ไหวหากิจ. เปรียบเทียบการรับรู้วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานคติธรรมและการเล่นเกมแบบร่วมมือ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2540.
54. ھرรษา แดงบุญเรือง. การเล่นนิทานที่มีต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3.[วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2548.
55. พิมพิไล ทองไพบูลย์. การเปรียบเทียบการเรียนรู้พฤติกรรมเอื้อเฟื้อของเด็กจากตัวแบบในนิทานประกอบภาพ กับตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2529.
56. จีววรรณ กินาวงศ์. การศึกษาเด็ก. โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. พิษณุโลก: โรงพิมพ์พิมพ์เนส; 2526.
57. ไพพรรณ อินทนิล. เทคนิคการเล่นนิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2534.
58. เกริก ชื่นพันธ์. การเล่นนิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2539.
59. วาโร เฟ่งสวัสดิ์. การทำวิจัยการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น; 2544.
60. จินดา จำเริญ. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการใช้นิทาน. วารสารห้องสมุด; 2542. กรกฎาคม – กันยายน. 43(3). หน้า 56 – 64.
61. กุลยา ตันติผลาชีวะ. การเลือกนิทานสอนเด็ก. วารสารการศึกษาปฐมวัย; 2548. 9 (1). หน้า 30 – 37.
62. จีววรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์; 2545.
63. วรรณิการ์ มณีวรรณ. การมีส่วนร่วมของพี่เลี้ยงเด็กและครอบครัวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยกรณีศึกษา ศูนย์สาธิตพัฒนาเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข; 2548.
64. ทรงพร สุทธิธรรม. การศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการขยายการยึดตนเองเป็นศูนย์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2534.
65. วารี นิยมธรรม. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบจาก “นิทานชาดก” เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในนักเรียนชั้นอนุบาล 2 อายุ 5-6 ปี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2536.

66. จันทรดี ถนอมคล้าย. การพัฒนาวินัยในตนเองด้านความอดทนของเด็กก่อนประถมศึกษาที่มีสติปัญญาแตกต่างกัน ด้วยวิธีเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยมีการใช้คำถาม ก่อนระหว่างและหลังเล่านิทาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2539.
67. รติชน พียรยสถ์. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: หจก. เอมี เทรดคิง; 2543.
68. นัฐนันท์ หัสบำเรอ. เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2546.
69. ยุวดี เทียรณประสิทธิ์. การพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน. ม.ป.ท.; 2536.
70. สุภาพร สุวรรณศรีนนท์. ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2549.
71. เพ็ญศรี พิชัยสนธิ. อนามัยครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์; 2528.
72. พูนสุข ช่วยทอง. ครอบครัวและคุณภาพเด็ก. กรุงเทพฯ: วิฑูรย์การปก; 2548.
73. วราภรณ์ รักวิจัย. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์; 2540.
74. กฤษณี ภูพัฒน์. การศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2538.
75. ทิสนา เขมมณี และคณะ. หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2535.
76. ชุติพร พิศุทธิ์สุภฤทธิ. ศึกษาความสามารถในการสังเกตของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง “ชวนคุย ชวนร้อง ชวนเล่น”. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2537.
77. เสาวคนธ์ สาเอี่ยม. การศึกษาความสามารถในการจำแนกประเภทของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดส่งเสริมความรู้แก่ผู้ปกครอง “ให้เวลาสักนิด ใกล้ชิดลูกรัก”. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2537.

78. วราภรณ์ ปานทอง. การเล่นนิทานคติธรรมประกอบการเล่นบทบาทสมมติที่มีต่อพฤติกรรมทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยเด็กอายุ 5-6 ปี อนุบาลปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ; 2548.
79. Lemeshow, S. Hosmer, D.W. Klar, J.Lwanga, D.W., KlarJ., Lwanga, S. Adequacy of Sample Size in Health Studies.New York: John Wiley & Sons; 1990.
80. รัตนภรณ์ พลชา. ผลการใช้โปรแกรมพัฒนาพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัยในการเรียนโดยใช้ตัวแบบบุคคลจริงให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนภูกระดึงวิทยาคม อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา]. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2544.
81. ปิติพร วุทธยาภรณ์. เรื่องหมูน้อยขี่หวง. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: แสบปี๊ดคิดส์; 2549.
82. วันชนะ พิชิตภัยพาล. ลูกหมีเรียนรู้.กรุงเทพฯ: พงษ์วรรณการพิมพ์; 2547.
83. แม่हनอนแก้ว. หนูด้อมตีนสาย.กรุงเทพฯ: ไพลินเด็กเก่ง.
84. ปวีณา สารทิ. เพื่อนใหม่ของฟิงกี้. กรุงเทพฯ: ไพลินเด็กเก่ง.
85. จันทรเพ็ญ สุภาพล. นกยูงผู้เสียสละ.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พริ้นท์; 2546.
86. แม่हनอนแก้ว. รองเท้าหายไปในไหน.กรุงเทพฯ: ไพลินเด็กเก่ง.
87. กัลยา วาณิชบัญชา. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับบริหารและวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2549.

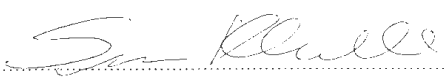
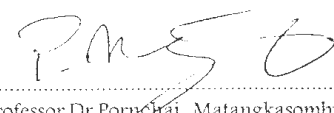
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูพงษ์ ปัญจมะวัต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.พิมสุภาวี่ จันทนะโสคติ ภาควิชาพยาบาลสาธารณสุข
คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ วงษ์อำษา ภาควิชาเอกอนามัยครอบครัว
คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ข

หนังสือรับรองโครงการวิจัยของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการทดลอง
ในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

	
No. MU 2007- 256	
Documentary Proof of Ethical Clearance The Committee on Human Rights Related to Human Experimentation Mahidol University, Bangkok	
Title of Project:	Effect of Bedtime Storytelling by Parent on Moral Behaviors in Preschool Children (Thesis for Master Degree)
Principle Investigator:	Miss Saithip Bambudpai
Name of Institution:	Faculty of Public Health
Approved by the Committee on Human Rights Related to Human Experimentation	
Signature of Chairman:	 (Professor Dr Srisin Khusmith)
Signature of Head of the Institute:	 (Professor Dr.Pornchai Matangkasombut)
Date of Approval:	- 7 DEC 2007
Date of Expiration:	- 6 DEC 2008

ภาคผนวก ก

เปรียบเทียบจริยธรรมที่เปลี่ยนแปลงจากการประเมินจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

การควบคุมค่าเฉลี่ยคะแนนจริยธรรมที่เปลี่ยนแปลงจากการประเมินจริยธรรมในเด็กปฐมวัย

จริยธรรมในเด็กปฐมวัย	กลุ่มทดลอง (n=30 คน)		กลุ่มควบคุม (n=30 คน)		t-test	df	p-value
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
ด้านความมีวินัยโดยรวม							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	3.70	1.442	0.67	1.184	8.904	58	< 0.001
ด้านความเอื้อเฟื้อโดยรวม							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	4.57	1.135	0.63	0.999	14.24	58	< 0.001
ความมีวินัยในตนเอง							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	2.00	0.910	0.70	0.750	6.040	58	< 0.001
ความมีวินัยในหมู่คณะ							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	1.93	0.785	0.250	0.714	8.945	58	< 0.001
ความเอื้อเฟื้อทางกาย							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	1.27	0.740	0.10	0.712	6.224	58	< 0.001
ความเอื้อเฟื้อกำลังทรัพย์							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	1.10	0.548	0.20	0.610	6.012	58	< 0.001
ความเอื้อเฟื้อทางจิตใจ							
ก่อนทดลองและหลังทดลอง	0.63	1.159	0.53	0.828	0.385	58	0.702

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของพ่อแม่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ที่ตรงกับตัวท่านและครอบครัว
ชื่อเด็ก.....ชื่อเล่น.....

เพศ.....อายุ.....ปี ชั้นอนุบาล /

ที่อยู่.....เบอร์โทรศัพท์.....

ข้อมูลของพ่อ**1. ระดับการศึกษาสูงสุดของพ่อ**

- () ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
() ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
() ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
() อนุปริญญา/ปวส.
() ปริญญาตรี/สูงกว่า

2. อาชีพหลักของพ่อ

- () ไม่ได้ทำงาน
() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() รับจ้าง
() เกษตรกรรม
() ค้าขาย

3. รายได้เดือนละประมาณ

- () ไม่เกิน 2,000 บาท
() ตั้งแต่ 2,001 – 7,000 บาท
() ตั้งแต่ 7,001 – 12,000 บาท
() ตั้งแต่ 12,001 บาท ขึ้นไป

ข้อมูลของแม่**1. ระดับการศึกษาสูงสุดของแม่**

- () ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
() ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
() ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.
() อนุปริญญา/ปวส.
() ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

2. อาชีพหลักของแม่

- () ไม่ได้ทำงาน
() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() รับจ้าง
() เกษตรกรรม
() ค้าขาย

3. รายได้เดือนละประมาณ

- () ไม่เกิน 2,000 บาท
() ตั้งแต่ 2,001 – 7,000 บาท
() ตั้งแต่ 7,001 – 12,000 บาท
() ตั้งแต่ 12,001 บาท ขึ้นไป

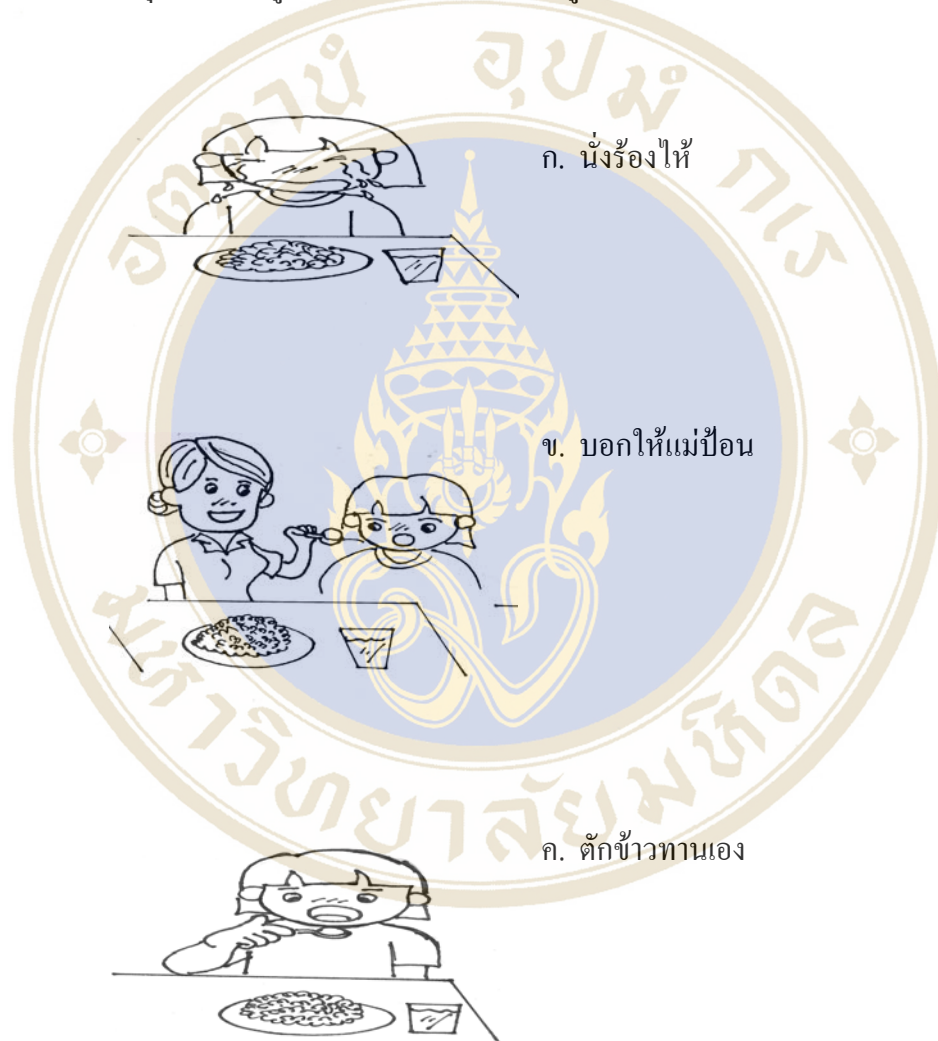
แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเด็กปฐมวัย

1. แบบทดสอบความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเด็กปฐมวัย ใช้ทดสอบนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 อายุ 5-6 ปี
2. ลักษณะของแบบทดสอบมี 16 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 ตอนที่ 1 แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย 8 ข้อ
 ตอนที่ 2 แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ 8 ข้อ
 แบบทดสอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยมีตัวเลือกเป็นรูปภาพเป็นเรื่องพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อ
3. เกณฑ์ในการให้คะแนนเป็น 1 และ 0 ดังนี้
 3.1 ให้คะแนน 0 คะแนน หมายถึง เมื่อเด็กเลือกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อที่ไม่ถูกต้อง ไม่ตอบ และตอบตัวเลือกมากกว่า 1 ข้อ
 3.2 ให้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง เมื่อเด็กเลือกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อที่ถูกต้อง
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบและสัมภาษณ์ใช้เวลาข้อละ 2 นาที
5. ดำเนินการทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมเด็กทีละข้อ ทีละคน ถ้าเด็กยังไม่ตอบเมื่อเวลาผ่านไปครบ 2 นาทีให้อ่านคำถามข้อต่อไปแล้ว ทำจนครบทุกข้อ

แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 แบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย มี 8 ข้อ ประกอบด้วย

1. คุณแม่ให้หนูนั่งทานข้าวด้วยตนเอง หนูควรทำอะไร

ก. นั่งร้องไห้

ข. บอกให้แม่ป้อน

ค. ตักข้าวทานเอง

ง. ตักข้าวทานเองบ้าง เรียกให้แม่ป้อนบางครั้ง

2. หลังจากหนูใช้ดินสอสีที่ขอยืมมาจากเพื่อนเสร็จแล้ว หนูควรทำอะไร

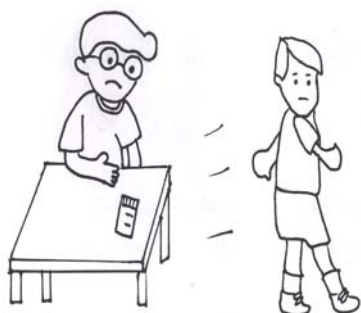
ก. เก็บใส่กระเป๋ากลับบ้าน

ข. ใช้เสร็จแล้ววางทิ้งไว้บนโต๊ะ

ค. นำไปคืนเพื่อนและขอบคุณเพื่อน

ง. นำไปวางคืนบนโต๊ะเพื่อนแล้วเดินไป

3. เมื่อเล่นของเล่นเสร็จแล้วหนูควรทำอะไร

ก. โยนทิ้งขยะ

ข. เดินไปเล่นที่อื่น

ค. เก็บของเล่นเข้าที่เดิมด้วยตนเอง

ง. ให้เพื่อนเก็บของเล่นเข้าที่เดิมให้

4. เมื่อโรงเรียนหนูจัดไปสวนสัตว์ รถโรงเรียนมารอรับ หนูๆควรทำอะไร

ง. ครูบอกให้ต่อแถวกันขึ้นรถ

แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรม

คำชี้แจง แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัยเป็นแบบประเมินระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 ประเมินโดยพ่อแม่และโดยครู ลักษณะของแบบทดสอบมี 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัย จำนวน 15 ข้อ
2. แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ จำนวน 15 ข้อ

ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามพ่อแม่เกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบพฤติกรรมจริยธรรมทั้งก่อนและหลังการทดลอง รูปแบบคำถามเป็นแบบวัดมาตรฐานค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ สร้างข้อคำถามที่เป็นเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมด้านวินัยและด้านเอื้อเฟื้อ ให้พ่อแม่เลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติจริงเพียงตัวเลือกเดียว จาก 3 ตัวเลือก ดังนี้

สม่ำเสมอ	หมายถึง	ทำเป็นประจำทุกวัน
บางครั้ง	หมายถึง	บางวันทำ บางวันไม่ทำ ไม่สม่ำเสมอ
ไม่เคย	หมายถึง	ไม่เคยทำเลยแม้แต่ครั้งเดียว

กำหนดค่าคะแนนดังนี้

สม่ำเสมอ	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัยโดยพ่อแม่

ชื่อเด็ก.....ชื่อเล่น.....ชั้น.....วันที่.....

คำสั่ง กรุณาประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อของบุตรของท่าน
ตรงตามหัวข้อต่างๆแล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องขวามือ

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรมเด็ก	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	สามารถตักอาหารรับประทานได้เองโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นป้อนหรือกำกับดูแล			
2.	แต่งตัวให้เรียบร้อยหลังอาบน้ำได้เองโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นช่วยหรือกำกับดูแล			
3.	หยิบของผู้อื่นมาแล้วไม่คืนเจ้าของ			
4.	หลังจากเล่นของเล่นเสร็จแล้วเก็บเข้าที่เรียบร้อย			
5.	ปฏิบัติตามคำพูดที่พูดไว้(การรักษาสัญญา)			
6.	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของบ้าน เช่น เก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่น, เข้านอนตรงเวลา			
7.	ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาในการเล่นขณะเล่นกับคนอื่น เช่น เมื่อแพ้แล้วไม่ยอมแพ้			

แบบประเมินพฤติกรรมจริยธรรมเด็กปฐมวัยโดยครู

ชื่อ.....ชื่อเล่น.....ชั้น.....วันที่.....

คำสั่ง กรุณาประเมินพฤติกรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยและความเอื้อเฟื้อเด็กปฐมวัย ตรงตามหัวข้อต่างๆ แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่อง

ข้อ	พฤติกรรมจริยธรรมเด็ก	สม่ำเสมอ	บางครั้ง	ไม่เคย
1.	สามารถดื่กอาหารรับประทานได้เองโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นป้อนหรือก่กกับดูแล			
2.	แต่งตัวให้เรียบร้อยได้เองโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นช่วยหรือก่กกับดูแล			
3.	หยิบของผู้อื่นมาแล้วไม่คืนเจ้าของ			
4.	รักษากฎกติกาในการทำกิจกรรมร่วมกัน			
5.	ปฏิบัติตามคำพูดที่พูดไว้			
6.	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียน เช่น เก็บของเล่นเมื่อเลิกเล่น			
7.	ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นขณะเล่นกับเพื่อน เช่น เมื่อแพ้แล้วไม่ยอมแพ้			

ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

นิทาน 6 เรื่อง ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1 ห้องสมุดของฉัน ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษา
สาธารณสมบัติ

เรื่องที่ 2 หนูด้อมต้นสาย นำมาจากสำนักพิมพ์ไพลินเด็กเก่ง(83) เน้นให้เด็กมีวินัยด้าน
ช่วยเหลือตนเองได้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เรื่องที่ 3 ลูกหมีเรียนรู้ นำมาจากวันชนะ พิชิตภัยพาล(82) เน้นให้เด็กมีระเบียบวินัยและ
เคารพสิทธิของผู้อื่น

เรื่องที่ 4 เพื่อนใหม่ของพิงกี้ นำมาจากปวีณา สารทิ(84) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทาง
กาย

เรื่องที่ 5 หนูน้อยจี๋หวง นำมาจากปิติพร วาทวิทยากรณ(81) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทาง
กำลังทรัพย์

เรื่องที่ 6 นกยูงผู้เสียสละ นำมาจากจันทร์เพ็ญ สุภาพล(85) เน้นให้เด็กมีความเอื้อเฟื้อทาง
จิตใจ

นิตานเน้นให้เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและรักษาธารณสมบัติเรื่อง

ห้องสมุดของฉัน

เรื่อง : สายทิพย์ บำบัดภัย

ภาพ : ชูพงษ์ พิพัฒน์พิริยานนท์

หลักสูตรมหาบัณฑิต(สาขารณสูขศาสตร์)

ในช่วงบ่าย ของโรงเรียนยอดรัก เลี้ยงระฆังดังเข้าห้องเรียน
เด็กๆต่างแยกย้ายกันเข้าห้อง

ห้องสมุดที่โรงเรียนสวยงาม มีหนังสือมากมายหลายประเภท
คุณครูได้ให้นักเรียน ชั้น ป.3 เข้าห้องสมุด

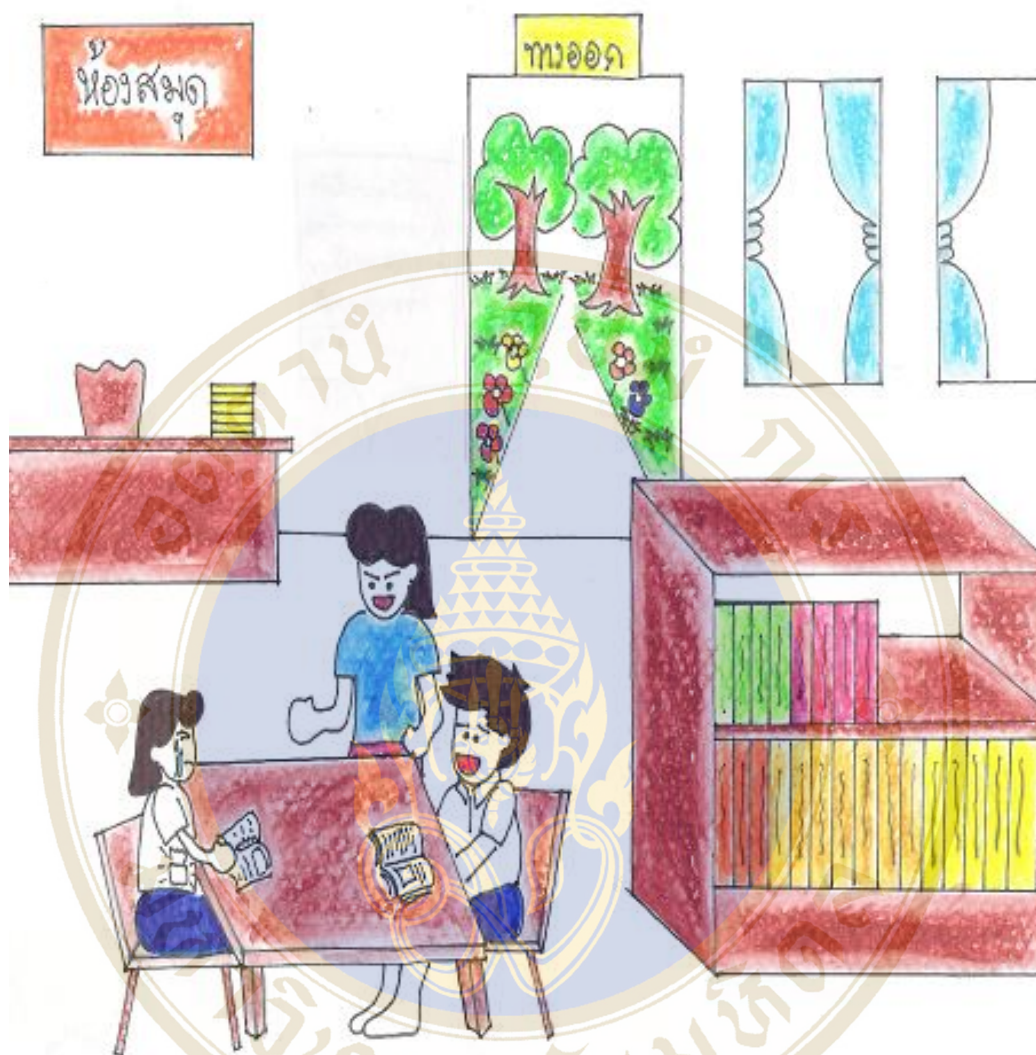
ปิ่นเด็กชายผู้ชอบอ่านหนังสือ ปิ่นเข้าห้องสมุดเป็นประจำ
วันนี้มาอ่านหนังสือการ์ตูน อย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน

ปิ่นเห็นหนูดีเพื่อนห้องเดียวกันกำลังฉีกหนังสือ และพับเก็บ
ใส่กระเป๋าเสื้อ ปิ่นจึงไปบอกคุณครูประจำห้องสมุดว่า
“คุณครูครับ หนูดีฉีกหนังสือห้องสมุดครับ”

คุณครูเดินไปหาหนูดี “หนูดีไม่ควรฉีกหนังสือนะ ทำแบบนี้ไม่ถูกต้อง” หนูดีมองหน้าปิ่น ด้วยความโมโหที่ไปบอกคุณครู แล้วบอกว่า “หนูไม่ได้ฉีกหนังสือนะคะคุณครู”

คุณครูจึงหันไปมองที่กระเป๋าลือหนูดี้

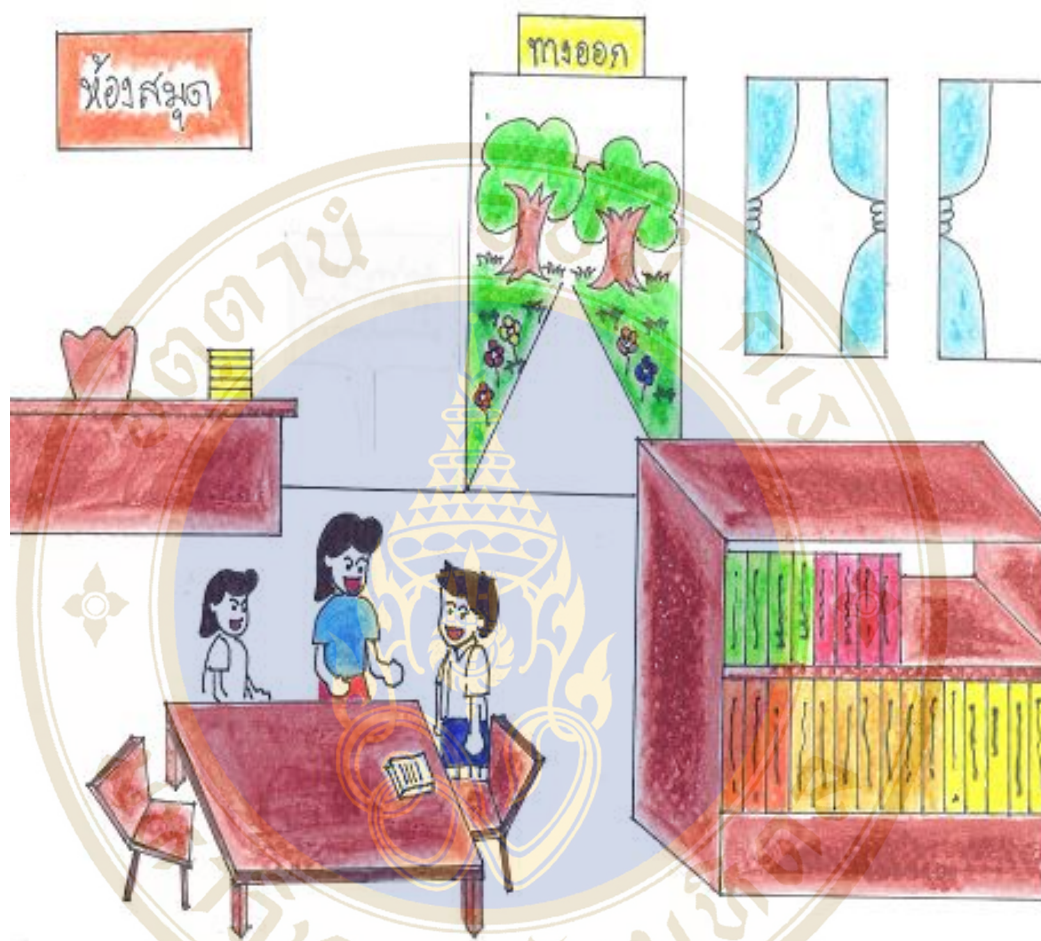
เห็นกระดาษโผล่ออกมา คุณครูมองหนูดี้แล้วพูดว่า “หนังสือนี้เป็นสมบัติของพวกเราทุกคน ถ้าหนูฉีกออกไปแล้วเพื่อนๆจะมีหนังสืออ่านกันเหรอ”

คุณครูจึงตักเตือน และตีหนูนิดหนึ่งครั้ง “เพราะว่าหนูดีไม่มี
ความซื่อสัตย์ และยังทำลายสมบัติส่วนร่วมอีกด้วย”

หนูดียกมือไหว้คุณครู บอกว่า “คุณครูขา หนูขอโทษนะ
ต่อไปหนูจะไม่ทำอีกแล้ว”

คุณครูมองมาทางปิ่น “ครูชื่นชมในตัวหนูนะ หนูไม่ปิดบังที่
เห็นเพื่อนทำความผิด และช่วยครูดูแลหนังสือของส่วนร่วม หนู
ดีไม่ควรจะไปโกรธเพื่อนนะจ๊ะ” ปิ่นจึงพูดขึ้นว่า “ผมก็รัก
หนังสือเหมือนกัน ผมกลัวไม่มีหนังสืออ่านครับ”

เสียงระฆังเลิกเรียนดังขึ้น

ปิ่นจึงเดินออกมาจากห้องสมุดพร้อมหนูดี

หนูดีพูดว่า “ฉันไม่โกรธเธอแล้วเพราะฉันผิดเอง” แล้วทั้งคู่ก็มา

เล่นกับเพื่อนด้านหน้าโรงเรียน

เพื่อรอกลับบ้านอย่างมีความสุข

คำถามท้ายบทเรื่อง ห้องสมุดของฉัน

1. ปีนเห็นหนูดีทำอะไรในห้องสมุด ?

ตอบ

2. คุณครูสอนหนูดีอย่างไร ?

ตอบ

3. ทำไมคุณครูจึงไม่ให้ฉีกหนังสือห้องสมุด ?

ตอบ

อย่าลืมนำนิทานมาคืนคุณครูด้วยนะคะ..เด็กๆ

เล่นนิทานให้ลูกฟัง
ทำได้ * ไม่ยากเลย

เล่นนิทานให้ลูกฟัง
ทำได้ ** ไม่ยากเลย

จัดทำโดย

สายทิพย์ บำบัดภัย

นักศึกษานิสิตวุฒิปริญญาตรี
ภาควิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณพ่อและคุณแม่'ที่รัก

นิทาน คือ สะพานที่ผู้ใหญ่ออกถึงเด็ก และส่งผ่านความรักความเมตตา และความรู้สึกนึกคิดที่ตึงามให้เด็กติดตัวไปจนโต ขอเพียงให้คุณพ่อคุณแม่ใช้เวลาอยู่กับลูกบ้าง... คู่มือเล่มนี้จะบอกคุณพ่อ คุณแม่ว่า

ทำได้.....ไม่ยากเลย...

เพียงเท่านี้...ก็ทำให้ลูกคุณ...เก่ง...ดี

..และมีความสุขตลอดไป...

ทำไมต้องอ่านนิทาน

- ๑ ส่งเสริมความคิดสู่การสร้างจินตนาการ
- ๑ ส่งเสริมการรับฟัง เกิดความสนุกสนาน
- ๑ สอนให้ลูกทราบว่าอะไรดี อะไรไม่ดี
- ๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ๆ
- ๑ เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้แก่ลูก

เป้าหมายให้เหมาะสมกับระดับ

• อายุ 0 - 2 ปี •

- ❶ เรื่องราวสั้นๆ
- ❷ มีภาพใหญ่ สีสันสดใส
- ❸ ถ้อยคำเป็นคำๆ
- ❹ เพลงกล่อมเด็ก

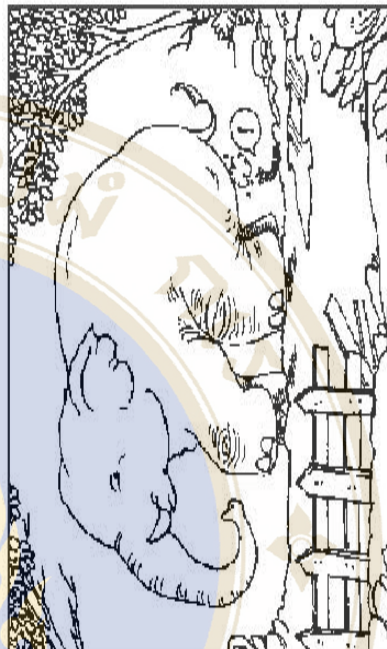
• อายุ 2-4 ปี •

- ❶ เรื่องสั้นๆ
- ❷ ถ้อยคำคล้องจอง
- ❸ เพลงเสียงเป็นคำๆ
- ❹ ขำเรื่องเดิม เนื้อหาดังเดิม
- ❺ เพลงกล่อมเด็ก
- ❻ เล่นนิทานก่อนนอน

• อายุ 4-6 ปี •

- ❶ เรื่องสั้นๆ
- ❷ คำกลอน คำคล้องจอง
- ❸ คำทายที่ประหลาดปัญหา
- ❹ เรื่องสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- ❺ ตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้

ฐานะฟ้าพิทาห์...

ประเภทโทษ

นิทานพื้นบ้าน.....เป็นตำนานแต่ละท้องถิ่น

นิทานเทพนิยาย.....เป็นเรื่องราวในจินตนาการ

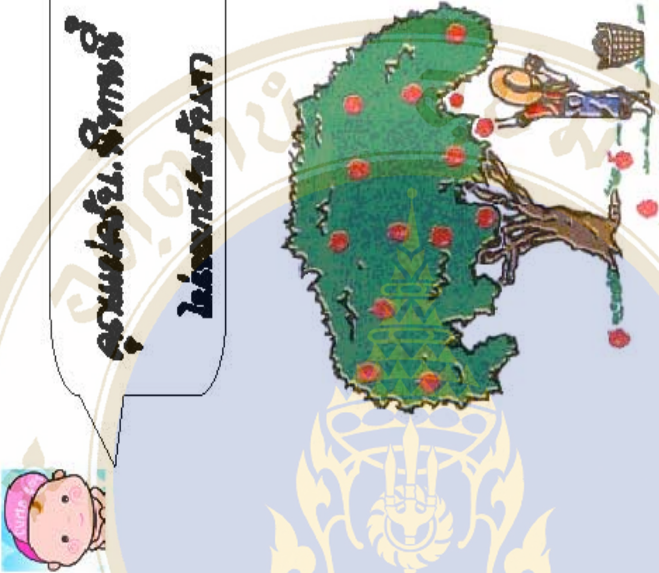
นิทานคติธรรม.....เป็นเรื่องเล่าที่เกิดความคิด

สนใจ

นิทานเทพปกรณัม.....เรื่องความเชื่อ อภินิหาร

นิทานดลกขบขัน.....เรื่องสนุกสนาน เกินความจริง

นิทานเล่าไม่จบ.....เรื่องวนไปมาเป็นเรื่องราว

- ◆ นากลัวไม่มีเหตุผล เป็น เรื่องผี
- ◆ ไม่สร้างสรรค์...รักใคร่ของหนุ่มสาว
- ◆ ถูกทอดทิ้ง หรือจบด้วยความเศร้า
- ◆ โหดร้ายทารุณ ซ้ำกัน

สิ่งที่เหมาะสมในการเล่านิทาน

เวลาก่อนนอน

ไม่ว่างกลางหรือกลางคืนเพราะ

เป็นเวลาที่คุณกำลังมีสมาธิจิตใจสงบ

เพื่อพร้อมจะนอนพักผ่อน

ด้วยความสุข

เล่านิทานอย่างไรให้สนุก

- ♥ เลือกนิทานให้สรวล
- ♥ เข้าใจนิทานที่เล่า
- ♥ เริ่มต้นเรื่องให้เร้าใจ มีภาพประกอบ
- ♥ ขณะเล่าให้เด็กนอนดูภาพจากหนังสือ
- ♥ ผู้เล่าต้องมีอารมณ์ร่วม
- ♥ ภาษาต่างๆ เสียงดังชัดเจน
- ♥ ลำดับเรื่องราวให้เข้าใจง่าย
- ♥ แสดงความรักในขณะเล่านิทาน
- ♥ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกนิทาน
- ♥ ตอนจบที่สนุก บทสรุปที่เหมาะสม
- ♥ กำหนดเวลาในการเล่านิทาน 10-15 นาที

สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อคุณพ่อ คุณแม่อ่านนิทาน

สร้างบรรยากาศในครอบครัวให้ดีขึ้น
ความสัมพันธ์ในครอบครัวให้ดีขึ้น
พัฒนาการของลูกดีขึ้น

บทส่งท้าย

นิทาน คือ เพื่อนที่แสนดีของคุณ
การเล่านิทานมีส่วนทำให้ลูกฉลาด
เป็นคนดีและมีความสุข รวมทั้งเกิดความรัก
ความผูกพันในครอบครัวอีกด้วย...

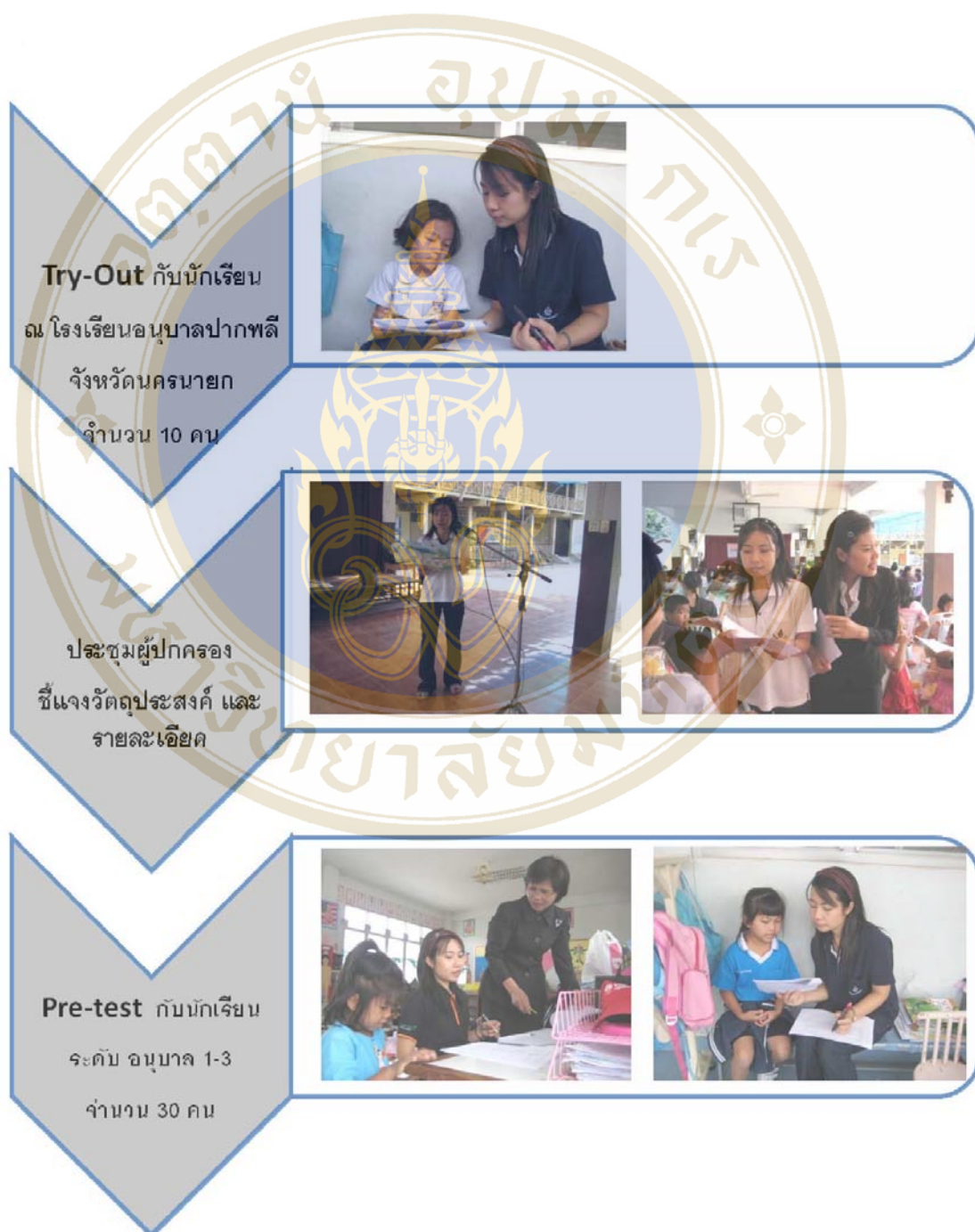
ดังนั้น...คุณพ่อและคุณแม่ ควรให้
ความสำคัญในการเล่านิทานให้ลูกฟังเพื่อ
เป็นการสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตาม
วัยของลูก ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์
สังคม สติปัญญา และจริยธรรม...

วันนี้...

คุณเล่านิทานให้ลูกฟังแล้วหรือยังคะ ?

ภาคผนวก จ
รูปภาพการดำเนินกิจกรรม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวสายทิพย์ บำบัดภัย

วัน เดือน ปีเกิด

26 มีนาคม 2518

สถานที่เกิด

จังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ, พ.ศ. 2537-2541

มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ. 2551

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

ตำแหน่ง

พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงพยาบาลวิหารแดง

จังหวัดสระบุรี 18150

โทร. 089-1691988